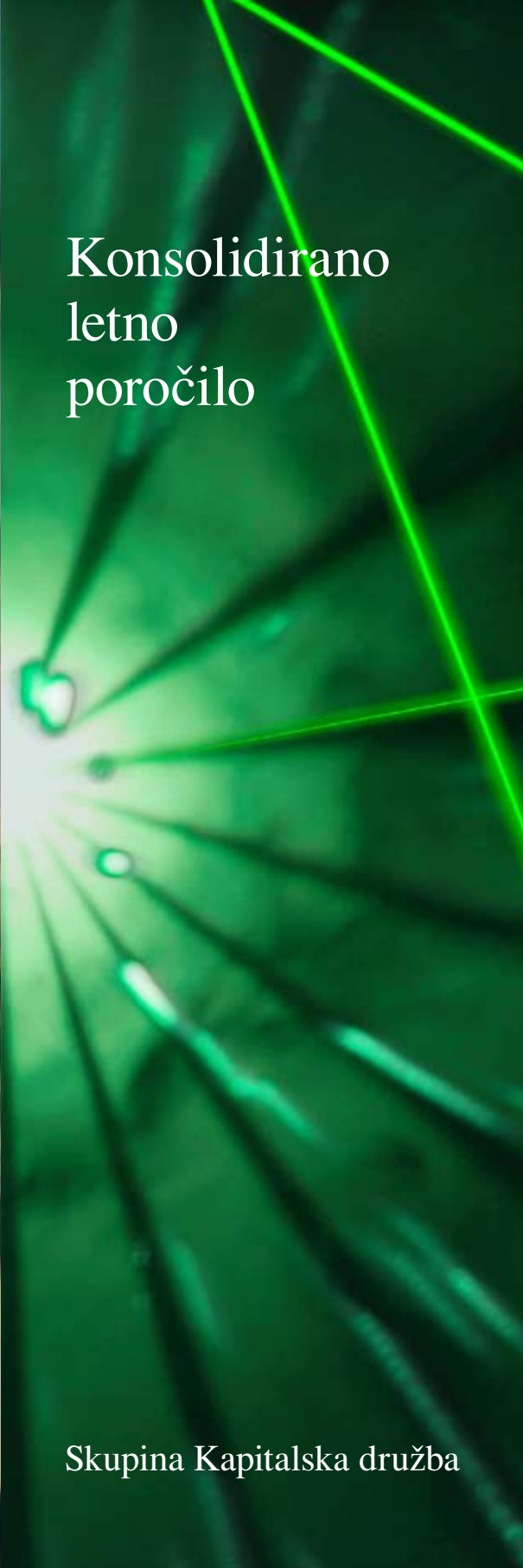

Konsolidirano letno poročilo

Skupina Kapitalska družba

SEZNAM UPORABLJENIH KRATIC

BDP	bruto domači proizvod
BS	bilanca stanja
CRM	upravljanje odnosov s strankami (angl. customer relationship management)
ECB	Evropska centralna banka
EOM	efektivna obrestna mera
EUR	evro
FED	Ameriška centralna banka
HRM	upravljanje človeških virov (angl. human resource management)
IMF	Mednarodni denarni sklad
IATA	Mednarodno združenje letalskih prevoznikov (angl. International Air Transport Association)
KAD	Kapitalska družba pokojninskega in invalidskega zavarovanja, d. d.
KaD.Net	spletno mesto za varno izmenjavo podatkov
KS PPS	Kritni sklad Prvega pokojninskega sklada Republike Slovenije
KVPS	Kapitalski vzajemni pokojninski sklad
NS	nadzorni svet
MDDSZ	ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve
PN1 K	Pokojninski načrt za kolektivno prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje
PN1 P	Pokojninski načrt za individualno prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje
PNJU K	Pokojninski načrt za kolektivno dodatno pokojninsko zavarovanje za javne uslužbence
PPS	Prvi pokojninski sklad Republike Slovenije
RS	Republika Slovenija
SBI 20	slovenski borzni indeks
SRS	slovenski računovodski standardi
SODPZ	Sklad obveznega dodatnega pokojninskega zavarovanja Republike Slovenije
USD	ameriški dolar
ZFPPIPP	Zakon o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju
ZISDU	Zakon o investicijskih skladih in družbah za upravljanje
ZDDPO-2	Zakon o davku od dohodkov pravnih oseb
ZLPDZ	Zakon o lastninskem preoblikovanju deleža zavarovalnic, do katerega so upravičene fizične osebe
ZPIZ	Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Republike Slovenije
ZPIZ-1	Zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju
ZPSPID-B	Zakon o Prvem pokojninskem skladu Republike Slovenije in preoblikovanju pooblaščenih investicijskih družb
ZTFI	Zakon o trgu finančnih instrumentov
ZVPSJU	Zaprti vzajemni pokojninski sklad za javne uslužbence
ZZAVAR	Zakon o zavarovalništvu

UVODNI DEL	5
Predstavitev Skupine Kapitalska družba	7
Poročilo uprave obvladujoče družbe	16
Poročilo nadzornega sveta	18

KAZALO

RAČUNOVODSKO POROČILO	63
Revizorjevo poročilo	64
Konsolidirani izkaz poslovnega izida od 1. 1. do 31. 12. 2008	65
Konsolidirana bilanca stanja na dan 31. 12. 2008	67
Konsolidirani izkaz denarnih tokov od 1. 1. do 31. 12. 2008	71
Konsolidirani izkaz gibanja kapitala od 1. 1. do 31. 12. 2008	73
Konsolidirani izkaz gibanja kapitala od 1. 1. do 31. 12. 2007	75
Izjava posloводства	77
Splošna razkritja	78
Razčlenitev in pojasnila k računovodskim izkazom	96
Druga razkritja	124

21	POSLOVNO POROČILO
22	Organizacija Skupine Kapitalska družba v letu 2008
24	Poslovanje Skupine Kapitalska družba v letu 2008
52	Načrti Skupine Kapitalska družba za leto 2009
56	Pomembnejši poslovni dogodki po koncu leta 2008
59	Družbena odgovornost

Uvodni del

Predstavitev Skupine Kapitalska družba

Skupino Kapitalska družba sestavljajo obvladujoča družba Kapitalska družba, d. d., ter odvisne družbe Adria Airways, d. d., Fotona, d. d., Elektrooptika, d. d., in Steklarska nova Rogaška Slatina, d. o. o. Vsako od navedenih podjetij je podrobneje predstavljeno v nadaljevanju.

Kapitalska družba, d. d.

SPLOŠNI PODATKI

Ime podjetja:

Kapitalska družba pokojninskega in invalidskega zavarovanja, d. d.

Skrajšano ime podjetja:

Kapitalska družba, d. d.

Ime v angleškem jeziku:

Pension Fund Management

Sedež:

Dunajska cesta 119, Ljubljana

Matična številka:

5986010

Davčna številka:

59093927

Vpis v sodni register:

Okrožno sodišče v Ljubljani, vložna št.: 1/28739/00

LASTNIŠKA SESTAVA IN PODATKI O KAPITALU

Na podlagi četrtega odstavka 243. člena Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Ur. list RS, št. 109/2006 – uradno prečiščeno besedilo UPB4; v nadaljevanju: ZPIZ-1) je edini ustanovitelj in delničar Kapitalske družbe, d. d., Republika Slovenija. Osnovni kapital družbe v višini 304.809.480,50 evra je razdeljen na 730.450 navadnih imenskih kosovnih delnic.

Skupščina Kapitalske družbe pokojninskega in invalidskega zavarovanja, d. d., je na svoji 37. seji dne 10. 7. 2007 sprejela sklep o preračunu zneskov osnovnega kapitala v evre in posledično sklep o spremembi 8. člena statuta Kapitalske družbe, d. d. V skladu s sprejetim sklepom o preračunu osnovnega kapitala v evre osnovni kapital Kapitalske družbe, d. d., znaša 304.809.480,50 evra.

K spremembi 8. člena statuta je Kapitalska družba, d. d., dne 13. 2. 2008 prejela soglasje Vlade RS, postopek vpisa spremembe statuta v sodni register je bil s sklepom Okrožnega sodišča v Ljubljani, Srg: 2008/11437 z dne 11. 3. 2008, končan.

DEJAVNOSTI DRUŽBE

Dejavnosti Kapitalske družbe, d. d., so določene z ZPIZ-1 in s statutom družbe.

V skladu z 244. členom ZPIZ-1 Kapitalska družba, d. d., opravlja naslednje dejavnosti:

- upravljanje in razpolaganje z vrednostnimi papirji in drugimi sredstvi, pridobljenimi v postopku lastninskega preoblikovanja podjetij;
 - upravljanje Prvega pokojninskega sklada v skladu z zakonom, ki ureja Prvi pokojninski sklad;
 - upravljanje Sklada obveznega dodatnega pokojninskega zavarovanja v skladu z ZPIZ-1;
 - upravljanje vzajemnih pokojninskih skladov v skladu z ZPIZ-1.
- Kapitalska družba, d. d., opravlja tudi druge dejavnosti, povezane z upravljanjem premoženja, in storitve, povezane s podporo upravljanju premoženja.

Po statutu Kapitalska družba, d. d., v skladu z namenom opravlja naslednje dejavnosti:

- 58.110 Izdajanje knjig
- 58.120 Izdajanje imenikov in adresarjev
- 58.130 Izdajanje časopisov
- 58.140 Izdajanje revij in druge periodike
- 58.190 Drugo založništvo
- 58.290 Drugo izdajanje programja
- 59.200 Snemanje in izdajanje zvočnih zapisov in muzikalij
- 62.010 Računalniško programiranje
- 62.020 Svetovanje o računalniških napravah in programih
- 62.030 Upravljanje računalniških naprav in sistemov
- 62.090 Druge z informacijsko tehnologijo in računalniškimi storitvami povezane dejavnosti
- 63.110 Obdelava podatkov in s tem povezane dejavnosti
- 63.120 Obratovanje spletnih portalov
- 64.200 Dejavnost holdingov
- 64.300 Dejavnost skrbniških in drugih skladov ter podobnih finančnih subjektov
- 64.990 Druge nerazvrščene dejavnosti finančnih storitev, razen zavarovalništva in dejavnosti pokojninskih skladov
- 65.300 Dejavnost pokojninskih skladov
- 66.210 Vrednotenje tveganja in škode
- 66.290 Druge pomožne dejavnosti za zavarovalništvo in pokojninske sklade
- 68.100 Trgovanje z lastnimi nepremičninami
- 68.200 Oddajanje in obratovanje lastnih ali najetih nepremičnin
- 69.200 Računovodske, knjigovodske in revizijske dejavnosti, davčno svetovanje (razen revizijskih dejavnosti)
- 70.100 Dejavnost uprav podjetij
- 70.220 Drugo podjetniško in poslovno svetovanje
- 73.200 Raziskovanje trga in javnega mnenja

85.590 Druge nerazvrščeno izobraževanje, izpopolnjevanje in usposabljanje

85.600 Pomožne dejavnosti za izobraževanje

ORGANI DRUŽBE

Kapitalsko družbo, d. d., je vodila uprava v sestavi: Tomaž Toplak, predsednik uprave do 8. 7. 2008; mag. Uroš Rožič, predsednik uprave od 9. 7. 2008 do 18. 12. 2008; Borut Jamnik, predsednik uprave od 19. 12. 2008; Stojan Nikolić, član uprave od 19. 12. 2008; mag. Mateja Božič, članica uprave; mag. Helena Bešter, članica uprave do 6. 3. 2009

Nadzorni svet Kapitalske družbe, d. d., je do 10. 12. 2008 deloval v naslednji sestavi: Boris Zupančič, predsednik; dr. Edo Pirkmajer; Ljubo Žnidar; Oskar Kocijan; Ciril Pucko; Jani Kavtičnik; Boris Gaberščik; dr. Franc Pernek.

Nadzorni svet Kapitalske družbe, d. d., je od 11. 12. 2008 deloval v naslednji sestavi: dr. Boštjan Aver, predsednik; Roman Dobnikar; mag. Klemen Ferjančič; Uroš Glavan; Ciril Pucko; Milan Petek; Branimir Štrukelj; dr. Boris Gaberščik; Jani Kavtičnik.

Skupščino Kapitalske družbe, d. d., so do 10. 12. 2008 sestavljali naslednji člani: dr. Gregor Gomišček, predsednik do 5. 6. 2008; mag. Jože Sečnik, predsednik od 8. 7. 2008; Ervin Bužan; mag. Matjaž Janša; Dragica Jazbec; Jože Jeraj; Rado Likar; Mateja Perger; mag. Marko Pogačnik; Anton Rous; Marjan Senica; Nada Skuk; Drago Šiftar; Bogomir Špiletič; Jernej Pavlin od 5. 6. 2008; Branko Simonovič.

Skupščino Kapitalske družbe, d. d., so od 11. 12. 2008 sestavljali naslednji člani: Aleksander Svetelšek, predsednik; mag. Žiga Debeljak; mag. Tedo Djekanović; Ivan Gorjup; Branko Tomažič; Vinko Može; Gregor Strmčnik; mag. Danilo Toplek; Aldo Ternovec; Francka Četković; Ana Bilbija; Leopold Turšek; Maja Verbek; mag. Valter Drozg; Nada Skuk.

Adria Airways, d. d.

SPLOŠNI PODATKI

Ime podjetja:

Adria Airways, Slovenski letalski prevoznik, d. d.

Skrajšano ime podjetja:

Adria Airways, d. d.

Sedež:

Kuzmičeva 7, 1000 Ljubljana

Matična številka:

5156505

Davčna številka:

SI51049406

Vpis v sodni register:

200208417, vložna številka: 061/10135200

LASTNIŠKA SESTAVA IN PODATKI O KAPITALU

Osnovni kapital družbe Adria Airways, d. d., je razdeljen na 812.436 navadnih imenskih kosovnih delnic. Vrednost ene kosovne delnice je 8,35 evra. Na dan 31. 12. 2008 je imela družba 54 delničarjev in je bila v 77,31-odstotni lasti Kapitalske družbe, d. d.

DEJAVNOST DRUŽBE

Glavna poslovna dejavnost družbe je letalsko prevozništvo, ki zajema potniški promet (redni promet, čarterski promet), tovorni promet in vzdrževanje letal za tretje osebe.

ORGANI DRUŽBE

Adrio Airways, d. d., je vodila uprava v sestavi:

mag. Tadej Tufek, predsednik uprave

mag. Marjan Ravnikar, podpredsednik uprave

Člani nadzornega sveta, predstavniki delničarjev:

Branko Franc Grošl, predsednik od 12. 7. 2005

dr. Bogdan Znoj, namestnik predsednika od 12. 7. 2005

Aleš Vehar, član od 12. 7. 2005

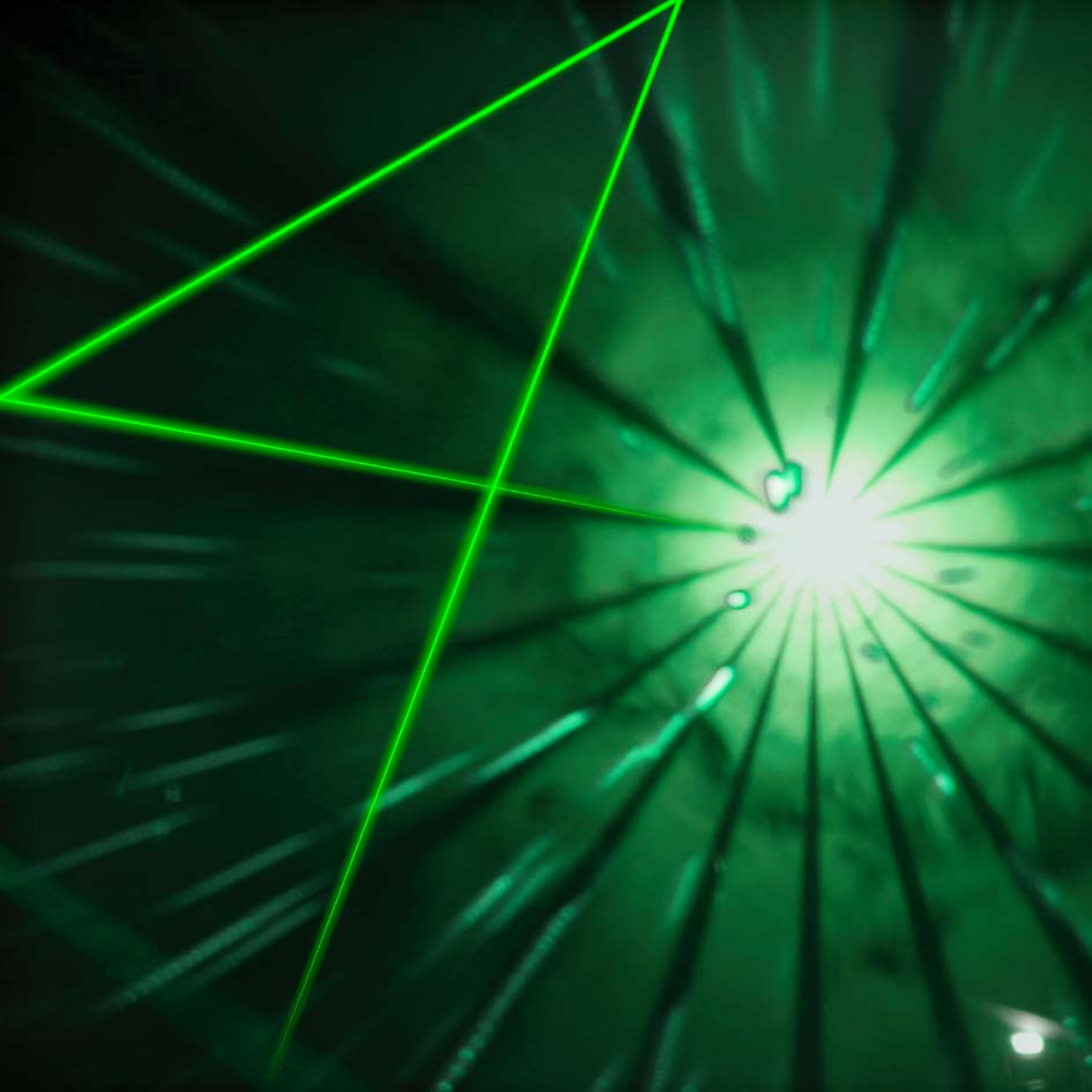
Anton Gabeljšek, član od 24. 8. 2006

Člana nadzornega sveta, predstavnika zaposlenih:

Urban Demšar, član od 18. 6. 2008

Tomaž Pečnik, član od 18. 6. 2008

Deana Potza, članica od 17. 6. 2004 do 17. 6. 2008

Fotona, d. d.

SPLOŠNI PODATKI

Ime podjetja:

Fotona, d. d.

Sedež:

Stegne 7, 1210 Ljubljana Šentvid

Šifra dejavnosti družbe:

26.600

Matična številka:

5045223000

Davčna številka:

16890914

LASTNIŠKA SESTAVA IN PODATKI O KAPITALU

Osnovni kapital družbe Fotona, d. d., v višini 10.978.985,14 evra je razdeljen na 657.751 navadnih imenskih kosovnih delnic.

Na dan 31. 12. 2008 je bila družba v 70,48-odstotni lasti Kapitalske družbe, d. d.

DEJAVNOST DRUŽBE

Fotona, d. d., deluje na področju laserskega razvoja in laserskih tehnologij. V medicini sta to zlasti zobozdravstvo in dermatologija (estetika), v industriji področje varjenja in laserskega označevanja, v obrambi pa laserski daljinomeri in izvori, tankovski in artilerijski sistemi ter senzorji laserskega sevanja.

ORGANI DRUŽBE

Upravo družbe sestavljajo:

dr. Matjaž Lukač, predsednik uprave

mag. Matija Juvan, namestnik predsednika uprave

Miloš Resnik, član uprave

V nadzornem svetu družbe so naslednji člani:

dr. Jurij F. Tasič, predsednik

Tamara Bevc, članica do 15. 11. 2008

Zoran Čertanc, član od 16. 11. 2008

Alojz Glavač, član

Gregor Jeza, član

Stojan Klavs, član

dr. Blaž Vodopivec, član

Elektrooptika, d. d.

SPLOŠNI PODATKI

Ime podjetja:

Elektrooptika, d. d.

Sedež:

Stegne 7, 1210 Ljubljana Šentvid

Šifra dejavnosti družbe:

70.220

Matična številka:

2336987

Davčna številka:

46661344

Vpis v sodni register:

Okrožno sodišče v Ljubljani, vložna št.: 1/48101/00

LASTNIŠKA SESTAVA IN PODATKI O KAPITALU

Osnovni kapital družbe Elektrooptika, d. d., v višini 657.751,00 evrov je razdeljen na 657.751 navadnih imenskih kosovnih delnic. Na dan 31. 12. 2008 je bila družba v 70,48-odstotni lasti Kapitalske družbe, d. d.

DEJAVNOST DRUŽBE

Elektrooptika, d. d., je bila ustanovljena v drugi polovici leta 2007 z oddelitvijo dela premoženja Fotone, d. d. Na podlagi sklepa 12. skupščine Fotone, d. d., z dne 30. 8. 2007 je bila izvedena delitev družbe po postopku oddelitve z ustanovitvijo nove družbe. Oddelitev dela premoženja je bila na okrožnem sodišču registrirana 17. 10. 2007, nova družba pa vpisana v sodni register 23. 10. 2007. Nanjo so bile prenešene terjatve, povezane s starimi posli, ki so potekali prek SDPR, Beograd, pred dvajsetimi leti in jih je Fotona, d. d., vodila v zunajbilančni evidenci. Ravno tako so bile prenesene tudi nekatere obveznosti, ki so se nanašale na omenjene posle. Vse aktivnosti družbe so povezane z izterjavo terjatev, ki jih družba vodi zunajbilančno.

ORGANI DRUŽBE

Upravo družbe sestavljajo:

dr. Matjaž Lukač, predsednik uprave

mag. Matija Juvan, član uprave

Miloš Resnik, član uprave

V nadzornem svetu družbe so naslednji člani:

dr. Jurij F. Tasič, predsednik

Tanja Petročnik, namestnica predsednika

Gregor Jeza, član

Steklarska nova Rogaška Slatina, d. o. o.

SPLOŠNI PODATKI

Ime podjetja:

Steklarska nova, proizvodnja stekla Rogaška Slatina, d. o. o.

Skrajšano ime podjetja:

Steklarska nova Rogaška Slatina, d. o. o.

Sedež:

Steklarska ulica 1, 3250 Rogaška Slatina

Matična številka:

18606674

Davčna številka:

SI30186323

Vpis v sodni register:

Družba je vpisana pri Okrožnem sodišču v Celju pod št. reg. vpisa: 1/07987/00.

LASTNIŠKA SESTAVA IN PODATKI O KAPITALU

Osnovni kapital družbe Steklarska nova Rogaška Slatina, d. o. o., je 2.428.643,00 evrov.

Vlada Republike Slovenije je 17. 9. 2008 sprejela sklep o prevzemu poslovnega deleža v družbi Steklarska nova, proizvodnja stekla Rogaška Slatina, d. o. o., od Šolskega centra Rogaška Slatina in ga prenesla na Kapitalsko družbo, d. d. Na dan 31. 12. 2008 je bila družba v 100-odstotni lasti Kapitalske družbe, d. d.

DEJAVNOST DRUŽBE

Steklarska nova Rogaška Slatina, d. o. o., deluje na področju ročne proizvodnje maloserijskih, unikatnih in visoko kvalitetnih steklenih izdelkov iz prozornega in barvnega kristalin stekla.

Pomembnejše registrirane dejavnosti družbe so:

- 26130 Proizvodnja votlega stekla
- 51440 Trgovina na debelo
- 51550 Trgovina na debelo s kemičnimi proizvodi
- 52488 Trgovina na drobno
- 55510 Dejavnost menz
- 73102 Raziskovanje in eksperimentalni razvoj tehnologije

ORGANI DRUŽBE

Steklarsko novo Rogaška Slatina, d. o. o., je vodil Teo Pajnik, direktor družbe.

Nadzorni svet Steklarske nove Rogaška Slatina, d. o. o., je deloval v naslednji sestavi:

Emanuel Čerček, predstavnik ministrstva za šolstvo in šport, predsednik

Boštjan Kolarič, predstavnik ministrstva za šolstvo in šport

Matej Čepelnik, predstavnik ministrstva za finance

Milivoj Mrkša, predstavnik delavcev

Stjepan Miklaužič, predstavnik delavcev

Člani nadzornega sveta so ob prenosu lastništva z ministrstva za šolstvo in šport prek Vlade RS na Kapitalsko družbo, d. d., odstopili, in sicer Emanuel Čerček in Boštjan Kolarič 20. 11. 2008, Matej Čepelnik 18. 11. 2008 in Stjepan Miklaužič 2. 2. 2009. Kapitalska družba, d. d., je kot edini družbenik Steklarske nove Rogaška Slatina, d. o. o., spremenila akt o ustanovitvi tako, da ima nadzorni svet tri člane, ki bodo imenovani v letu 2009.

Poročilo uprave obvladujoče družbe

Leto 2008 je bilo za poslovna področja, ki jih združuje Skupina Kapitalska družba, izredno zahtevno in v določenem pogledu izjemno leto. Neugodna gospodarska gibanja kot posledica globalne finančne krize so močno zaznamovala poslovanje vseh družb v skupini. Poslovanje Kapitalske družbe, d. d., ki je obvladujoča družba skupine, so leta 2008 zaznamovali naslednji ključni dejavniki:

- zmanjšal se je obseg načrtovanih prodaj lastniških deležev v domačih gospodarskih družbah, domači investitorji oziroma možni kupci družb v lasti Kapitalske družbe, d. d., so svoje nakupne aktivnosti omejili;
- trajno so bile oslabiljene naložbe, vrednotene po poštenu vrednosti prek kapitala;
- oblikovane so bile rezervacije za nedoseganje zajamčene donosnosti pokojninskih skladov, ki jih upravlja Kapitalska družba, d. d.;
- svetovna finančna kriza se je razširila in poglobila, napoveduje se dolgotrajnejši potek z bistvenim učinkom na finančne trge.

Vsi navedeni dejavniki so prispevali k poslovnim rezultatom družbe, ki so v letu 2008 bistveno zaostajali za rezultati prejšnjih let. Poleg zunanjega okolja poslovanja so na poslovanje pomembno vplivale nekatere poslovne odločitve, ki so podcenile tveganja in primernost izbire trenutka spremembe naložbenih strategij pokojninskih skladov v upravljanju.

Poleg klasičnega upravljanja sredstev se je pomembno povečalo število primerov naložb v slaba podjetja. V zaostrenih gospodarskih razmerah je bila Kapitalska družba, d. d., pogosto udeležena kot lastnik družb v prestrukturiranju in sanaciji. Zaradi zgodovinsko rekordnih padcev cen vrednostih papirjev je v letu 2008 prvič nastopila potreba, da je Kapitalska družba, d. d., morala oslabiliti finančne naložbe, ki so razporejene v skupino za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev. Sprejeta je bila računovodska usmeritev, da je vrednost lastniških vrednostnih papirjev pomembno znižana takrat, ko negativno prevrednotenje v kapitalu skupaj z morebitnimi tečajnimi razlikami preseže 20

odstotkov nabavne vrednosti predmetne lastniške naložbe. Kapitalska družba, d. d., je tudi v lanskem letu s prihodki iz dejavnosti upravljanja pokojninskih skladov v celoti pokrila svoje stroške poslovanja. Obenem je zaradi zagotavljanja zakonsko določenih obveznosti iz naslova zajamčene donosnosti vzajemnih pokojninskih skladov, ki jih upravlja, morala oblikovati rezervacije v skupni višini 53,1 milijona evrov. Dodatne rezervacije v višini 8,9 milijona evrov je bilo treba oblikovati tudi zaradi zamenjave tablic smrtnosti na Kritnem skladu Prvega pokojninskega sklada. Skupna višina rezervacij, ki jih je oblikovala Kapitalska družba, d. d., v breme poslovnega izida, znaša 62,1 milijona evrov.

V zaostrenih pogojih upravljanja pokojninskih skladov zaradi negotovosti na finančnih trgih, kot tudi nekaterih sistemskih pomanjkljivosti slovenskega dodatnega pokojninskega zavarovanja, je vedno bolj pomembna finančna moč in kapitalska ustreznost izvajalcev dodatnega pokojninskega zavarovanja. Kapitalska družba, d. d., je pri tem zaradi svoje velikosti in finančne trdnosti v pomembni prednosti pred drugimi izvajalci. Kapitalska družba, d. d., je gotovo edini upravljavalec, ki ima zadostne vire za vzdržno upravljanje in zagotavljanje zajamčene donosnosti pokojninskih skladov v podaljšani krizi in ob pričakovanem nadaljevanju zniževanja vrednosti na finančnih trgih.

Poleg navedenih ključnih negativnih vplivov na poslovanje družbe je bil v letu 2008 sprejet še zakon o prenosu delnic Zavarovalnice Triglav, d. d., na Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, ki je za Kapitalsko družbo, d. d., pomenil zmanjšanje bilančne vsote za 24,2 milijona evrov in obenem negativni vpliv na izkaz poslovnega izida v višini 17,1 milijona evrov. Prav tako je bil z vladnim sklepom povečan predvideni znesek letnega vplačila Kapitalske družbe, d. d., v Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, in sicer s predhodnih 39,1 milijona evrov na 49 milijonov evrov.

Obvladujoča družba Kapitalska družba, d. d., je poslovno leto 2008 zaključila z negativnim čistim poslovnim izidom v znesku 115,7 milijona evrov.

Na poslovanje odvisne družbe Adria Airways, d. d., so imeli v letu 2008 največji vpliv naslednji dejavniki:

- rekordne cene goriva,
- upad povpraševanja,
- konkurenčni boj na trgu letalskih prevoznikov.

Kljub zgoraj omenjenim dejavnikom je družba v letu 2008 zabeležila rast poslovnih prihodkov za 15 odstotkov glede na leto 2007, kar pa ni uspelo v celoti ublažiti negativnega vpliva rekordnih cen kerozina.

Mednarodno združenje letalskih prevoznikov (IATA) ocenjuje, da so letalski prevozniki, člani združenja, v letu 2008 skupaj ustvarili za 8 milijard ameriških dolarjev izgube. V družbi so sprejeli sveženj ukrepov za blažitev krize, ki delujejo na strani povečevanja prihodkov in obvladovanja stroškov. O poglobljanju krize in še dodatno zaostrenih pogojih gospodarjenja pa priča podatek, da naj bi več kot polovica te izgube nastala v zadnjem četrtletju leta 2008.

Odvisna družba Adria Airways, d. d., je poslovno leto 2008 zaključila z negativnim čistim poslovnim izidom v višini 3,2 milijona evrov.

Tudi odvisna družba Fotona, d. d., ki deluje na področju laserske tehnologije, se še nadalje sooča z zmanjševanjem naročil, kar pa za zdaj še ne ogroža razvojnih potencialov družbe. Družbi je kljub temu uspelo zadržati prihodke na lanskoletni ravni, in sicer predvsem zaradi večje programske in zemljepisne razpršenosti poslovanja v primerjavi s konkurenco. Družba je sprejela vrsto ukrepov za ublažitev krize, še naprej pa bodo imele največji poudarek razvojne aktivnosti. Njihov cilj je kratkoročna razširitev nabora in zmogljivosti izdelkov v srednjem in nizkocenovnem razredu ter priprava nove laserske platforme za ponovno rast v letu 2010.

Odvisna družba Fotona, d. d., je poslovno leto 2008 zaključila s pozitivnim čistim poslovnim izidom v višini 0,4 milijona evrov.

Odvisna družba Elektrooptika, d. d., se je v drugi polovici leta 2007 oddelila od družbe Fotona, d. d. Ob ustanovitvi so bile nanjo prenesene terjatve, povezane s starimi posli, ki so v

preteklosti potekali prek SDPR, Beograd in jih je Fotona, d. d., vodila v zunajbilančni evidenci. Ravno tako so bile prenesene tudi nekatere obveznosti, ki so se nanašale na omenjene posle. Družbi je v letu 2008 uspelo doseči Dogovor o reguliranju dolžniško upniškega razmerja z družbo Jugoimport SDPR v Beogradu glede izterjave terjatev v Iraku iz osemdesetih let in s tem povezan dogovor z Republiko Slovenijo glede poravnave obveznosti iz posojilne pogodbe iz leta 1991.

Odvisna družba Elektrooptika, d. d., je poslovno leto 2008 zaključila s pozitivnim čistim poslovnim izidom v višini 2,7 milijona evrov.

Odvisna družba Steklarska nova Rogaška Slatina, d. d., je bila na Kapitalno družbo, d. d., brezplačno prenesena na podlagi sklepa Vlade Republike Slovenije. Družba že dalj časa slabo posluje, v letu 2008 pa se je soočila še z dodatnim padcem povpraševanja po izdelkih iz stekla. Postopki optimizacije stroškov niso bili uspešni, zato v družbi zaradi kapitalske neustreznosti potekajo aktivnosti na podlagi določil Zakona o finančnem poslovanju. Odvisna družba Steklarska nova Rogaška Slatina, d. d., je poslovno leto 2008 zaključila z negativnim čistim poslovnim izidom v višini 2,3 milijona evrov.

Zahtevne razmere v poslovnem okolju in bistveno spremenjeni makro- in mikroekonomski dejavniki so imeli za posledico, da je Skupina Kapitalna družba poslovno leto 2008 zaključila z negativnim čistim poslovnim izidom v višini 143,4 milijona evrov.

Borut Jamnik

predsednik uprave

mag. Mateja Božič

članica uprave

Stojan Nikolić

član uprave

Poročilo nadzornega sveta

Na podlagi določil 7. odstavka 56. člena in 282. člena Zakona o gospodarskih družbah (v nadaljevanju: ZGD-1) nadzorni svet Kapitalske družbe pokojninskega in invalidskega zavarovanja, d. d., skupščini družbe podaja naslednje poročilo:

a) Poročilo nadzornega sveta o načinu in obsegu preverjanja vodenja družbe in skupine med poslovnim letom

Nadzorni svet Kapitalske družbe pokojninskega in invalidskega zavarovanja, d. d. (v nadaljevanju: Kapitalska družba, d. d.), ki je spremljal vodenje družbe in Skupine Kapitalska družba v poslovnem letu 2008 v sestavi: Boris Zupančič (predsednik), dr. Edo Pirkmajer, Ljubo Žnidar, Oskar Kocijan, Ciril Pucko, Jani Kavtičnik, dr. Boris Gaberščik in dr. Franc Pernek, imenovan s sklepom Vlade Republike Slovenije, št. 118-2/2005, z dne 6. 1. 2005, in št. 01411-2/2007/5, z dne 31. 5. 2007, do 10. 12. 2008. Od 11. 12. 2008 dalje je nadzorni svet deloval v sestavi: dr. Boštjan Aver (predsednik), Roman Dobnikar, mag. Klemen Ferjančič, Uroš Glavan, Ciril Pucko, Milan Petek, Branimir Štrukelj, dr. Boris Gaberščik in Jani Kavtičnik, kot je bil imenovan s sklepom Vlade Republike Slovenije, št. 01411-29/2008/10, z dne 10. 12. 2008.

V poslovnem letu 2008 se je nadzorni svet sešel na 22 rednih sejah (1 seja je bila opravljena na korespondenčen način), na katerih je obravnaval naslednje teme in vprašanja:

1. Nadzorni svet se je na 123. seji dne 28. 2. 2008 seznanil s Poročilom o poslovanju Kapitalske družbe, d. d., v obdobju od januarja do decembra 2007.
2. Nadzorni svet se je na svoji 127. seji dne 8. 5. 2008 seznanil z revidiranimi poslovnimi poročili skladov, ki jih upravlja Kapitalska družba, d. d., za leto 2007. Na 129. seji dne 28. 5. 2008 je potrdil letno poročilo Kapitalske družbe, d. d., za poslovno leto 2007, konsolidirano letno poročilo Skupine Kapitalska družba za poslovno leto 2007 in se seznanil s Poročilom o delu Oddelka za notranjo revizijo za leto 2007.
3. Spremljanje poslovanja je zajemalo tako spremljanje poslovanja z osnovnim premoženjem Kapitalske družbe, d. d., kakor tudi spremljanje razvoja in izvajanja dodatnega pokojninskega zavarovanja v okviru pokojninskih skladov (Prvi pokojninski sklad Republike Slovenije – PPS, Sklad obveznega dodatnega pokojninskega zavarovanja – SODPZ, Kapitalski vzajemni pokojninski sklad – KVPS, Zaprti vzajemni pokojninski sklad za javne uslužbenke – ZVPSJU, Kritni sklad Prvega pokojninskega sklada – KS PPS), katere upravlja

Kapitalska družba, d. d. Nadzorni svet je spremljal tudi poslovanje družb Skupine Kapitalska družba s seznanitvijo s četrtletnimi poročili odvisnih družb.

4. Redna oblika spremljanja in nadziranja poslovanja je bilo tudi tekoče seznanjanje z gibanjem dolgoročnih domačih lastniških kapitalskih naložb na podlagi rednih poročil uprave.
5. Nadzorni svet je skladno z določili statuta v letu 2008 obravnaval in podal soglasje, da se opravi vsa potrebna dejanja za maksimizacijo vrednosti naložb v družbah:
 - Lesnina, d. d.;
 - Cimos, d. d.;
 - Tosama, d. d.;
 - Terme Olimia, d. d. in Terme Olimia bazeni, d. d.;
 - Perutnina Ptuj, d. d.;
 - Nova KBM, d. d.;
 - Nova Ljubljanska banka, d. d.
6. Nadzorni svet je na 133. seji dne 1. 7. 2008, predlagal razrešitev g. Tomaža Toplaka s položaja predsednika uprave in skupščini Kapitalske družbe pokojninskega in invalidskega zavarovanja, d. d., predlagal, da v postopku imenovanja začasnega predsednika uprave, za začasnega predsednika uprave Kapitalske družbe, d. d. imenuje mag. Uroša Rožiča.
7. Nadzorni svet je v skladu z določili statuta tudi soglašal z nakupom parkirnih prostorov v objektu Glavarjeva rezidenca na Pegamovi 12, 1000 Ljubljana in z nakupom nepremičnine na Dunajski cesti 56.
8. Nadzorni svet se je na 138. seji dne 23. 10. 2008 seznanil s stanjem revizije glede nakupa prednostnih delnic družbe HIT d. d. za račun pokojninskih skladov v upravljanju Kapitalske družbe, d. d.
9. Nadzorni svet je na 139. seji dne 7. 11. 2008 podal soglasje k Poslovnemu načrtu Kapitalske družbe, d. d. za poslovno leto 2009 in pozitivno mnenje k Finančnemu načrtu za poslovno leto 2009. Podal je tudi soglasje k letnemu programu dela Oddelka za notranjo revizijo za poslovno leto 2009.
10. Nadzorni svet je na 142. seji dne 18. 12. 2008, predlagal razrešitev mag. Uroša Rožiča s položaja začasnega predsednika uprave in skupščini Kapitalske družbe pokojninskega in invalidskega zavarovanja, d. d., predlagal, da za začasnega predsednika uprave Kapitalske družbe, d. d. imenuje Boruta Jamnika in Stojana Nikolića za začasnega člana uprave. Na podlagi 41. člena Pravil KVPS je imenoval člane Odbora Kapitalskega vzajemnega pokojninskega sklada za obdobje 4 let.

Na podlagi opisanega tekočega spremljanja in nadziranja poslovanja in vodenja Kapitalske družbe, d. d., ter Skupine

Kapitalska družba med poslovnim letom ter na podlagi pregleda konsolidiranega letnega poročila, ki ga je sestavila in predložila uprava, nadzorni svet ocenjuje, da konsolidirano letno poročilo in v njem vsebovana razkritja resnično in pošteno prikazujejo finančni položaj, poslovni izid, denarne tokove in gibanje kapitala vseh družb Skupine Kapitalska družba, kot celote. Nadzorni svet tudi ocenjuje, da je uprava Kapitalske družbe, d. d. v poslovnem letu 2008 uspešno in korektno vodila posle družbe.

b) Stališče nadzornega sveta do revizijskega poročila

Nadzorni svet je na podlagi 2. odstavka 282. člena ZGD-1 pregledal in obravnaval revizorjevo poročilo o reviziji konsolidiranih računovodskih izkazov Skupine Kapitalska družba za leto 2008, ki jo je opravila revizijska družba Ernst & Young, d. o. o., iz Ljubljane. Nadzorni svet ugotavlja, da je revizor opravil svojo nalogo skladno z zakoni, s pravili o revidiranju in z mednarodnimi revizijskimi standardi. Nadzorni svet k revizorjevemu poročilu nima pripomb.

c) Sklep o potrditvi letnega poročila za leto 2008

Na podlagi določil 282. člena Zakona o gospodarskih družbah nadzorni svet potrjuje konsolidirano letno poročilo Skupine Kapitalska družba za leto 2008.

č) Predlog skupščini o podelitvi razrešnice upravi in nadzornemu svetu

Na podlagi navedenega pod a), b) in c) v tem poročilu, nadzorni svet skupščini Kapitalske družbe, d. d., predlaga, da na podlagi določil 294. člena Zakona o gospodarskih družbah sprejme sklep, na podlagi katerega se podeli upravi in nadzornemu svetu Kapitalske družbe, d. d., razrešnico za delo v poslovnem letu 2008.

V Ljubljani, 10. junij 2009

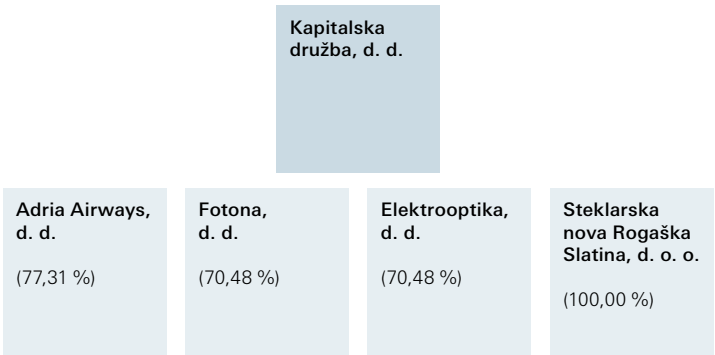
dr. **Boštjan Aver**
predsednik nadzornega sveta

Poslovno poročilo

Organizacija Skupine Kapitalska družba v letu 2008

Skupino Kapitalska družba sestavljajo obvladujoča družba Kapitalska družba, d. d., in odvisne družbe Adria Airways, d. d., Fotona, d. d., Elektrooptika, d. d., in Steklarska nova Rogaška Slatina, d. o. o. Skupina Kapitalska družba deluje na treh različnih področjih: obvladujoča družba se ukvarja z upravljanjem premoženja, Adria Airways, d. d., z letalskimi prevozi, Fotona, d. d., z lasersko tehnologijo, Steklarska nova Rogaška Slatina, d. o. o., pa s proizvodnjo stekla. Obvladujoča družba Kapitalska družba, d. d., je bila konec leta 2008 v kapitalu odvisne družbe Adria Airways, d. d., udeležena s 77,31 odstotka, v kapitalu odvisne družbe Fotona, d. d., s 70,48 odstotka, v kapitalu odvisne družbe Elektrooptika, d. d., s 70,48 odstotka in v kapitalu odvisne družbe Steklarska nova Rogaška Slatina, d. o. o. , s 100,00 odstotki.

Slika 1
Skupina Kapitalska družba (podatek v oklepaju pomeni delež lastništva)

Posamezne družbe Skupine so organizirane na način, ki zagotavlja njihovo optimalno delovanje. Kapitalska družba, d. d., je sestavljena iz 13 oddelkov, ki izvajajo delovne naloge na posameznih zaokroženih delovnih področjih. Adria Airways, d. d., je sestavljena iz tako imenovanih operativnih oddelkov, ki izvajajo letalske prevoze, in iz podpornih oddelkov, v katerih se izvajajo dejavnosti razvoja, zagotavljanja kakovosti, zavarovanja, trženja itd. Fotona, d. d., ima vzpostavljeno centralno organizacijo z enovitim razvojem, proizvodnjo in trženjem. Elektrooptika, d. d., nima zaposlenih, ima pa sklenjene pogodbe o poslovanju in opravljanju računovodskih in drugih storitev.

Poročanje o zaposlenih

Konec leta 2008 je bilo v Skupini Kapitalska družba skupaj s člani uprave 1.078 zaposlenih. Od tega jih je bilo v obvladujoči družbi Kapitalska družba, d. d., zaposlenih 117, v odvisni družbi Adria Airways, d. d., 719, v odvisni družbi Fotona, d. d., 242, odvisna družba Elektrooptika, d. d., pa nima zaposlenih.

Število zaposlenih konec leta 2008 se je v primerjavi s koncem leta 2007 povečalo za 54 zaposlenih, od tega v Kapitalski družbi, d. d., za 6, v družbi Adria Airways, d. d. za 40, v Fotoni, d. d., za 8, družba Elektrooptika, d. d., pa nima zaposlenih.

Tabela 1
Število zaposlenih

Število zaposlenih	Stanje 31. 12. 2008	Stanje 31. 12. 2007
Kapitalska družba, d. d.	117	111
Adria Airways, d. d.	719	679
Fotona, d. d.	242	234
Elektrooptika, d. d.	0	0
Steklarska nova Rogaška Slatina, d. o. o.*	306	353
Skupaj	1.078	1.024

* Kapitalska družba, d. d., ne uskuinjuje odvisne družbe Steklarska nova Rogaška Slatina, d. o. o., v skupinskih računovodskih izkazih, ker vključitev računovodskih izkazov odvisne družbe v skupinske izkaze ni pomembna za resničen in pošten prikaz računovodskih izkazov Skupine Kapitalska družba kot celote. Konec leta 2008 je bilo v družbi Steklarska nova Rogaška Slatina, d. o. o., 306 zaposlenih.

Poslovanje Skupine Kapitalska družba v letu 2008

24

Makroekonomski okvir poslovanja

INFLACIJA

Letna rast cen življenjskih potrebščin v letu 2008 je bila 2,1-odstotna. V letu 2007 je bila inflacija občutno višja, in sicer se je ustavila pri 5,6 %.

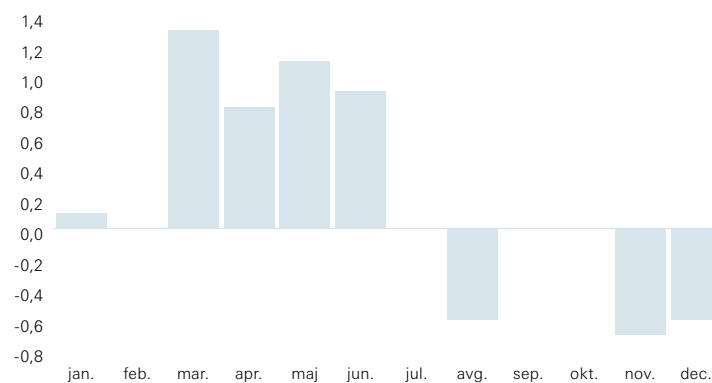
V letu 2008 so se cene najbolj povišale v naslednjih skupinah: gostinske in nastanitvene storitve (povišanje za 7,7 %), zdravje (za 6,7 %), stanovanjska oprema (za 6,5 %), izobraževanje (za 6,1 %), obleka in obutev (za 4,8 %), hrana in brezalkoholne pijače (za 3,8 %) in rekreacija in kultura (za 3,6 %).

Gibanje mesečnih stopenj rasti cen življenjskih potrebščin v drugi polovici leta 2008 je bilo precej različno od gibanja v prvi polovici. Ob razbohotenju finančne krize je namreč začela upadati tudi inflacija. Glavni dejavnik znižanja cen so bile nižje cene transporta, ki so upadle kot posledica znižanja cen pogonskih goriv. Cene v skupini prevoz so se v letu 2008 znižale za 5,4 %, za 4,3 % pa so se znižale cene v skupini komunikacije. Cene goriv in maziv v skupini prevoz so se v letu 2008 znižale za 18,2 %.

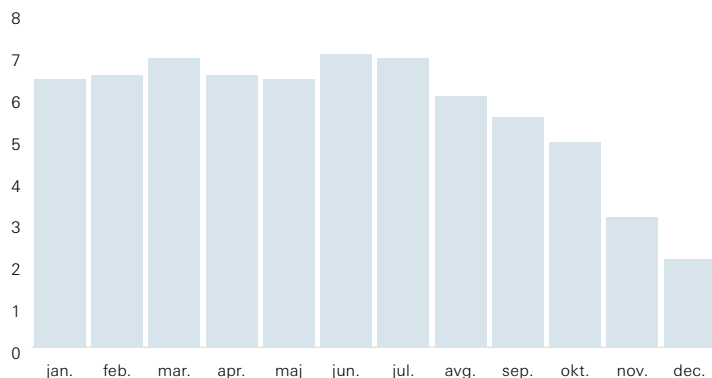
Slika 2

Gibanje mesečne in letne stopnje rasti cen življenjskih potrebščin v letu 2008 (v %)
(vir: Statistični urad Republike Slovenije)

Mesečna stopnja

Letna stopnja

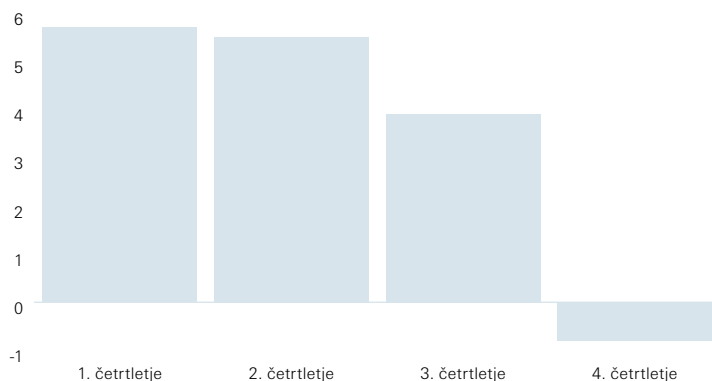
BRUTO DOMAČI PROIZVOD

Gibanje rasti bruto domačega proizvoda je bilo v letu 2008 pod močnim vplivom dogajanja v svetu. Gospodarska rast se je občutno umirila že v tretjem četrtletju leta 2008, ko je znašala 3,9 %. V zadnjem četrtletju leta 2008 pa je bila rast celo negativna; realno se je znižala za 0,8 %. V prvih dveh četrtletjih 2008 je bila rast še bistveno višja: v prvem četrtletju je bila 5,7-odstotna, v drugem četrtletju pa 5,5-odstotna.

V celotnem letu 2008 se je bruto domači proizvod po prvi oceni realno povečal za 3,5 %, kar je bistveno manj od rasti v letu 2007 (6,8-odstotna rast).

Slika 3

Gibanje medletnih realnih stopenj rasti BDP v letu 2008 (v %)
(vir: Statistični urad Republike Slovenije)

ZAPOSLENOST IN PLAČE

Število aktivnih prebivalcev je bilo decembra 2008 po podatkih Statističnega urada Republike Slovenije 946.491. Delovno aktivnih je bilo 880.252, kar je 1,5 % več kot konec decembra 2007.

Število registriranih brezposelnih oseb je bilo konec decembra 2008 66.239 in jih je bilo manj za 2.172 od števila registriranih brezposelnih oseb pred letom dni. Stopnja registrirane brezposelnosti je bila 7,0 % (6,1 % za moške in 8,1 % za ženske). Pred letom dni je znašala 7,3 %. Najnižja stopnja brezposelnosti v letu 2008 je bila dosežena avgusta, in sicer 6,3 %.

Povprečna mesečna bruto plača je decembra 2008 znašala 1.457,66 evra, kar je 8,6 % več kot decembra 2007. Povprečna mesečna bruto plača za leto 2008 je bila 1.392,43 evra in je bila nominalno za 8,3 %, realno pa za 2,5 % višja od povprečne mesečne bruto plače za leto 2007. Povprečna mesečna neto plača je bila decembra 938,66 evra. Povprečna mesečna neto plača za leto 2008 je znašala 899,80 evra. V primerjavi z letom 2007 je bila povprečna mesečna neto plača za leto 2008 nominalno za 7,8 %, realno pa za 2 % višja.

TRG DENARJA

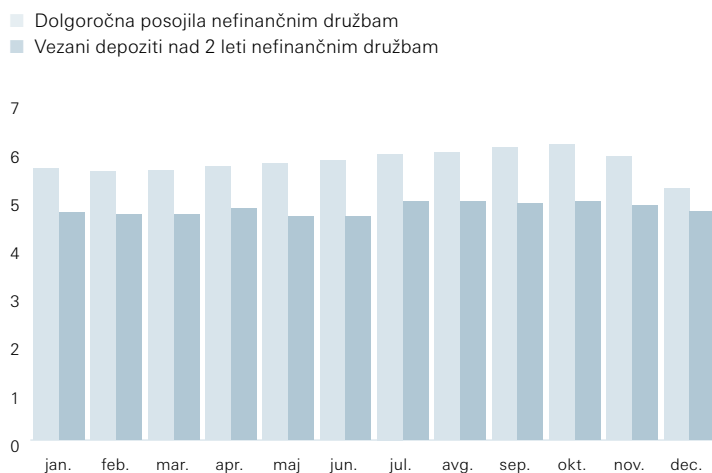
Obrestne mere

Obrestne mere obstoječih poslov za potrošniška posojila gospodinjstvom nad 5 let so bile v decembru 2008 7,90 % (januarja 2008: 8,04 %), za nefinančne družbe pa 5,21 % (januarja 2008: 5,63 %). Cena kratkoročnih posojil se je v decembru 2008 v primerjavi z januarjem 2008 zvišala tako za gospodinjstva kot tudi za nefinančne družbe. Za gospodinjstva je bila kratkoročna obrestna mera obstoječih poslov decembra 2008 8,59 % (januarja 2008: 8,07 %), za nefinančne družbe pa 6,17 %, kar je več od podatka z začetka leta (januar 2008: 5,80 %).

Obrestne mere obstoječih poslov za vezane vloge gospodinjstev nad dve leti so se decembra 2008 glede na januar 2008 znižale z januarskih 5,35 % na 4,66 %, za gospodarstvo pa malenkost zvišale, z 4,71 % na 4,74 %.

Slika 4

Gibanje obrestnih mer obstoječih poslov v letu 2008 (v %)
(vir: Bilten Banke Slovenije)

Referenčna medbančna obrestna mera evrskega območja, šestmesečni Euribor, je leto 2008 začela pri vrednosti 4,707 %, v oktobru dosegla najvišjo vrednost pri 5,448 % in do konca leta upadla na 2,971 %. Vpliv na gibanje medbančne obrestne mere so imeli predvsem dogodki, povezani s finančno krizo, in s tem povezano visoko nezaupanje med udeleženci na finančnih trgih. Padec proti koncu leta so povzročile predvsem centralne banke z agresivnimi znižanji obrestnih mer. ECB je ključno obrestno mero znižala z 4,25 % v oktobru na 2,50 % do konca leta.

Donosnost do dospelja desetletne nemške državne obveznice je bila v začetku leta 2008 4,302 %, maksimum je dosegla pri 4,653 % v mesecu juliju in ob koncu leta pa padla na 2,951 %.

Slika 5

Gibanje donosnosti do dospelja desetletne nemške državne obveznice in šestmesečnega Euriborja v letu 2008 (v %)
(vir: Bloomberg)

Devizni tečaj

Vrednost ameriškega dolarja se je v primerjavi z evrom v obdobju od januarja do decembra 2008 okrepila za dobre štiri odstotke. Kljub temu je tečaj med letom zabeležil dva padca, skoraj do vrednosti 1,6 ameriškega dolarja za evro. V zadnjem četrtletju smo imeli močnejšo rast tečaja, saj se je vrednost ameriškega dolarja okrepila do tečaja 1,24 za evro. Konec leta je bil tečaj 1,3971 ameriškega dolarja za evro. Povprečni letni tečaj je leta 2008 znašal 1,4709 ameriškega dolarja za evro.

Slika 6

Gibanje tečaja ameriškega dolarja glede na evro v letu 2008
(vir: Bloomberg)

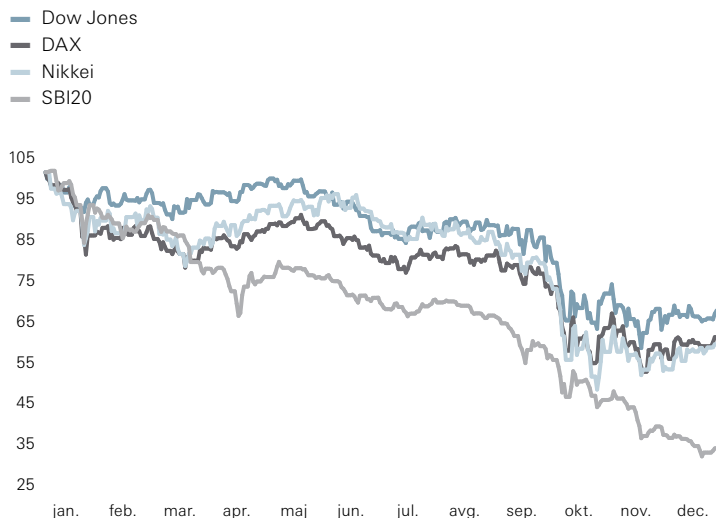
TRG KAPITALA

Trg lastniškega kapitala

V letu 2008 so delniški indeksi zaradi finančne krize in svetovne recesije utrpeli velike padce vrednosti. Med opazovanimi trgi je največ izgubil slovenski borzni indeks SBI 20, in sicer 67,5 %, nemški borzni indeks DAX je izgubil 40,4 %, japonski borzni indeks Nikkei 42,1 % in ameriški borzni indeks Dow Jones 33,8 %.

Slika 7

Gibanje slovenskega borznega indeksa SBI 20 in nekaterih tujih borznih indeksov v letu 2008 (indeks: 1. 1. 2008 = 100)
(vir: Bloomberg)

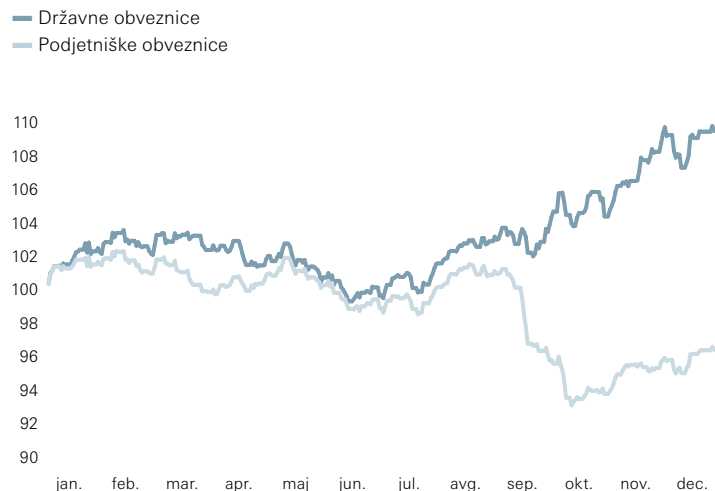

Trg dolžniškega kapitala

Obvezniške trge so v letu 2008 zaznamovali veliki premiki. Državne obveznice so se podražile na rekordne ravni, ker so investitorji iskali varno zavetje pred pustošenjem finančne krize in recesije. Indeks državnih obveznic (IBOXX EUR Sovereigns tr index) je tako v letu 2008 pridobil izjemnih 9,14 %. Ravno obratno so se gibal tečajji podjetniških obveznic, za katere je bilo leto 2008 eno najslabših. Kreditni razmiki so se močno povečali, zahtevane donosnosti so močno narasle. Najbolj so se pocenile obveznice izdajateljev iz finančne panoge. Indeks podjetniških obveznic (IBOXX EUR Corporates tr index) je v letu 2008 izgubil skoraj 4 %.

Slika 8

Gibanje indeksa državnih obveznic IBOXX EUR Sovereigns tr index in indeksa podjetniških obveznic IBOXX EUR Corporates tr index v letu 2008 (indeks: 1. 1. 2008 = 100)
(vir: Bloomberg)

Cena nafte

Cena surove nafte se je v letu 2008 povzpela do novih rekordnih vrednosti in ob izbruhu svetovne finančne krize strmoglavila na vrednosti izpred nekaj let. Povprečna cena je v letu 2008 znašala 98,4 ameriškega dolarja za sod, najvišjo vrednost pa je sod nafte (159 litrov) dosegel v juliju, ko je presegel 146 ameriških dolarjev. Od najvišje točke v letu pa do konca leta 2008 je cena sode nafte padla za 68,8 %.

Slika 9

Gibanje cene surove nafte v letu 2008 (v USD za sod)
(vir: Bloomberg)

Poslovanje Skupine Kapitalska družba po področjih

Poslovanje Skupine Kapitalska družba poteka v štirih področnih odsekih, in sicer:

- upravljanje premoženja
- letalski prevozi
- laserska tehnologija
- proizvodnja stekla

Področje upravljanje premoženja poteka v okviru obvladujoče družbe Kapitalska družba, d. d., letalski prevozi v odvisni družbi Adria Airways, d. d., razvoj laserske tehnologije v družbi Fotona, d. d., proizvodnja stekla pa v družbi Steklarska nova Rogaška Slatina, d. o. o.

PODROČJE UPRAVLJANJA NALOŽB

Upravljanje kapitalskih naložb

Kapitalske naložbe Kapitalske družbe, d. d., predstavljajo dolgoročne domače lastniške finančne naložbe. Upravljanje teh naložb zajema prodaje, nakupe in skrbništvo gospodarskih družb. Skupno število domačih kapitalskih naložb konec decembra 2008 je bilo 95, od tega je 79 aktivnih dolgoročnih naložb, in sicer 68 naložb v delniške družbe in 11 naložb v družbe z omejeno odgovornostjo. Poleg aktivnih dolgoročnih domačih lastniških naložb ima Kapitalska družba, d. d., v lasti še 12 naložb v stečaju in 4 naložbe v likvidaciji.

Tabela 2

Aktivne kapitalske naložbe Kapitalske družbe, d. d., na dan 31. 12. 2008
(v 000 EUR)

	Število naložb	Neto vrednost
Strateške naložbe	15	388.506
Tržne naložbe	26	245.699
Netržne naložbe	38	80.611
Skupaj aktivne kapitalske naložbe	79	714.816

Doseganje poslovnih ciljev

Kapitalska družba, d. d., vse od leta 1999, ko je imela v svoji premoženjski bilanci največ gospodarskih družb, dejavno izvaja koncentracijo lastniških naložb s prodajo družb, pridobljenih v procesu lastninjenja podjetij. V spodnji tabeli je prikazano stanje naložb, pridobljenih v postopku lastninjenja podjetij, ob koncu leta 2008.

Tabela 3
Število gospodarskih družb iz postopka lastninjenja v premoženjski bilanci Kapitalske družbe, d. d., na dan 31. 12. 2008

	Leto 2008
Gospodarske družbe, prodane v celoti v letu 2008	11
Gospodarske družbe, prodane v celoti – kumulativno	1.238
Število vseh gospodarskih družb v bilanci stanja konec leta 2008	95

V poslovnem letu 2008 je Kapitalska družba, d. d., prodala 11 gospodarskih družb, pri čemer so prilivi iz naslova prodaj teh družb dosegli 89,2 % načrtovanih prilivov. Realizirani prilivi iz naslova dividend so načrtovane presegle za 20,2 %. Izdatki za dodatne nakupe oziroma dokupe naložb so dosegli 47,0 % načrtovanih izdatkov.

Prodaje gospodarskih družb

V letu 2008 smo skupno prejeli 203 ponudbe za odkup delnic gospodarskih družb od Kapitalske družbe, d. d., in Prvega pokojninskega sklada ter eno ponudbo za menjavo lastniških deležev gospodarskih družb.

V letu 2008 je Kapitalska družba, d. d., na področju naložb osnovnega premoženja v celoti prodala 11 gospodarskih družb v skupni vrednosti 37.412 tisoč evrov. Od tega je bilo v celoti prodanih 5 tržnih naložb v skupni vrednosti 33.674 tisoč evrov, 6 netržnih naložb v skupni vrednosti 3.738 tisoč evrov.

Tabela 4
Prodaje gospodarskih družb v letu 2008
(v 000 EUR)

	Število v celoti prodanih družb	Vrednost priliva
Prodaje tržnih naložb	5	33.674
Prodaje netržnih naložb	6	3.738
Skupaj	11	37.412

Prodaje naložb so potekale zlasti s pomočjo javnih objav vabil k dajanju ponudb za večje število naložb, z javnimi objavami vabil za posamezne naložbe, s sprejemom javnih ponudb za odkup, z neposrednimi pogajanjimi oziroma neposrednim iskanjem kupcev in s kombinacijo predhodno navedenih načinov prodaje. Javna vabila k dajanju ponudb za odkup naložb smo običajno objavljali skupaj z drugimi solastniki, kot so Slovenska odškodninska družba, d. d., D.S.U., d. o. o., in drugimi, saj smo ocenili, da

bomo s prodajo večjega lastniškega deleža posamezne naložbe v pogajanjih s kupci lažje maksimirali prodajno vrednost.

Nakupi domačih gospodarskih družb

V letu 2008 je Kapitalska družba, d. d., prejela 23 ponudb različnih ponudnikov za nakup gospodarskih družb. V tem obdobju smo dokupili poslovne deleže šestih gospodarskih družb v vrednosti 35.433 tisoč evrov, od tega je bilo 26.615 tisoč evrov dokapitalizacij in 8.818 tisoč evrov nakupov gospodarskih družb. Poleg tega smo na podlagi sklepa vlade brezplačno pridobili poslovni delež v eni gospodarski družbi.

Tabela 5
Nakupi domačih gospodarskih družb v letu 2008
(v 000 EUR)

	Število družb	Vrednost odliva
Nakupi (dokupi) tržnih naložb	1	2.547
Nakupi (dokupi) netržnih naložb	5	32.886
Brezplačne pridobitve naložb	1	0
Skupaj	7	35.433

Izvrševanje korporacijskih pravic

Kapitalska družba, d. d., je bila v letu 2008 v svojem imenu in za račun pokojninskih skladov v njenem upravljanju upravičena do udeležbe na 173 skupščinah delničarjev oziroma družbenikov gospodarskih družb.

Tabela 6
Udeležba na skupščinah

Udeležba	Število
Udeležba KAD	85
Udeležba drugih	17
Neudeležba	61
Preklic	7
Prestavljena	2
Prodano	1
Skupaj	173

Iz zgornje tabele je razvidno, da je imela Kapitalska družba, d. d., v letu 2008 v obdelavi 173 skupščin gospodarskih družb. Sami smo se udeležili 85 skupščin, za glasovanje na 17 skupščinskih sejah smo pooblastili zunanje pooblaščenke, medtem ko se 61

skupščin nismo udeležili, preostalih 10 skupščin je bilo bodisi preklicanih bodisi prestavljenih. V okviru 102 skupščin smo v letu 2008 vložili in/ali podprli skupno 44 nasprotnih predlogov. Domače gospodarske družbe, v katerih ima Kapitalska družba, d. d., lastniški delež, so leta 2007 ustvarile skupno 1.494.000 tisoč evrov bilančnega dobička, o njegovi razdelitvi pa se je odločalo na skupščinah v letu 2008. Od tega zneska so ga družbe za izplačilo dividend namenile 19,94 % oziroma 297.902 tisoč evrov.

Dividende domačih gospodarskih družb

Prihodki, ki jih je Kapitalska družba, d. d., leta 2008 pridobila iz dividend domačih gospodarskih družb, so dosegli skupno 21.035 tisoč evrov. Pri tem je prvih deset gospodarskih družb po višini izplačane dividende prispevalo kar 78,5 % vseh dividend, ki jih je Kapitalska družba, d. d., prejela od domačih gospodarskih družb. Dividende je izplačalo štirideset domačih gospodarskih družb, v katerih ima Kapitalska družba, d. d., lastniški delež, od tega tri družbe z omejeno odgovornostjo. Naslednja tabela prikazuje največje prilive iz naslova dividend v letu 2008, izplačane od posameznega izdajatelja.

Tabela 7
Izplačila največjih dividend v letu 2008

Izdajatelj	Dividenda za delnico (v EUR)	Dividenda skupaj (v 000 EUR)
Telekom, d. d.	12,80	4.674
Krka, d. d.	0,91	3.179
NLB, d. d.	5,33	2.376
Gorenje, d. d.	0,45	1.591
Sava, d. d.	3,00	1.127
Petrol, d. d.	5,90	1.019
Loterija Slovenije, d. d.	37,00	687
Pivovarna Laško, d. d.	1,00	617
Cinkarna Celje, d. d.	3,22	525
Terme Čatež, d. d.	4,35	514

Dejavnost na področju portfeljskega upravljanja naložb
Portfeljsko upravljane dolgoročne lastniške finančne naložbe

Portfeljsko upravljane dolgoročne lastniške finančne naložbe zajema dolgoročne tuje delnice in kupone investicijskih skladov domačih in tujih izdajateljev. V letu 2008 je Kapitalska družba, d. d., v okviru tega portfelja trgovala z 49 različnimi vrednostnimi papirji. Vrednost premoženja portfeljsko upravljanih dolgoročnih

lastniških finančnih naložb je na dan 31. 12. 2008 znašala 85.295 tisoč evrov. Največjih pet naložb v okviru portfeljsko upravljanih dolgoročnih lastniških finančnih naložb so bile na dan 31. 12. 2008 naslednje naložbe: Ishares Dax Fund, Ishares MSCI Japan Index Fund, Consumer Staples Select Sector SPDR Fund, Teva in Coca-Cola. Skupen promet v letu 2008 v okviru premoženja dolgoročnih lastniških finančnih naložb je dosegel 56,0 milijonov evrov.

Tabela 8
Sestava portfeljsko upravljanih dolgoročnih lastniških finančnih naložb na dan 31. 12. 2008
(v 000 EUR)

Vrsta naložbe	Stanje	Delež
Tuje delnice	51.362	60,2 %
Dolgoročne tuje delnice	51.362	60,2 %
Kratkoročne tuje delnice	0	0,0 %
Investicijski skladi	33.933	39,8 %
Domači investicijski skladi	1.834	2,2 %
Tuji investicijski skladi	32.099	37,6 %
Skupaj	85.295	100,0 %

Tabela 9
Pet vrednostnih papirjev, s katerimi se je največ trgovalo v obdobju 1. 1. 2008 do 31. 12. 2008
(v 000 EUR)

Naložba	Promet	Delež v celotnem prometu
ENERGY SELECT SECTOR SPDR (XLE US)	4.300	7,7 %
ISHARES DAX FUND (DAXEX GR)	4.007	7,2 %
ISHARES MSCI JAPAN INDEX FUND (EWJ US)	3.313	5,9 %
AAPLE INC (AAPL US)	3.001	5,4 %
ISHARES INC MSCI BRAZIL INDEX FUND (EWZ US)	2.799	5,0 %

Tabela 10
Pet borznoposredniških hiš, prek katerih smo največ trgovali v okviru portfelja dolgoročnih lastniških finančnih naložb v obdobju 1. 1. 2008 do 31. 12. 2008
(v 000 EUR)

Partner	Promet	Delež v celotnem prometu
MF GLOBAL LTD	29.359	52,4 %
Ak Jensen INC	23.732	42,3 %
Perspektiva DZU	1.300	2,3 %

RAIFFEISEN BANKA d. d.	486	0,9 %
UNICREDIT BANKA SLOVENIJA d. d.	325	0,6 %

Dosežena donosnost v letu 2008 je bila, merjena v evrih, –39,32 %, medtem ko je bila donosnost referenčnega indeksa S&P GLOBAL 1200 v istem obdobju –39,28 %, merjeno v evrih. Portfelj upravljanih dolgoročnih lastniških finančnih naložb je bil 31. 12. 2008 najbolj izpostavljen do panoge financ, v kateri je bilo investirano 14,7 % sredstev portfelja, sledi panoga materiali s 13,8-odstotnim deležem portfelja in panoga neciklične potrošne dobrine s 13,3-odstotnim deležem portfelja. Sestava po valutah, v katerih kotirajo delnice in investicijski kuponi na borzah, kaže na prevladujoč delež ameriškega dolarja s 54,7 %, delež evra je znašal 35,6 %, delež hongkongškega dolarja 3,0 %, delež švicarskega franka je znašal 2,2 %, delež britanskega funta 2,1 %, druge valute so imele manjši delež od 2 %. Geografsko smo imeli 47,7 % portfelja v Evropi, 32,0 % v ZDA in Kanadi ter 12,7 % v Aziji, preostalo v drugih regijah.

Delniški trgi so januarja leta 2008 znatno padli, pozneje je sledilo precej volatilno gibanje do sredine marca, ko so dosegli lokalne minimume, v aprilu pa je sledila v glavnem zmerna rast. Tako so indeksi dosegli lokalne vrhove v maju, zatem pa se je nadaljevalo padanje trgov in konec junija so se vrednosti indeksov večinoma približale marčevskim. Marca so v ZDA reševali investicijsko banko Bear Stearns, kupila jo je banka JP Morgan. Zelo pomemben dogodek, ki je vplival negativno na finančne trge, je bil propad investicijske banke Lehman Brothers v septembru, ki je znatno zaostрил nezaupanje med udeleženci na finančnem trgu. V septembru so pred propadom reševali tudi zavarovalnico AIG in več evropskih bank. Leto 2008 je bilo tudi v znamenju odpisov finančnih naložb s strani finančnih institucij. Tečajji delnic so v povprečju padali do sredine novembra, takrat je prišlo do odboja, ki je trajal do konca leta 2008.

Gospodarski podatki in napovedi za prihodnja četrletja so se po močnem prvem četrletju poslabšali, gospodarska rast se je začela zmanjševati oziroma dosegati negativno vrednost gledano četrletje na četrletje. Nezaposlenost v glavnih svetovnih gospodarstvih se povečuje, večje povečanje te se pričakuje v letu 2009. V ZDA se je v zadnjem četrletju 2008 močno zmanjšala zasebna potrošnja, ki predstavlja približno 70 % ameriškega BDP. V zadnjih mesecih se je pomembno zmanjšala registracija novih vozil po skoraj vsem svetu. Nemčija, ki je kot dežela izvoznica še v začetku leta 2008 veljala za sorazmerno neranljivo, je s padanjem povpraševanja po svojih izvoznih izdelkih doživela močan gospodarski udarec. Prizadete so bile predvsem panoge,

ki proizvajajo ciklične dobrine, še posebno avtomobilska industrija.

Kratkoročni trgovni portfelj

V letu 2008 je bila v okviru upravljanja premoženja kratkoročnih finančnih naložb v celoti izvršena prodaja enot vzajemnega sklada Probanka globalni naložbeni sklad, drugih nakupov in prodaj ni bilo izvršenih. Uprava Kapitalske družbe, d. d., je 8. 1. 2009 sprejela sklep o prerazvrstitvi naložb iz premoženja kratkoročnih finančnih naložb na premoženje dolgoročnih finančnih naložb na dan 31. 12. 2008.

Upravljanje portfelja dolžniških finančnih naložb

Konec leta 2008 je stanje dolžniških finančnih naložb doseglo 300.792 tisoč evrov. Največji delež med dolžniškimi finančnimi naložbami so s 86,8 % pomenile obveznice. Domače obveznice so dosegle 109 milijonov evrov, tuje 147 milijonov evrov, preostanek pa so terjatve za kupljene in natečene obresti, naložbe v depozite, potrdila o vlogi in zakladne menice. Pri investiranju v letu 2008 je Kapitalska družba, d. d., zaradi povečane splošne stopnje tveganja največ pozornosti posvetila predvsem varnosti in ohranjanju vrednosti kapitala.

Tabela 11
Sestava dolžniških finančnih naložb na dan 31. 12. 2008
(v 000 EUR)

Vrsta naložbe	Stanje	Delež
Obveznice	261.172	86,8 %
Domače obveznice	109.226	36,3 %
Domače državne obveznice	45.347	15,1 %
Domače podjetniške obveznice	63.879	21,2 %
Tuje obveznice	146.591	48,7 %
Tuje državne obveznice	68.358	22,7 %
Tuje podjetniške obveznice	78.232	26,0 %
Terjatve za kupljene obresti	89	0,0 %
Terjatve za natečene obresti	5.267	1,8 %
Depoziti	27.900	9,3 %
Potrdila o vlogi	4.791	1,6 %
Potrdila o vlogi	4.600	1,5 %
Terjatve za natečene obresti	191	0,1 %
Zakladne menice	6.929	2,3 %
Skupaj dolžniške naložbe	300.792	100,0 %

Portfelj državnih obveznic je v letu 2008 dosegel 4,94-odstotni donos. Kriterijski indeks iBoxx Sovereign TR je v enakem obdobju dosegel 9,14-odstotni donos. Portfelj podjetniških obveznic je v letu 2008 dosegel -1,11-odstotni donos. Kriterijski indeks iBoxx Corporate TR je v enakem obdobju dosegel negativni donos v višini -4,0 %.

Za nami je izjemno burno leto. Finančna kriza je terjala žrtve med največjimi svetovnimi bankami, makroekonomski podatki so tako v Evropi kot Združenih državah Amerike dosegli rekordno nizke ravni. Tudi razvijajoča se gospodarstva je kriza udarila z vso močjo.

Prvo četrletje je zaznamovala ameriška centralna banka, ki je zaradi zaostritve finančne krize in upadanja ekonomske aktivnosti radikalno nižala ključno obrestno mero s 4,25 % na 2,0 %.

To je storila trikrat, med drugim tudi ob reševanju ameriške investicijske banke Bear Stearns. Druge najpomembnejše centralne banke (Velika Britanija, Evropa, Japonska) so v tem obdobju pustile obrestne mere nespremenjene. Dodatna težava je bila inflacija, ki so jo najbolj poganjale naraščajoče cene nafte, surovin in hrane. V takih razmerah so se vlagatelji odločali za varne naložbe, predvsem državne obveznice, katerih donosnost je močno padla.

Vrhunec krize v letu 2008 smo doživeli septembra, in sicer s stečajem ameriške investicijske banke Lehman Brothers. Temu so sledila reševanja finančnih velikanov, kot so AIG, Fortis in Dexia. Večina evropskih držav se je odločila za popolno jamstvo vseh depozitov prebivalstva ne glede na višino. Obseg posojanja denarja med poslovnimi bankami, ki je bil majhen že od izbruha krize avgusta 2007, je po teh dogodkih popolnoma presahnil. so pospešeno prodajali podjetniške obveznice in bežali v državne. Samo v septembru se je vrednost indeksa podjetniških obveznic iBoxx Corporate znižala za 4,95 %. S stečajem banke Lehman Brothers so se razmere tako močno poslabšale, da so vse pomembnejše centralne banke 8. oktobra usklajeno znižale ključne obrestne mere za 50 bazičnih točk (ECB s 4,25 % na 3,75 %, FED z 2,0 % na 1,5 %). Ameriški FED je to storil še enkrat konec oktobra, in sicer z 1,5 % na 1,0 %, ECB pa v začetku novembra na 3,25 %, a s tem še ni bilo konec nižanja obrestnih mer. FED je presenetil v decembru z znižanjem na 0–0,25 %, ter napovedal uporabo kvantitativnega sproščanja. Še pred tem je ECB storil enako (nižanje za 75 b. t. na 2,5 %).

Ti ukrepi so pripomogli, da so se kratkoročne obrestne mere spustile z rekordnih ravni. Od sredine septembra do konca leta so padle za več kot 250 bazičnih točk. Na trgu se je pojavil nov naložbeni razred, in sicer bančne obveznice z državno garancijo. Te obveznice so posledica ukrepa evropskih držav in ZDA za lažje

refinanciranje bančnih zapadlih obveznosti. V resnih težavah so se znašle tudi države, predvsem tiste z visoko zadolženostjo – prva je bila prisiljena za pomoč IMF in ECB prositi Madžarska, sledili sta ji Islandija in Ukrajina.

Opisane razmere na tujih trgih so seveda vplivale tudi na slovenski trg dolžniških vrednostnih papirjev. Državne obveznice, s katerimi se trguje na tujih trgih, so sledile gibanju drugih evropskih državnih obveznic, kar pa za izdaje, ki kotirajo samo na Ljubljanski borzi vrednostnih papirjev, ne moremo trditi. Zaradi zelo majhnega obsega trgovanja so cene in posledično donosnosti teh obveznic pogosto nerealne. Slovenska država je v primerjavi z drugimi evropskimi državami tudi mnogo manj aktivna na področju primarnih izdaj. V letu 2008 smo dočakali samo eno izdajo, in sicer 11-letno obveznico s 4,375-odstotno kuponsko obrestno mero.

Pri podjetniških obveznicah so v prvem četrletju izstopale obveznice izdajateljev iz finančne panoge, kjer so novice o velikih odpisih slabih naložb, povezanih z ameriški drugi razrednimi hipotekarnimi krediti, povečale strah pred morebitno nelikvidnostjo in stečaji. Investicijsko banko Bear Stearns je v zadnjem trenutku rešila banka JP Morgan, ki je s finančno pomočjo ameriške centralne banke omenjeno banko kupila. V povprečju so se pribitki nad donosnostjo državnih obveznic v vseh sektorjih v tem obdobju povečali za 50 do 60 bazičnih točk. V segmentu podjetniških obveznic so se kreditni razmiki v tretjem četrletju leta 2008 spet začeli povečevati. Pri tem so posebno izstopale obveznice izdajateljev iz finančne panoge, kjer so novice o velikih odpisih slabih naložb, povezanih z ameriški drugi razrednimi hipotekarnimi krediti, povečale strah pred morebitno nelikvidnostjo. Stečaj ameriške investicijske banke Lehman Brothers pa je povzročil pravo eksplozijo rasti kreditnih razmikov, in to v skoraj vseh sektorjih in bonitetnih razredih. Trgi podjetniških obveznic so hkrati postali izredno nelikvidni, saj so vlagatelji panično bežali v izredno kratkoročne državne vrednostne papirje. V decembru so se razmere na trgih podjetniških obveznic nekoliko umirile. Na eni strani drage državne, na drugi pa močno razprodane podjetniške obveznice so marsikaterega investitorja prepričale v nakup slednjih. Najbolj so se pribitki na donosnost zmanjšali pri izdajateljih iz finančne panoge, saj je postalo jasno, da si nihče več noče in ne more privoščiti še enega primera Lehman Brothers.

Na področju slovenskih podjetniških obveznic se omenjena kriza ni odrazila v nižjih tečajih obveznic. Eden izmed razlogov je tudi dejstvo, da na slovenskem trgu prevladujejo "kupi in drži", zaradi česar je obseg trgovanja na sekundarnem trgu zelo skromen. Vse to je tudi razlog, da je Ljubljanska borza v septembru ukinila

izračunavanje indeksa obveznic BIO. Po prometu je kot vedno izstopala obveznica Slovenske odškodninske družbe, ki pa je zaradi svoje likvidnosti izgubljala vrednost. Kljub sorazmerno visoki donosnosti so vlagatelji te obveznice pospešeno prodajali, predvsem zaradi nadomeščanja izgubljene likvidnosti na delniškem trgu. V zadnjih tednih preteklega leta pa se je ta trend popolnoma obrnil. Določeni investitorjivlagatelji so z agresivnimi nakupi ceno obveznice močno dvignili, obveznica pa je tako na letni ravni zaključila leto s pozitivno rastjo tečaja. Portfelj državnih obveznic je 31. 12. 2008 vseboval največ slovenskih državnih obveznic, v katere je bilo investiranih 32,5 % sredstev portfelja. Glede na kuponsko obrestno mero so prevladovale obveznice z nespremenljivo obrestno mero (95,5 % portfelja). Portfelj podjetniških obveznic je bil 31. 12. 2008 najbolj izpostavljen panogi finančne storitve, vanj je bilo investiranih 65,7 % portfelja, sledili sta panogi telekomunikacija in javne dobrine, obe z 7,5-odstotnim deležem v portfelju. V obveznicah s fiksno obrestno mero je bilo 66,3 %, s spremenljivo obrestno mero pa 33,7 % portfelja.

Naložbe v denarna sredstva

Stanje denarnih sredstev Kapitalske družbe, d. d., konec leta 2008 je bilo 60.553 tisoč evrov, kar je za 21.241 tisoč evrov manj kot v letu 2007. Pretežni del denarnih sredstev predstavljajo kratkoročni depoziti, ki so vezani do treh mesecev.

Tabela 12
Sestava denarnih sredstev na dan 31. 12. 2008
(v 000 EUR)

	31. 12. 2008	Delež
Denar na transakcijskih računih pri bankah in v blagajni	197	0,3 %
Evrski depozit na odpoklic	6.726	11,1 %
Depoziti do treh mesecev originalne dospelosti	53.630	88,6 %
Skupaj	60.553	100,0 %

Transferji Zavodu za pokojninsko in invalidsko zavarovanje

Upravljanje likvidnosti na letni ravni je bilo usmerjeno predvsem v pridobivanje sredstev za izravnavo prihodkov in odhodkov ZPIZ v letu 2008. Na podlagi sklepa Vlade Republike Slovenije z dne 22. 5. 2008 je Kapitalska družba, d. d., iz svojih sredstev plačala na račun ZPIZ znesek 49.000 tisoč evrov. Kapitalska družba, d. d., je vključno s tem vplačilom v blagajno ZPIZ do zdaj vplačala 346.321 tisoč evrov.

Upravljanje premoženja

Kapitalska družba, d. d., sodi med najpomembnejše izvajalce dodatnih pokojninskih zavarovanj v Sloveniji. Na področju upravljanja štirih vzajemnih pokojninskih skladov in Kritnega sklada Prvega pokojninskega sklada so bili v letu 2008 naši glavni cilji rast sredstev skladov, stroškovno učinkovito poslovanje in kakovostno komuniciranje s člani skladov oziroma delodajalci. Na trgu pokojninskih zavarovanj je Kapitalska družba, d. d., ohranila položaj največjega izvajalca dodatnega pokojninskega zavarovanja in izplačevalca pokojninskih rent. Naložbena politika skladov je bila usmerjena v varno nalaganje sredstev in zagotavljanje dolgoročne rasti vrednosti premoženja skladov. Upravljavec si je pri upravljanju premoženja prizadeval doseči čim večji donos ob sprejemljivem tveganju in ob izpolnjevanju vseh zakonskih obveznosti glede sestave in razpršenosti naložb. V prvi polovici leta 2008 je bila agresivnejša naložbena politika s povečevanjem delniških naložb, vendar je upravljavec zaradi poglobljanja finančne krize v drugi polovici leta zavzel konservativnejšo držo in tako povečeval bolj ali manj obvezniški del portfelja ter naložbe na denarnem trgu. V letu 2009 ne pričakujemo takšnih padcev delniških trgov kot v preteklem letu, vendar tudi ne pričakujemo hitre rešitve finančne krize. Zato bo naložbena politika še naprej konservativna, vendar aktivnejša. Na delniških trgih smo določili nakupne in prodajne ravni, tako bomo na trg vstopali oziroma izstopali v skladu z gibanjem trga. Na naložbenih odborih bomo redno preverjali primernost definiranih ravni glede na makroekonomske in tržne kazalnike. Vstop na trg bo večinoma potekal prek indeksnih skladov z namenom zmanjšanja specifičnega tveganja. Alokacija po posameznih naložbenih razredih bo potekala na naložbenih odborih glede na trenutne tržne razmere z upoštevanjem dolgoročnih ciljev sklada. Prihodki Kapitalske družbe, d. d., iz naslova upravljanja skladov so v letu 2008 dosegli skupno 10.413 tisoč evrov, od tega provizija za upravljanje 7.683 tisoč evrov, vstopni stroški 2.560 tisoč evrov, izstopni stroški 33 tisoč evrov in nadomestilo za stroške izplačevanja pokojninskih rent 137 tisoč evrov.

Zaprti vzajemni pokojninski sklad za javne uslužbence
Poslovanje ZVPSJU

Kapitalska družba, d. d., se pri upravljanju ZVPSJU zavzema za doseganje maksimalne letne donosnosti sredstev ob še sprejemljivi stopnji tveganja, pri poslovanju pa za doseganje visoke kakovosti storitev za člane in delodajalce ter izboljšanje obveščenosti javnih uslužbencev o dodatnem pokojninskem zavarovanju in možnostih za vplačevanje dodatnih individualnih

premijski. Delodajalce spodbujamo k uporabi sodobne programske opreme KaD.Net, obenem pa si prizadevamo za visoko stopnjo zaupanja v produkt dodatnega pokojninskega zavarovanja za javne uslužbenke.

Posebno pozornost smo v letu 2008 namenili ozaveščanju članov sklada o tem, da je za dodatno pokojnino v tretjem življenjskem obdobju treba še dodatno varčevati.

Tabela 13
Število članov ZVPSJU po mesecih v letu 2008

Mesec	Število članov
januar	181.268
februar	181.592
marec	181.968
april	182.520
maj	183.040
junij	183.528
julij	183.908
avgust	184.388
september	184.477
oktober	185.722
november	186.631
december	187.191

Vsi člani ZVPSJU lahko še dodatno varčujejo sami in si s tem zagotovijo višjo dodatno pokojnino. Pokojninski načrt za kolektivno dodatno pokojninsko zavarovanje za javne uslužbenke jim to omogoča pod enakimi pogoji, kot jih ima delodajalec. Poleg tega lahko izkoristijo še polno davčno olajšavo, ki je odvisna od višine vplačanih prispevkov za obvezno pokojninsko zavarovanje.

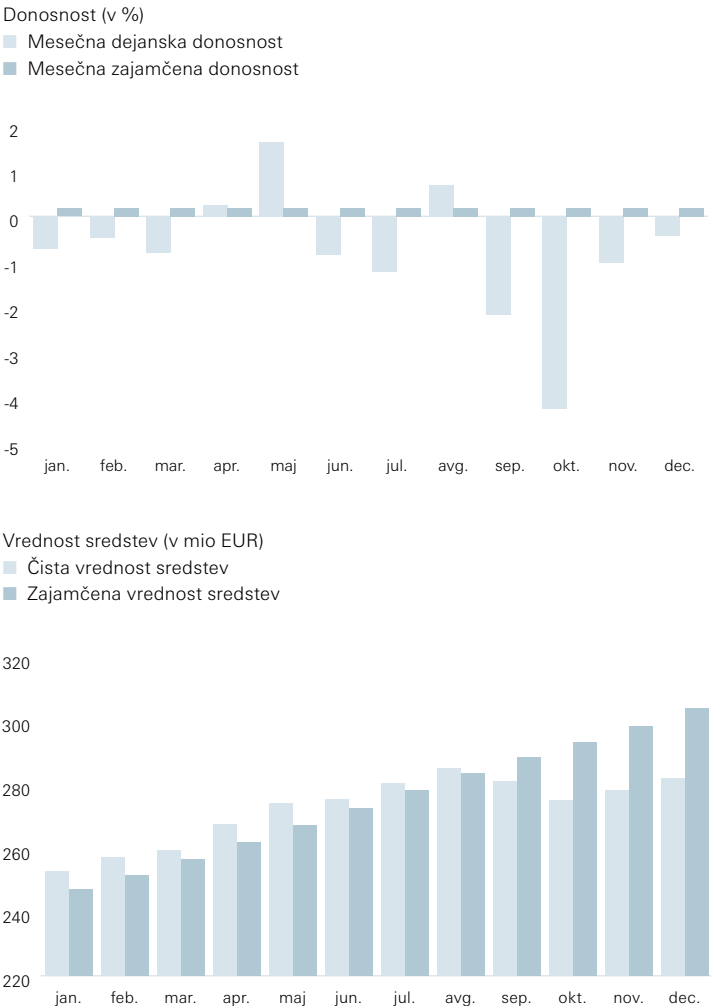
V letu 2008 je ZVPSJU dosegel negativno donosnost, -9,05 %. Zajemljena donosnost za isto obdobje znaša 2,17 %. Dejanska čista vrednost sredstev je na 31. 12. 2008 znašala 281.968 tisoč evrov, zajemljena vrednost sredstev pa 304.081 tisoč evrov.

Tabela 14
Donosnost ZVPSJU v letu 2008

Vrsta donosnosti	Donosnost
Dejanska donosnost	-9,05 %
Zajemljena donosnost	2,17 %

Kapitalska družba, d. d., je kot upravljapec ZVPSJU na podlagi Pokojninskega načrta PNJU K in Pravil ZVPSJU upravičena do vstopnih stroškov in provizije za upravljanje. Vstopni stroški se obračunajo v odstotku od vplačane premije ob njenem vplačilu in se odvedejo na račun upravljavca. Vstopni stroški za premije, vplačane v letu 2008, znašajo 0,65 %. V prihodnjih letih se bodo vstopni stroški še zniževali po 0,025 odstotne točke na leto.

Slika 10
Dejanska in zajemljena donosnost ZVPSJU ter čista in zajemljena vrednost sredstev ZVPSJU v letu 2008

Prihodki Kapitalske družbe, d. d., od upravljanja ZVPSJU so bili leta 2008 1.744 tisoč evrov, od česar je upravljavška provizija znašala 1.337 tisoč evrov, vstopni stroški pa so dosegli 407 tisoč evrov. Vsi drugi stroški upravljanja sklada, na primer izstopni

stroški ali stroški za izvajanje skrbniških storitev banke, bremenijo Kapitalsko družbo, d. d.

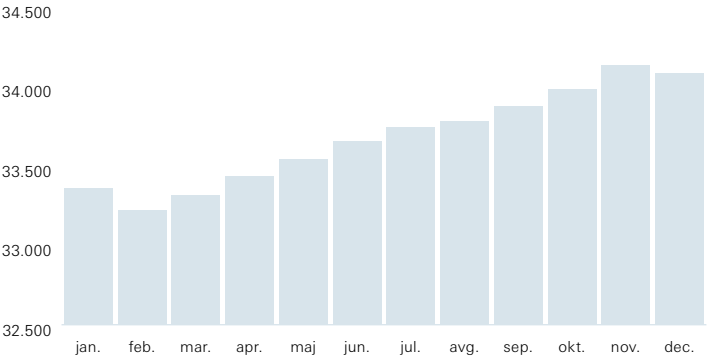
Tabela 15
Prihodki Kapitalske družbe, d. d., od upravljanja ZVPSJU v letu 2008
(v 000 EUR)

Prihodki od upravljanja	Znesek
Upravljalvska provizija	1.337
Vstopni stroški	407
Izstopni stroški	0
Skupaj	1.744

Kapitalski vzajemni pokojninski sklad
Poslovanje KVPS

KVPS je pokojninski sklad, ki izvaja kolektivno in individualno prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje skladno z Zakonom o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (ZPIZ-1). Od leta 2002 sta v okviru KVPS oblikovana ločena pokojninska načrta za individualno in kolektivno prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje z oznakama PN1 P in PN1 K. Pri upravljanju skladov je Kapitalska družba, d. d., zasledovala ključne cilje, kot so kakovost storitev, nenehno izpolnjevanje pričakovanj in zahtev članov ter upravičenje njihovega zaupanja. Posebno pozornost smo v letu 2008 namenili ozaveščanju članov sklada, da je treba za dodatno pokojnino v tretjem življenjskem obdobju še dodatno varčevati. Ob koncu leta 2008 je bilo v sklad vključenih 34.083 članov. Po pokojninskem načrtu PN1 K je varčevalo 33.231, po PN1 P pa 1.474 članov.

Slika 11
Pregled števila članov KVPS po mesecih v letu 2008

Člane smo spodbujali k dodatnim vplačilom premij pokojninskega zavarovanja, konec leta 2008 pa smo organizirali akcijo vplačevanja dodatnih premij pod posebno ugodnimi pogoji. Vplačane je bilo za 27.552 tisoč evrov premije¹, kar je 8,26 odstotka več kot leto prej.

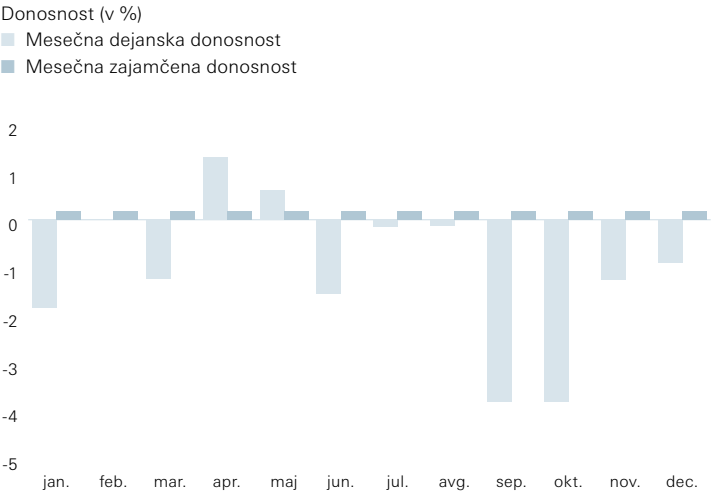
Upravljavcec si je pri upravljanju premoženja prizadeval doseči čim večji donos ob sprejemljivem tveganju in ob izpolnjevanju vseh zakonskih obveznosti glede sestave in razpršenosti naložb. Sklad je v letu 2008 dosegel negativno nominalno donosnost –12,18 %, zjamčena donosnost za isto obdobje pa je 2,17 %.

Tabela 16
Donosnost KVPS v letu 2008

Vrsta donosnosti	Donosnost
Dejanska donosnost	–12,18 %
Zajamčena donosnost	2,17 %

Dejanska čista vrednost sredstev je na dan 31. 12. 2008 znašala 142.971 tisoč evrov, zjamčena vrednost sredstev pa 157.119 tisoč evrov.

Slika 12
Dejanska in zjamčena donosnost KVPS ter čista in zjamčena vrednost sredstev KVPS v letu 2008

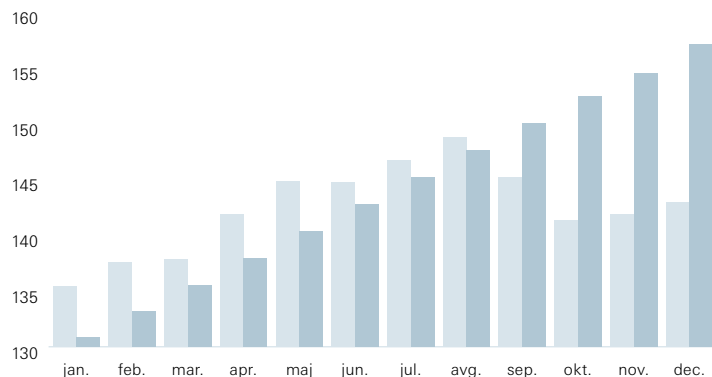

1 Bruto premija, ki je bila konvertirana v enote premoženja.

Vrednost sredstev (v mio EUR)

Čista vrednost sredstev

Zajamčena vrednost sredstev

Skladno s pokojninskima načrtoma PN1 P in PN1 K ter Pravili KVPS je upravljavec sklada upravičen do vstopnih stroškov, izstopnih stroškov in provizije za upravljanje sklada. Upravljavec si je od vplačane premije obračunal za 457 tisoč evrov vstopnih stroškov, od izplačil odkupne vrednosti enot premoženja pa pripadajoče izstopne stroške, ki so znašali 27 tisoč evrov. Prihodki od provizije za upravljanje sklada znašajo 1.823 tisoč evrov.

Upravljavec je v letu 2008 poleg letne provizije za upravljanje iz sredstev sklada zaračunal še stroške provizije za opravljanje skrbniških storitev in stroške skrbniških storitev, ki jih je za sklad opravljal skrbnik (stroški denarnega poslovanja in plačilnega prometa ter stroški posredovanja pri nakupu in prodaji, zmanjšani za provizijo borznoposredniške hiše), v višini 133 tisoč evrov.

Tabela 17

Prihodki Kapitalske družbe, d. d., od upravljanja KVPS v letu 2008 (v 000 EUR)

Prihodki od upravljanja	2008
Upravljavska provizija	1.823
Vstopni stroški	457
Izstopni stroški	27
Skupaj	2.307

Sklad obveznega dodatnega pokojninskega zavarovanja Republike Slovenije

Poslovanje SODPZ

Sklad obveznega dodatnega pokojninskega zavarovanja Republike Slovenije je vzajemni pokojninski sklad, ki izvaja obvezno dodatno pokojninsko zavarovanje v skladu z Zakonom o pokojninskem in invalidskem zavarovanju. SODPZ obsega premoženje, ki je financirano s sredstvi, zbranimi z vplačili prispevkov za obvezno dodatno pokojninsko zavarovanje oziroma ustvarjenimi z upravljanjem teh sredstev, namenjeno pa je izključno pokrivanju obveznosti do zavarovancev. Ob koncu leta 2008 je imel sklad 39.306 zavarovancev, število zavarovancev pa se je v tem letu povečalo za 1.991.

Tabela 18

Donosnost SODPZ v letu 2008

Donosnost v obdobju	2008
Dejanska donosnost	-9,37 %
Zajamčena donosnost	2,59 %

Dejanska donosnost je v letu 2008 znašala -9,37 %, zajamčena donosnost v istem obdobju pa je bila 2,59-odstotna. Dejanska čista vrednost sredstev je konec leta 2008 znašala 205.988 tisoč evrov, medtem ko je zajamčena vrednost sredstev dosegla 222.535 tisoč evrov.

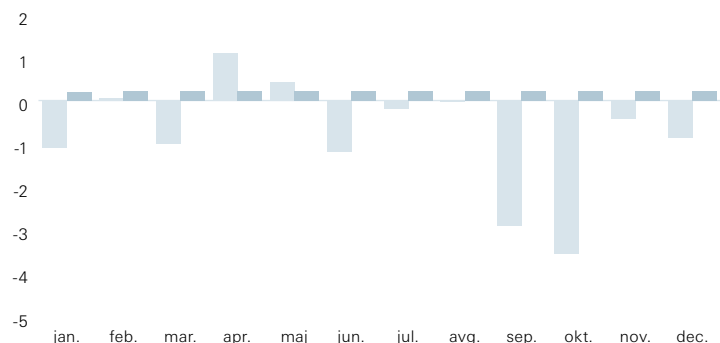
Slika 13

Dejanska in zajamčena donosnost SODPZ ter čista in zajamčena vrednost sredstev SODPZ v letu 2008

Donosnost (v %)

Mesečna dejanska donosnost

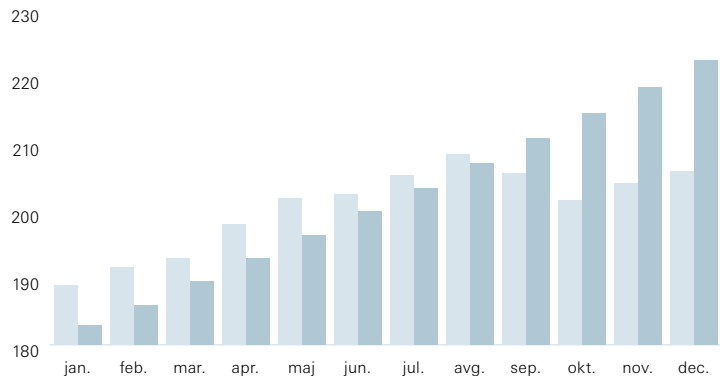
Mesečna zajamčena donosnost

Vrednost sredstev (v mio EUR)

Čista vrednost sredstev

Zajamčena vrednost sredstev

Na podlagi pokojninskega načrta je Kapitalska družba, d. d., kot upravljavec SODPZ upravičena do vstopnih stroškov, ki se obračunajo ob vplačilih prispevka delodajalcev, izstopnih stroškov, ki se obračunajo ob izplačilih odkupne vrednosti enot premoženja zavarovancem, in letne provizije za upravljanje, ki se plačuje iz sredstev sklada. Prihodki od upravljanja SODPZ so v letu 2008 dosegli 4.662 tisoč evrov. S spremembo Pokojninskega načrta za obvezno dodatno pokojninsko zavarovanje v letu 2006 je bilo določeno zniževanje vstopnih stroškov. V letu 2008 je bil veljavni delež vstopnih stroškov 4,25 %, v prihodnjih letih pa se bo ta postopno zniževal do 3,0 % leta 2019.

Tabela 19

Prihodki Kapitalske družbe, d. d., od upravljanja SODPZ v letu 2008 (v 000 EUR)

Prihodki od upravljanja	2008
Upravljavska provizija	2.961
Vstopni stroški	1.696
Izstopni stroški	5
Skupaj	4.662

Prvi pokojninski sklad Republike Slovenije

Poslovanje PPS

Prvi pokojninski sklad Republike Slovenije je od leta 2003 zaprt vzajemni pokojninski sklad, ki ga v svojem imenu in za račun zavarovancev upravlja Kapitalska družba, d. d. Osrednji cilj upravljanja je zagotoviti pokritje za izpolnitev obveznosti do zavarovancev iz polic dodatnega pokojninskega zavarovanja. Sredi leta 2004 so prvi zavarovanci PPS pridobili pravico do pokojninske rente. Kot ločeno premoženje je bil oblikovan poseben kritni sklad. Oblikovali smo ga z izločitvijo iz premoženja, ki pripada policam dodatnega pokojninskega zavarovanja, preden zavarovanci izpolnijo pogoje za pridobitev pravice do pokojninske rente. Iz tega premoženja se na Kritni sklad PPS prenaša sorazmerni del sredstev, ki ustreza čisti vrednosti premoženja police v trenutku, ko imetnik police dopolni 60 let.

PPS je prvi sklad dodatnega pokojninskega zavarovanja, ki svojim zavarovancem od avgusta 2004 že izplačuje pokojninske rente prek Kritnega sklada PPS. Če zavarovanec umre, preden pridobi pravico do pokojninske rente, pravica do zavarovalne vsote v višini odkupne vrednosti police pripada njegovi zapuščini in kot del njegove zapuščine preide na njegove dediče. Tako se številu zavarovancev in tudi obseg sredstev v upravljanju nenehno zmanjšujeta.

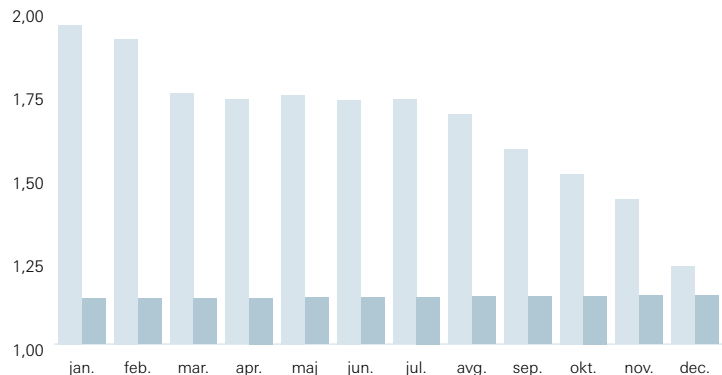
Slika 14

Dejanska in zajamčena vrednost točke PPS ter čista in zajamčena vrednost sredstev v letu 2008

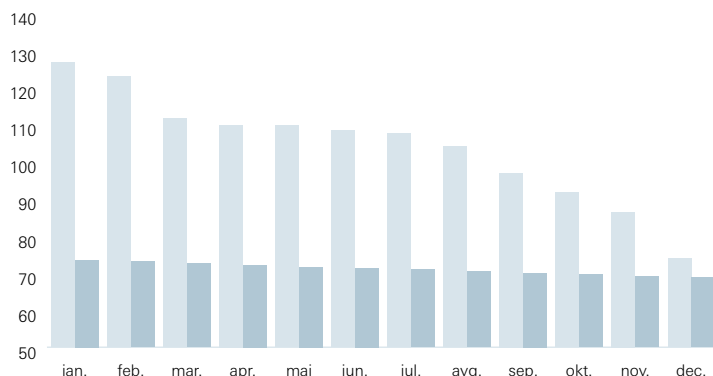
Vrednost točke (v EUR)

Dejanska vrednost točke

Zajamčena vrednost točke

Vrednost sredstev (v mio EUR)
 Čista vrednost sredstev
 Zajamčena vrednost sredstev

Po stanju na dan 31. 12. 2008 je bilo v PPS vključenih 34.160 zavarovancev, ki so imeli 59.962.771 točk.

Dejanska čista vrednost sredstev PPS je na dan 31. 12. 2008 znašala 73.842 tisoč evrov in je bila za 5.137 tisoč evrov višja od zajamčene vrednosti sredstev PPS, ki je znašala 68.705 tisoč evrov.

Tabela 20

Donosnost PPS v letu 2008

Donosnost v obdobju	2008
Dejanska donosnost	-42,19 %
Zajamčena donosnost	1,00 %

Kapitalska družba, d. d., je za upravljanje PPS upravičena do letne provizije, ki znaša 1,5 % povprečne letne čiste vrednosti sredstev. Kapitalski družbi, d. d., pripadajo tudi izstopni stroški v višini 1 %, ki se obračunajo ob izplačilih odkupne vrednosti police za vse zavarovance, ki so umrli po 13. 7. 2004.

Tabela 21

Prihodki Kapitalske družbe, d. d., od upravljanja PPS v letu 2008 (v 000 EUR)

Vrsta prihodka od upravljanja	Znesek
Upravljavska provizija	1.562
Izstopni stroški (1 %)	1
Skupaj	1.563

Kritni sklad Prvega pokojninskega sklada Republike Slovenije

Poslovanje KS PPS

Poslovanje Kritnega sklada Prvega pokojninskega sklada je v letu 2008 potekalo tekoče. Glavne aktivnosti poslovanja so bile sprotno obveščanje zavarovancev, pridobivanje potrebnih podatkov za nemoteno izplačevanje pokojninskih rent ter zagotavljanje likvidnih sredstev za izplačila.

Tabela 22

Število zavarovancev, ki so v letu 2008 pridobili pravico do pokojninske rente, ter pripadajoče število točk in višina vplačanih premij

Mesec	Število zavarovancev	Število točk	Vrednost vplačil v KS PPS (v 000 EUR)
januar	123	568.151	1.210
februar	139	493.878	966
marec	112	432.867	828
april	130	434.360	760
maj	112	475.281	823
junij	98	290.830	508
julij	127	480.837	832
avgust	98	456.889	791
september	118	435.732	735
oktober	111	415.242	657
november	120	428.939	647
december	101	385.232	552
Skupaj	1.389	5.298.238	9.310

V letu 2008 je pravico do pokojninske rente pridobilo 1.389 zavarovancev, skupna vrednost vplačil v Kritni sklad PPS pa je bila 9.310 tisoč evrov.

Tabela 23

Struktura zavarovancev, ki so pridobili pravico do rente v letu 2008, po razredih

Skupina	Število zavarovancev	Število točk
A (do 2000 točk)	856	696.881
B (od 2001 do 5000 točk)	90	259.177
C (nad 5000 točk)	443	4.342.180
Skupaj	1.389	5.298.238

V letu 2008 se je 35 % zavarovancev odločilo za mesečno izplačilo doživljenjske rente oziroma doživljenjske rente z

zajamčeno dobo izplačevanja, 5 % pa za letno izplačilo, 60 % rent se je izplačalo v enkratnem znesku.

Tabela 24

Podatki o obračunanih kratkoročnih obveznostih in izplačanih obveznostih iz naslova rent po mesecih v letu 2008
(v 000 EUR)

Mesec	Število prejemnikov rent	Obračunane neto rente	Datum valutacije	Znesek izplačil	Neizplačano
januar	6.327	409	23. 01. 2008	404	4
februar	6.385	414	22. 02. 2008	426	-12
marec	6.446	463	21. 03. 2008	463	0
april	6.467	406	21. 04. 2008	404	1
maj	6.532	439	23. 05. 2008	441	-3
junij	6.548	414	20. 06. 2008	402	12
julij	6.581	422	21. 07. 2008	407	16
avgust	7.120	523	22. 08. 2008	500	24
september	6.652	414	19. 09. 2008	412	2
oktober	6.709	433	21. 10. 2008	432	1
november	6.739	416	21. 11. 2008	406	10
december	6.782	426	19. 12. 2008	433	-7
Skupaj		5.179		5.130	49

Obveznosti Kapitalske družbe, d. d., do prejemnikov rent v letu 2008 so bile izpolnjene v roku. Za kritje stroškov izplačil pokojninskih rent je Kapitalska družba, d. d., upravičena do nadomestila stroškov v višini 0,42 evra in 2 % odmerjene pokojninske rente. V letu 2008 je bilo navedeno nadomestilo 137 tisoč evrov.

PODROČJE LETALSKIH PREVOZOV

Rezultati poslovanja v letu 2008

Poslovanje Adrie Airways, d. d., v letu 2008 pomeni tako uresničevanje začrtane strategije družbe kot izpolnitev kratkoročnih planskih ciljev, predvsem glede vseh fizičnih kazalnikov poslovanja.

Rekordno visoka cena kerozina in začetek finančne in gospodarske krize so ključno zaznamovali poslovno leto 2008, za katerega si je Adria Airways, d. d., zastavila veliko ciljev, ki jih je uspela izpolniti skoraj v celoti:

- načrtovana optimizacija flote z oddajanjem večjih letal in najemanjem manjših glede na potrebe letenja je bila izvedena v celoti;
- načrtovanega čistega dobička v višini 0,7 milijona evrov predvsem zaradi nerazumljivo visokih cen kerozina ni bilo mogoče doseči;
- načrtovana 19-odstotna rast števila letov, 17-odstotna rast števila prepeljanih potnikov in 7-odstotna rast prihodkov iz poslovanja: realizirana 15-odstotna rast števila letov, 15-odstotna rast števila prepeljanih potnikov in 6-odstotna rast prihodkov iz poslovanja;
- načrtovan je bil povečan obseg procesa usposabljanja operativnih kadrov; tako je bilo v letu 2008 v izobraževalni proces za pridobitev licenc za posamezne tipe letal vključenih skupno 27 letalskih mehanikov, v osnovno izobraževanje za pridobitev kvalifikacij letalskih tehnikov različnih kategorij pa 26 zaposlenih; v izobraževalni proces letalskega osebja je bilo v letu 2008 vključenih 20 pilotov, ki so pridobili licenco za določen tip letala, štirje so se izšolali za kapitane, deset pa se jih je izšolalo za inštruktorje;
- načrtovan in uspešno zaključen je bil proces uvajanja elektronske vozovnice;
- v poletni sezoni so uspešno vpeljali načrtovane štiri nove linije: Atene, Bukarešta, Oslo, Stockholm;
- načrtovana je bila gradnja nove poslovne stavbe na Brniku in gradnja dodatnega hangarja; gradnja stavbe se je začela konec leta 2008 in se intenzivno nadaljuje v 2009, v postopku je tudi pridobivanje vseh potrebnih dovoljenj za gradnjo novega hangarja;
- glavini cilj načrta čarterja za leto 2008 je bil ohraniti tržni položaj vodilnega čarterskega prevoznika na domačem trgu in nadaljevati sistematično delo z izbranimi ključnimi kupci na tujih trgih na eni strani, na drugi pa slediti optimizaciji flote s ciljem uspešnega poslovanja; načrtovani prihodki so bili preseženi za 29 %;

- na področju vzdrževanja tujih letal je bila načrtovano nadaljevanje strategije širjenja obsega del na letalih družine A-320 in sočasno zadržanje vodilne vloge na trgu CRJ; načrtovani prihodki od vzdrževanja za tretje osebe so bili preseženi za 5 %.

Leta 2008 je družba na 27.183 letih prepeljala 1.302.172 potnikov. Število prepeljanih potnikov se je v primerjavi z letom 2007 povečalo za 15 %. V rednem prometu se je število prepeljanih potnikov povečalo za 17 %, število prepeljanih potnikov v čarterskem prometu pa za 4 %.

Delež rednih potnikov v vseh prepeljanih potnikih je bil v letu 2008 85 %, kar je 2 % več kot v letu 2007.

Izkoristek potniške kabine v rednem prometu se je leta 2008 v primerjavi z letom 2007 zmanjšal za 2 %, število razpoložljivih sedežev za prodajo pa se je povečalo za 19 %.

Povprečni dnevni izkoristek letal je znašal 9,79 ure na aviodan in ostaja na ravni iz leta 2007.

Povprečna poraba goriva na uro letenja se je v primerjavi z letom 2007 povečala za 16 %, kar je posledica predvsem večjih letal v naši floti in najetih letal Boeing in Fokker.

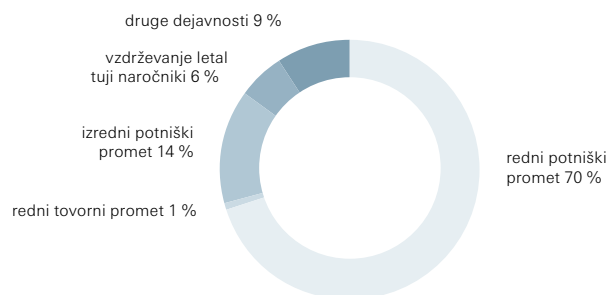
Sestava prihodkov

Čisti prihodki od prodaje so se v letu 2008 povečali za 14 % glede na leto pred tem, njihova sestava pa se je v primerjavi z letom 2007 precej spremenila: povečal se je delež prihodkov od rednega prometa, predvsem zaradi zmanjševanja deleža drugih dejavnosti (cargo, tehnika, drugi prihodki), povečal pa se je delež prihodkov od čarterja.

Največji delež čistih prihodkov predstavljajo prihodki od rednega prometa potnikov.

Slika 15

Sestava prihodkov Adrie Airways, d. d., v letu 2008

Prihodki od prevoza potnikov v rednem prometu, ki so v letu 2008 predstavljali 70 % vseh čistih prihodkov od prodaje, so se glede na 2007 povečali za 25 %; pomembno je, da smo se dovolj

hitro lahko prilagodili zaostrenim pogojem na trgu, predvsem zaradi visokih cen kerozina.

Prihodki od izrednega (čarterskega) prometa so se kljub ostri konkurenci na tem področju povečali za 26 %, kar je posledica povečane prodaje ad hoc čarterskih letov na tujih trgih, s čimer smo na trgu specializiranih "airline brokerjev" uspeli z ustrezno kakovostjo zgraditi prepoznavno blagovno znamko. Povečalo se je tudi število čarterskih letov za državne institucije (vlada) in za slovenska podjetja.

Prihodki od prevoza tovora so se v primerjavi z letom 2007 zmanjšali za več kot polovico, predvsem zaradi ukinitve lastne "cargo operacije". Glede na veliko konkurenčnost kamionskega prevoza v Evropo in na Balkan, kamor je usmerjena večina naše prevozne ponudbe, ostaja tržna niša prevoz pošilk s težo do nekaj sto kilogramov.

Prihodki od vzdrževanja letal za tretje osebe: realizacija za tuje naročnike v letu 2008 je bila 12,8 milijona evrov, kar je 4 % manj kot v enakem obdobju leta 2007. Razlogi manjše realizacije so predvsem posledica povečane aktivnosti vzdrževanja lastne flote (bazno in linijsko vzdrževanje), strukture projektov servisiranja za tuje naročnike ter prekinitve operativno-linijskega vzdrževanja (Maintenance Off Site) za letalskega operaterja v Italiji. Ne želimo graditi svojih prednosti ob politiki nizkih cen, temveč delovati v skladu z vizijo ter strategijo postati in ostati center, ki zaposluje strokovno in fleksibilno osebje s poslušom za potrebe in želje kupcev ter široko paleto ponudbe kakovostno opravljenih storitev z najkrajšim prizemljitvenim časom letal.

V letu 2008 je Adria Airways, d. d., zaradi optimalizacije flote še oddajala lastna letala skupaj s piloti, vendar sta bili dve letali v tujini le krajše obdobje, vse leto pa le eno letalo, zato so v skladu s tem manjši tudi prihodki iz tega naslova.

Sestava odhodkov

Proizvajalni stroški, stroški prodajanja in stroški splošnih dejavnosti so se glede na leto 2007 povečali za 16 %.

Stroški materiala so se glede na leto 2007 povečali za 39 %, in to predvsem zaradi visokih cen letalskega goriva, stroški storitev pa so se povečali za 4 %, predvsem zaradi večjega obsega letenja. Stroški goriva izkazujejo indeks 150; tako visoka rast cen goriva ima na poslovni izid 2008 bistveno negativen vpliv. Delež stroškov goriva je namreč v strukturi bilance, če ga primerjamo z enakim obdobjem preteklega leta, narasel za 6 indeksnih točk. Takega višanja cen kerozina ni predvidel nihče in se je treba zavedati, da takega povišanja prav nihče ne more v celoti in pravočasno prevaliti na potnike. Stroški goriva za 30 % presegajo načrtovane vrednosti oziroma kar za 11,2 milijona evrov. Cene

kerozina so bile kljub znatnemu padcu od septembra dalje v povprečju v letu 2008 za 46 % višje kot v letu 2007.

Stroški letališč so se leta 2008 povečali za 10 % in so pod stalnim nadzorom. Kljub povečanemu številu letov za 15 %, večji kapaciteti letal in težji floti (kar vse vpliva na cene letaliških storitev), so se stroški povečali za 10 %, kar kaže tudi na uspešno ohranjanje znižanih cen, tudi iz preteklih dveh let, ko smo res veliko ukrepov namenili temu področju.

Stroški navigacije se povečujejo skladno s povečevanjem operativnega letenja, tako na rednih kot čarterskih letih.

Stroški vzdrževanja letal so se leta 2008 povečali za 8 %: vključujejo tako stroške vzdrževanja lastne flote kot stroške, ki se nanašajo na servisiranje letal za tuje naročnike. Kljub nekaj manjšim aktivnostim na tujih letalih so stroški večji zaradi povečanega obsega prometa v lastni operaciji in posledično večjega obsega tako linijskega kot baznega vzdrževanja; prav tako se je povečalo število letal v naši floti.

Stroški najemnine letal zajemajo najemnine za tri letala CRJ-100/200 (tretje samo za 3 mesece), najemnino boeinga 737-500, najemnino fokkerja 100 od aprila do septembra ter občasne "subcharterje", predvsem v obdobju pregledov naših letal.

Stroški so v primerjavi z letom 2007 manjši, saj Adria Airways, d. d., nima več najemov cargo letal, prav tako ima dve lastni letali več v floti in se z optimalnim načrtovanjem poskuša izogibati dodatnim najemom letal.

Stroški dela so se povečali za 18 %, in sicer zaradi večjega obsega letenja, več odletenih nadur, drugačne narave projektov v tehniki, večjega obsega inštruktorskih del in povišanja plač v skladu z dogovorom s sindikati od februarja dalje.

Stroški amortizacije so glede na leto 2007 večji za 22 % in so visoki, saj je letalska panoga investicijsko zelo intenzivna; odstopanje glede na leto 2007 je večinoma nastalo zaradi nakupa dveh novih letal v 2007 (v 2008 celo leto) in večjih naložbenih aktivnostih na naši floti, ki se odraza skozi stroške amortizacije.

Stroški prodajanja so se v primerjavi z letom 2007 povečali za 12 %; zajemajo stroške domače in tuje lastne prodajne mreže, vso provizijo posrednikom, stroške rezervacijskega sistema in stroške zaposlenih v prodaji in trženju. Povečali so se stroški rezervacijskega sistema, ki so vezani na večje število potnikov in več prometa na trgih. Zaradi preseganja prodajnih načrtov pa se je povišal tudi variabilni del plačila zaposlenim in tako stroški dela v prodaji in trženju.

Pri finančnem delu poslovanja so se Adriji Airways, d. d., najbolj povečali finančni odhodki za obresti, in sicer za 10 %. Razlog je dodatno zadolževanje zaradi širjenja flote in višanje ključnih obrestnih mer.

Rezultat poslovanja

Družba je leta 2008 ustvarila pozitiven izid iz poslovanja v višini 1.217.161 evrov, kar je občutno slabše v primerjavi s preteklim letom, izključno zaradi enormnih rasti cen kerozina.

Družba ima iz finančnega poslovanja izgubo v višini 4.830.088 evrov, ki je večja kot izguba leta 2007, in sicer za 1,4 milijona evrov, predvsem zaradi najetja novih dolgoročnih kreditov za letala (v letu 2007) in zaradi višanja ključnih obrestnih mer. Vse to je vplivalo na negativen poslovni izid v višini 3.240.977 evrov. Mesec april je bil prvi lanski mesec, ki smo ga zaključili z minimalnim dobičkom, prav tako mesec maj, junija smo dosegli 1 milijon evrov čistega dobička, julija pa 0,7 milijona evrov, podobno v mesecu septembru.

Poslovanje področja letalskih prevozov po poslovnih segmentih

Redni promet

Trženjska strategija

V skladu s poslovno usmeritvijo in razvojem podjetja je letenje na rednih linijah osrednja in ključna poslovna dejavnost področja letalskih prevozov, ki jo dopolnjujeta čarterski prevoz in prevoz tovora. Osnovni strateški cilj Adrie Airways, d. d., v segmentu prevoza potnikov na rednih linijah je širjenje mreže letov prek letališča Ljubljana. Široka mreža letov je ključnega strateškega pomena za dolgoročno rast in obstoj letalskega prevoznika ter kot takšna tudi njegova glavna konkurenčna prednost. S tem namenom z novimi frekvencami krepí obstoječe linije in odpira nove redne povezave med Slovenijo in Evropo. Z dodatnimi frekvencami na obstoječih linijah si prizadeva ohraniti ter povečati tržne deleže, z novimi linijami pa dodaja nove perspektivne trge. Ena ključnih strateških prednosti je članstvo v združenju letalskih prevoznikov Star Alliance – z leti na večja evropska vozlišča prek mreže letov prevoznikov združenja Star Alliance omogoča potnikom povezavo z 912 letališči v 159 državah po vsem svetu. Hkrati zvestim potnikom omogoča zbiranje in koriščenje nagradnih milj na vseh letih prevoznikov Star Alliance.

Med ključne sposobnosti in primerjalne prednosti Adrie Airways, d. d., ki jih poskušamo ohraniti in izboljševati, uvrščamo hitre in udobne povezave na neposrednih letih, vozni red, prilagojen potrebam potnikov, cenovno konkurenčnost ter kakovost naših storitev. Adria Airways, d. d., je podjetje, ki ga odlikuje individualen pristop, odzivnost in prilagodljivost. Razvija se v letalsko družbo, ki je prepoznavna po prijaznosti svojega osebja in pozornosti do potnikov.

Konkurenca

Trend povečanja konkurence na ljubljanskem letališču, ki je bil najbolj izrazit v obdobju med letoma 2002 in 2005, se umirja. Na domačem trgu se je delež rednih potnikov Adrie Airways, d. d., zmanjševal od leta 2001, ko je znašal 93 %, do leta 2005, ko je bil 72,8 %. V letu 2006 se je delež rednih potnikov Adrie Airways, d. d., povečal za 0,5 odstotne točke glede na predhodno leto. V letu 2007 je bil delež rednih potnikov Adrie Airways, d. d., 73,3-odstoten, v letu 2008 pa se je še dodatno povečal na 79,0 %.

Z ljubljanskega letališča je v letu 2008 letelo deset rednih letalskih prevoznikov. Poleg konkurence rednim linijam Adrie Airways, d. d., konkurirajo nekateri izmed teh prevoznikov tudi mreži povezav, ki jo Adria Airways, d. d., nudi prek evropskih vozlišč skozi mrežo letov Star Alliance. Poleg rednih prevoznikov na letališču Ljubljana so konkurenca mreži iz Ljubljane prevozniki, ki letijo s sosednjih letališč Trst, Gradec, Celovec in Zagreb.

Največjo konkurenco za segment potnikov, ki potujejo iz jugovzhodne proti zahodni Evropi in obratno, pomenijo drugi mrežni prevozniki, ki konkurirajo s svojimi vozlišči in mrežo letov, za isti trg in povečanje svojega tržnega deleža pa se borijo tudi nekateri čarterski prevozniki.

Adria Airways, d. d., je svoje poslovanje na trgih zahodne Evrope v preteklih letih utrdila in povečevala število tedenskih in dnevnih frekvenc. Boljši produkt pomeni tudi več povezav prek vozlišča v Ljubljani ter boljši položaj na trgu.

Konkurenca na domačem in tujih trgih se bo še naprej krepila, zato bo učinkovitost in razširjenost mreže poletov ključna konkurenčna prednost tudi v prihodnje.

Drugi pomembni dejavniki tržnega položaja

Mreža letov Adrie Airways, d. d., je sestavljena iz treh dnevnih in ene nočne rotacije, pri čemer v prvi in tretji rotaciji zagotavljamo lete med Ljubljano in zahodnoevropskimi destinacijami, v drugi in nočni rotaciji pa povezave med Ljubljano in jugovzhodnimi destinacijami. Takšna mreža letov omogoča ustrezno ponudbo povezav za potnike, ki potujejo med zahodno Evropo in Balkanom. Hkrati leti proti zahodni Evropi omogočajo povezave za potnike iz Slovenije prek evropskih vozlišč s partnerji Star Alliance po Evropi in drugih celinah (in v obratni smeri). Linije, pri katerih prevladuje potencial direktnih potnikov, lahko izstopajo iz splošnega vzorca mreže povezav.

Glede na geografsko lego delimo trge, na katerih deluje Adria Airways, d. d., na:

- slovenski trg z obmejnimi regijami (Istra, Zagreb z okolico, Reka z okolico, obmejni pas Italije in Avstrije) – prevoz

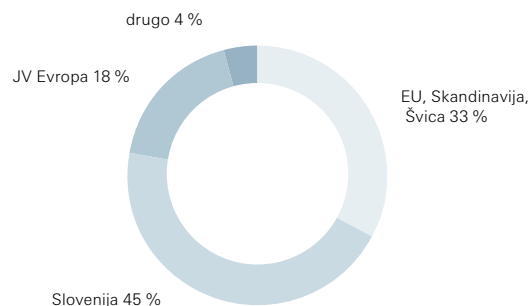
potnikov iz Slovenije na Adrijini mreži letov ter prek evropskih vozlišč na mreži letov prevoznikov Star Alliance;

- trge zahodne Evrope – prevoz potnikov z destinacij zahodne Evrope v Slovenijo in prek Slovenije na destinacije v jugovzhodni Evropi ter prevoz potnikov med državami EU;
- trge jugovzhodne Evrope – prevoz potnikov z destinacij jugovzhodne Evrope v Slovenijo ter prek Slovenije na destinacije v zahodno Evropo;
- trge, na katerih imamo svoje zastopnike, vendar na destinacije na trgu ne letimo (na primer ZDA, Kanada, Avstralija, Argentina itd.) – mreža zastopnikov nam omogoča prodajo vozovnic za prevoz z omenjenih trgov do evropskih vozlišč ter naprej na Adrijinih letih do Slovenije (ter tudi dalje na Adrijini mreži letov).

Prodaja rednih linij po trgih je tesno povezana in sorazmerna s kapacitetami, ki jih ponujamo na posameznih linijah. Največji delež prodaje smo tako v letu 2008 ustvarili na trgu Slovenije, sledi EU s 33 % ter trgi jugovzhodne Evrope z 18 %.

Slika 16

Sestava prodaje rednih linij po trgih v letu 2008

V letu 2008 je Adria Airways, d. d., uspešno uvedla štiri nove redne linije – Atene (3-tedensko), Bukarešto (4-tedensko) in Stockholm (5-tedensko), na liniji za Oslo pa smo leteli dvakrat na teden od junija do septembra. Povečali smo število frekvenc na linijah Amsterdam s 6- na 9-tedensko, Bruselj z 18- na 19-tedensko, København z dodatno frekvenco v visoki sezoni, Kijev s 3- na 4-tedensko, München z 21- na 26-tedensko, Sarajevo s 7- na 13-tedensko, Skopje z 10- na 13-tedensko, Tirano s 7- na 10-tedensko, Zürich z 19- na 20-tedensko ter Varšavo s 3- na 5-tedensko. Skupno je Adria Airways, d. d., število rednih letov v letu 2008 povečala za 15 %. Na tujih trgih izboljšuje svojo navzočnost in prepoznavnost skozi strateška partnerstva tako z domačimi kot tudi tujimi ponudniki turističnih storitev, s sklepanjem dogovorov "code-share", v okviru Star Alliance pa

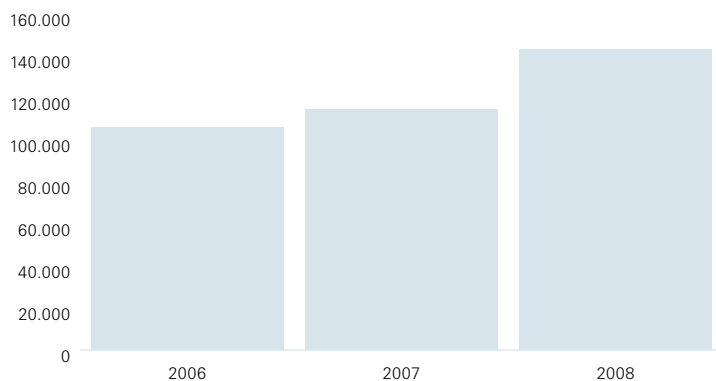
postaja na tujih trgih čedalje bolj prepoznavna kot kakovosten in zanesljiv prevoznik.

Rezultati

Delež rednih potnikov v primerjavi z vsemi potniki, ki jih je Adria Airways, d. d., prepeljala v letu 2008, je znašal 84,8 %, kar je za 1,6 odstotne točke več kot v letu 2007. V rednem prometu je leta 2008 izvedla 24.476 letov, kar je 15 % več kot v letu 2007 ter 6 % manj od načrtovanega. Na rednih linijah je Adria Airways, d. d., prepeljala 1.103.810 potnikov, kar pomeni 17-odstotno povečanje v primerjavi z letom prej ter 4 % manj od načrtovanega. Izkoristek potniške kabine se je zmanjšal za 2 % in je znašal 63,25 %, kar je za 4 % manj, kot smo načrtovali.

Slika 17

Prihodki od rednega prometa po letih (v 000 EUR)

Delež prihodkov rednega prometa, ki vključuje prihodek prepeljanih potnikov ter prihodke od plačila prtljage, dosega 69,8 % celotnih prihodkov Adrie Airways, d. d., ter 82,5 % prihodkov iz naslova komercialnega letenja. V letu 2008 smo prihodek rednega prometa povečali za 25 %, kar je za 1 % več od načrtovanega, in je dosegel 143.581.293 evrov.

Čarterski promet

Tržna strategija

Čarterski prevoz ostaja komplementarna dejavnost rednemu prometu in je usmerjena predvsem k optimiziranju donosnosti in ne zgolj povečevanju obsega, poleg tega Adria Airways, d. d., posveča veliko pozornost tudi kakovosti uslug in utrjevanju blagovne znamke.

Konkurenca

Adriji Airways, d. d., je v preteklem letu uspelo ohraniti položaj

vodilnega čarterskega prevoznika na domačem trgu, vendar se pri prodaji čarterskih letov na določenih destinacijah (Tunizija, Turčija, Egipt) srečujemo z dokaj močno konkurenco tujih prevoznikov. Slovenski turistični trg še vedno ostaja tradicionalen s prevladujočo vlogo touroperatorjev, medtem ko je na delu evropskega trga vse bolj poudarjena vloga nizkocenovnih prevoznikov tudi v segmentu čarterskih prevozov.

Drugi pomembni dejavniki tržnega položaja

Za Adrio Airways, d. d., ostaja značilno, da je na nacionalnem trgu daleč najpomembnejši čarterski prevoznik, katerega ključne destinacije so pogojene s tehničnimi karakteristikami flote. Tako hkrati pokrivajo tudi produkte naših kupcev na domačem in tujih trgih.

Na domačem trgu so bile nosilni produkt serije čarterskih letov, ki jih je Adria Airways, d. d., v poletni sezoni opravila tako za slovenske kot tuje touroperatorje, ki tržijo svoje produkte na slovenskem trgu, in s tem ohranila vlogo vodilnega čarterskega prevoznika. Navedene serije čarterskih letov na uveljavljene destinacije na območju Sredozemlja, med katerimi izstopajo grški otoki, imajo kar 60-odstotni delež v celotni prodaji čarterskih letov. Adria Airways, d. d., je ohranila tudi dve celoletni destinaciji, in sicer smo za slovenske touroperatorje vse leto leteli v egiptovski destinaciji Šarm el Šejk in Hurgado. Prav tako smo ohranili svojo navzočnost na izraelskem trgu in opravili že ustaljeno serijo letov Ljubljana–Tel Aviv–Ljubljana.

Adria Airways, d. d., je uspešno nadaljevala rast prodaje priložnostnih čarterskih letov na tujih trgih, na katerih se je pozicionirala kot zanesljiv in kakovosten prevoznik v segmentu najzahtevnejših letov, kot so različni dogodki in prevozi vrhunskih umetniških in športnih skupin. To je skupaj z rastjo prodaje priložnostnih čarterskih letov na slovenskem trgu, kjer kot naročniki nastopajo poleg turističnih agencij tudi zainteresirana podjetja, športni klubi, kulturne in umetniške skupine in državne inštitucije, omogočilo rast prihodkov v segmentu priložnostnih letov za 40 %.

Rezultati

V letu 2008 se je nadaljevala rast trga turističnih storitev in produktov tako na slovenskem trgu kot tudi na tujih trgih, na katerih Adria Airways, d. d., trži storitve, kar je vplivalo tudi na rast števila čarterskih letov. Tako smo v preteklem letu opravili 2.707 letov, kar je 10 % več kot v letu 2007, in prepeljali 198.362 potnikov, kar predstavlja 4-odstotno rast. Prihodki od prodaje čarterskih letov so se povečali za 27 % in znašajo več kot 28 milijonov evrov.

Največ letov je bilo v Grčijo, in sicer 1.042, kar je za 11 % več kot leta 2007, in 979 priložnostnih čarterskih letov, kar je 15 % več kot leta 2007, delež prihodka letov v Grčijo je 37-odstoten, priložnostnih letov pa 33-odstoten v celotnem prihodku. Povečalo se je tako število ad hoc letov za kupce na domačem trgu, na katerem kot kupci nastopajo poleg turističnih agencij tudi zainteresirana podjetja, športni klubi, kulturne in umetniške skupine in državne institucije, kot tudi za kupce na tujih trgih, predvsem na trgu EU.

Oddajanje letal

Tržna strategija

Pri oddajanju letal v najem sledimo cilju optimizacije flote predvsem v času, ko zaradi nizkega povpraševanja nekaterih letal ne potrebujemo za lastno letenje. Gre predvsem za zimsko obdobje, ko je povpraševanje po čarterskih poletih manjše, prav tako pa se zmanjša število rednih potnikov in se lete prerazporeja na letala z manjšo kapaciteto. Zaradi zagotavljanja nadzora nad stanjem letal oddajamo letala samo v "wet-lease" najem.

Konkurenca

Od novembra do marca se zaradi presežne ponudbe v nizki sezoni na trgu pojavlja močna konkurenca. Večina evropskih prevoznikov ima višek kapacitet in jih oddaja po izredno nizih cenah. Največji konkurenti so prevozniki iz vzhodne Evrope in območja novih članic EU ter čarterski prevozniki, ki nemalokrat oddajajo letala tudi pod lastno ceno.

Drugi pomembni dejavniki tržnega položaja

Kot večina srednjeevropskih prevoznikov, se tudi Adria Airways, d. d., srečuje s problemom izrazite "sezonskosti", predvsem na področju večjih letal tipa A320. V poletnih mesecih je na trgu premalo kapacitet, v zimskih mesecih pa ravno obratno. Po letalih tipa CRJ-200 in CRJ-900 ni večjega povpraševanja. Letalski prevozniki naročajo nova letala, zato se možnost oddaje predvsem v zimskem obdobju zmanjšuje. Tudi na trgih, na katerih je do sedaj primanjkovalo kapacitet (Indija, Kitajska, Bližnji vzhod, Severna Afrika), prevozniki naročajo lastna, nova letala, zato bo povpraševanja po najemu ustrezno manj.

Pri oddaji letal so ključnega pomena naše prednosti zanesljivega in učinkovitega prevoznika, ki je s svojo ceno konkurenčen na trgu.

Rezultati

Z oddajo letal v "wet-lease" najem je Adria Airways, d. d., realizirala 11,1 milijona evrov prihodka, kar je za 29 % manj kot leta 2007, saj smo večino leta oddajali le eno letalo tipa A320.

Trženje medijskega prostora

Mediji letalskih prevoznikov so zaradi svoje ekskluzivnosti atraktiven oglaševalski medij, saj so potniki izpostavljeni oglasnemu sporočilu večino potovanja, različni segmenti potnikov pa primerne ciljne skupine za različne vrste oglaševanja. To dejstvo učinkovito izkorišča tudi Adria Airways, d. d., ker s širokim naborom najrazličnejših medijev, tako tiskanih kot ambientnih, svojim naročnikom nudi veliko možnosti za predstavitev svojih produktov in storitev na nevsiljiv način. Pester izbor medijev, različne vrste oglaševanja: od oglasov, oglasnih sporočil do raznih promocij nudijo izrazito ciljno oglaševanje. Na tak način naši naročniki dosežejo kar največjo učinkovitost, kar dokazujejo njihove povratne informacije. Posebno pozornost namenimo našim najmlajšim potnikom, ki jim z drobnimi pozornostmi s sodelovanjem naših partnerjev krajšamo potovanje z letalom. Pri trženju medijev skrbno upoštevamo vrednost blagovne znamke Adria Airways, d. d. Oglaševalce v naših medijih izbiramo predvsem glede na to, kako se dopolnjujejo z našo osnovno dejavnostjo.

V letu 2008 smo dosegli prihodek iz trženja na/v medijih:

- oglaševanje na trupu letal,
- oglaševanje v tiskanih publikacijah Adria Airways Inflight Magazine, v voznem redu in na nekaterih potovalnih dokumentih,
- distribucija promocijskega materiala in predstavitve izdelkov v letalih,
- oglaševanje v potniški kabini,
- na izdelkih, ki se uporabljajo pri servisu na letalih,
- oglaševanje na spletni strani.

Prihodek od oglaševanja v medijih je leta 2008 dosegel 1,1 milijona evrov in je za 1 % presegal prihodek v 2007.

Poudarek pri promociji storitev Adria Airways, d. d., v letu 2008 je bil na novih linijah, ki jih je uvedla s poletno sezono – Atene, Bukarešta, Oslo in Stockholm. Skupaj s Slovensko turistično organizacijo, Aerodromom Ljubljana in združenjem SPOT je Adria Airways, d. d., na omenjenih trgih izvedla promocijske aktivnosti. Nove linije smo promovirali tudi na slovenskem trgu. Za dodatno promocijo novih linij pri najpogostejših potnikih, je Adria Airways, d. d., članom kluba zvestih potnikov Miles & More za potovanja do vključno 31. julija 2008 omogočila dvojne milje na teh linijah.

S podjetjem Microsoft je Adria Airways, d. d., sklenila dogovor o zakupu medijskega prostora na trupu letala CRJ-200, v Inflight reviji, vozovnicah in ambientnih medijih na letalu. Nadgrajen je bil tudi dogovor o oglaševanju na trupu letala z družbo BMW Group Slovenija.

Prevoz tovora

Tržna strategija

V Adriji Airways, d. d., opravljamo prevoz blaga prav tako skrbno kot vse druge storitve. S prilagojenostjo potrebam strank, dobro organizacijo in nadzorom prevoza pošilk z obstoječim cargo informacijskim sistemom "eChamp" zagotavljamo kakovostno storitev. Ponudba konkurenčnih cen, fleksibilnost pri izbiri transportnih poti, odzivnost in prilagodljivost pa so ključni dejavniki, ki jih izpolnjujemo za obstoj na vse bolj odprtem in konkurenčnem trgu.

Poleg splošnega prevoza tovora bomo tudi v bodoče kar največ pozornosti posvečali prevozu pošte in sodelovanju z integratorji, našim prodajnim agentom pa nudili prevozne storitve, ki hkrati vključujejo tudi cestne prevoze povsod tam, kjer je prostor na naših letalih omejen.

Konkurenca

Klasični konkurenci drugih letalskih prevoznikov, ki delujejo na našem trgu, se pridružujejo tudi integratorji, ki nudijo popolno uslugo od vrat do vrat, prodajnim agentom pa tudi nizke cene za splošni tovor.

Trg je vse bolj občutljiv na cene v primerjavi z drugimi vrstami prevoza – vedno večjo konkurenco predstavlja zlasti kamionski prevoz. V Sloveniji vse večji tržni delež pripada tudi generalnim prodajnim agentom, ki zastopajo "off line" prevoznike in prodajajo prevoz iz Ljubljane na tovornjakih do večjih letališč v EU in si tako z nižjimi cenami večajo tržni delež.

Drugi pomembni dejavniki tržnega položaja

Ponudbo do destinacij, kamor Adria Airways, d. d., ne leti neposredno, omogočamo v sodelovanju s prevozniki, s katerimi imamo posebne dogovore o delitvi tovornin. Pri teh prevozih je naš položaj boljši na trgih jugovzhodne Evrope, na katerih večji prevozniki za zdaj nimajo tako močnega vpliva oziroma prodajnih aktivnosti.

Prevoz tovora izvajamo na Adriinih rednih potniških letih kot dopolnilno storitev in je kot taka odvisna od prostih kapacitet in konstantne ponudbe na teh letih. Na linijah, kjer se večinoma planira letala CRJ-200 in CRJ-900, je prostora za tovor dokaj malo, pošiljke pa limitirane tako po dimenzijah kakor po teži (največ 100 kg/tovorek). Tudi vozni red je prilagojen potrebam potnikov in včasih ne ustreza naročniku prevoza tovora. Rešitev smo našli v cestnih, kamionskih povezavah, vendar z manjšim prihodkom. Trenutno povpraševanje pri obstoječih cenah na trgu ne omogoča uvedbe cargo linije do katere koli destinacije na Balkanu.

Rezultati

V letu 2008 je Adria Airways, d. d., na rednih linijah prepeljala 1.561.355 kg tovora, kar je enako kot leta 2007, medtem ko se je prevoz tovora na kamionih povečal za 5 %, na 142.993 kg. Prepeljanih poštnih pošilk je bilo za 728.161 kg, kar je 9 % več kot v letu 2007. Prihodki od prevoza tovora so v letu 2008 dosegli 2.746.072 evrov, kar je nekaj manj od načrtovanega.

Vzdrževanje letal za tretje osebe

Tržna strategija

Adria Airways, d. d., sektor vzdrževanja letal (v nadaljevanju SVL), je na trgu vzdrževanja regionalnih letal (CRJ) kot Bombardierjev center za Evropo navzoč od leta 2002. Prednostna naloga je vzdrževanje lastne flote. Delež vzdrževanja za tuje naročnike varira obratno sorazmerno z aktivnostmi, ki jih je treba izvajati na letalih lastne flote. V letu 2008 je bilo razmerje aktivnosti za tuje naročnike in našo floto 51 % : 49 %. To razmerje nameravamo v prihodnjih letih postopoma povečevati do razmerja v korist dela na tretjih strankah. Razmerje med aktivnostmi na letalih CRJ in družine Airbus je na enaki ravni kot leta 2007, v 2009 pa pričakujemo večji delež dela na Airbusovih letalih. Pri CRJ-floti je opazen dvig deleža na CRJ-900. Načrtujemo 2-odstotno povečevanje obsega poslovanja v letu 2009. Naše tržne ter prodajne aktivnosti so usmerjene k neposrednim stikom s potencialnimi kupci, in ta politika se bo nadaljevala tudi v prihodnje. Dodatno se usmerjamo tudi na oglaševanje prek interneta in strokovnih revij.

Strateški cilji razvoja vzdrževalne organizacije so:

- ohranitev vodilne pozicije na trgu vzdrževanja letal tipa CRJ-100/200/700/900,
- v dovoljenje za delo dodati tipa CRJ-1000 in Challenger,
- prodor na trg prevoznikov Bližnjega vzhoda (Airbus in CRJ),
- širitev vzdrževanja na trgu C-, 6Y- in 12 Y-pregledov za letala iz družine Airbus (A319/320/321),
- sledenje spremembam lastništva flote CRJ po Evropi in takojšnja vključitev novih lastnikov v pogodbeni odnos,
- razširitev ponudbe s prodorom na trg vzdrževanja komponent (podvozje CRJ),
- razširitev izvajanja tehničnega usposabljanja – v sodelovanju z organizacijo Bombardier Training in samostojno,
- optimizacija vseh procesov in dvig kakovosti opravljenih storitev.

Naši ključni faktorji uspeha ostajajo visoka motiviranost, fleksibilnost ter strokovna usposobljenost vseh kadrov znotraj sektorja, kvalitetno opravljanje servisnih storitev in fleksibilnost, konkurenčne prodajne cene ter odločenost dosegati zastavljene cilje.

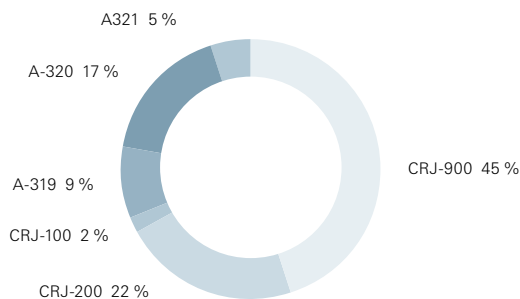
Rezultati

V letu 2008 se je struktura tretjih strank začela spreminjati. V hangarjih smo imeli več strank iz držav zunaj Evrope (Rusline, Nova Air, China Taly). Tudi v prihodnje kaže na pestrost strank iz teh dežel (Estonija, Ukrajina, Libija). Razlog za to je v prodaji evropske flote CRJ-100/200 na obrobje Evrope in dlje. Pojavlja se vedno več prevoznikov s floto CRJ v deželah Bližnjega vzhoda. V letu 2008 smo z obstoječimi strankami ohranili in nekaj pogodb tudi podaljšali. V preteklem letu 2008 smo uspešno opravili servisne preglede na 96 letalih v lasti drugih letalskih družb (66 letal tipa CRJ in 30 letal družine Airbus). V avgustu smo odpremili 500. projekt za tretje stranke (Eurowings), do konca leta pa v celoti 541. projekt.

V letu 2009 načrtujemo 2-odstotno rast prihodka pri tretjih strankah, kar je nekako v skladu tudi z drugimi evropskimi vzdrževalnimi organizacijami (Lufthansa 2,2 %). Interno je realizacija v veliki meri odvisna od večanja/manjšanja števila letal lastne flote, in to je ta trenutek še nedefinirano. Realizacija je odvisna tudi od trenda gibanja svetovnega trga v celoti. Kriza v vzdrževalnih organizacijah se je v primerjavi s prevozniki začela nekako s 6-mesečnim zamikom in je neposredno povezana z manjšim številom odletenih ur svetovne flote.

Slika 18

Sestava opravljenih pregledov za tuje naročnike v letu 2008

Leto 2008 je bilo plodno tudi pri pridobivanju novih licenc (14) in vpisov tipov letal v licence (32) letalskih tehnikov. Tako po dolgih letih naporov v šolanja letalskih tehnikov/mehanikov začnemo žeti sadove. Ob skoraj enakem prihodku kot v letu 2007 smo tako število ur najetih tehnikov/mehanikov zmanjšali za 15 %. Še hitrejši trend zmanjševanja teh ur pričakujemo v letu 2009.

PODROČJE LASERSKE TEHNOLOGIJE

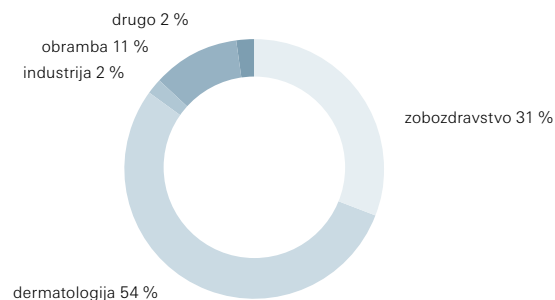
Rezultati poslovanja družbe Fotona, d. d., v letu 2008

Fotona, d. d., v letu 2008 ni dosegla načrtovane rasti prodaje in poslovnega rezultata. Medtem ko je Fotona, d. d., prve tri kvartale leta 2008 v skladu z načrtom dosegala 6-odstotno rast prodaje, je proti koncu leta začela beležiti zmanjševanje dotoka naročil. Zaradi nastopa finančne krize je tako Fotona, d. d., končala leto 2008 z enako letno prodajo kot v letu 2007, kar je za 8 % manj od načrtovane. Prodaja medicinskih laserjev je ostala na ravni prodaje iz leta 2007, prodaja vojaškega programa je bila večja za 79 %, prodaja drugih programov pa manjša v primerjavi z letom pred tem.

Fotona, d. d., je v zadnjih letih močno povečala prodajo medicinskih laserjev, ki so v letu 2008 predstavljali 85 % celotne prodaje. Vojaški program je pomenil 11 % prodaje, industrijski pa 2 %.

Slika 19

Struktura prodaje Fotone, d. d., po programih v letu 2008

Rezultati poslovanja družbe Elektrootika, d. d., v letu 2008

V začetku leta 2008 je bil dosežen sporazum med Jugoimportom SDPR, Beograd, ki je pravni naslednik SDPR, in iraško stranjo o delnem poplačilu terjatev v Iraku. Na osnovi tega sporazuma, na katerega je Elektrootika, d. d., dala soglasje, je februarja 2008 Elektrootika, d. d., sklenila pogodbo o ureditvi medsebojnih razmerij z Jugoimportom SDPR in prejela poplačilo iraških terjatev v višini 6.970 tisoč ameriških dolarjev. Ta dogodek je bil evidentiran že v izkazih za leto 2007, in sicer prek pripoznanja terjatev iz iraških poslov do Jugoimporta SDPR, Beograd in obveznosti iz naslova posojilne pogodbe z Republiko Slovenijo v višini poravnanih terjatev. Tako terjatve kot tudi obveznosti so se doslej vodile zunajbilančno. V aprilu 2008 je bil dosežen dogovor o reguliranju dolžniško-upniškega razmerja z Republiko Slovenijo in poravnana obveznost iz posojilne pogodbe v delu, ki se je nanašal na iraške terjatve.

PODROČJE PROIZVODNJE STEKLA

Proizvodno-prodajni program Steklarske nove Rogaška Slatina, d. o. o., zajema izdelke široke potrošnje, ki obsegajo naslednje segmente:

- namizni program (vinske serije – kelihi, steklenice, vrči),
- darilni program (vaze, pepelniki, doze, svečniki itd.),
- športni pokali in medalje.

V podjetju so kadri zagotovo najpomembnejša kategorija v poslovnem procesu, saj gre izključno za ročno proizvodnjo steklenih izdelkov. V strukturi prihodka je strošek dela 60-odstoten, zato je nenehno usposabljanje in izobraževanje steklarjev (pihalci, brusilci, slikarji) nujno za ohranitev tovrstne proizvodnje in delovnih mest.

Velika fluktuacija pomeni bistveno povečano potrebo po usposabljanju, saj kadri, ki prihajajo, niso ustrezno usposobljeni za našo proizvodnjo. Usposabljanje traja najmanj od 3 do 6 mesecev in seveda pomeni povečanje stroškov poslovanja, ki pa se ne morejo takoj vgraditi v prodajno ceno izdelka.

Družba skupaj s Šolskim centrom Rogaška Slatina izvaja programe usposabljanja in izobraževanja steklarjev. Šolski center Rogaška Slatina je edina tovrstna izobraževalna institucija v Sloveniji, ki lahko izvaja takšno usposabljanje.

Brez usposabljanja kadrov družbi ne bo uspelo ohraniti proizvodnje in posledično delovnih mest, saj je zahtevnost izdelave vedno večja. Potreba po univerzalnem steklarju se kaže kot nuja, brez katere ne bo mogoče ohraniti tovrstne proizvodnje, ki je pomembno tako za regionalno območje, ki je tradicionalno steklarsko, kot tudi za državo in kupce v svetu.

Rezultati poslovanja v letu 2008

V Steklarski novi Rogaška Slatina, d. o. o., ročna proizvodnja stekla zajema v letu 2008 91 % dejavnosti, storitveni del (kuhinja, optična delavnica, storitve delavnic) pa 9 % dejavnosti.

V proizvodnji izdelujejo dve osnovni vrsti stekla:

- kristalin steklo, ki je lahko gladko, brušeno, slikano, barvno, in
- brušeno kristalno steklo.

V letu 2008 je bilo izdelanih le 1,27 milijona kosov steklenih izdelkov, kar je posledica zmanjšanja naročil za skoraj 25 % glede na preteklo leto. Posledično je manjše tudi število zaposlenih steklarjev in delavcev v dodelavi.

K slabšim rezultatom so prispevali tudi manjši dosegi normativov pri peči za skoraj 13 %, ki so posledica težav s kakovostjo barvnega stekla (amber in siva barva) v začetku leta. Kljub intenzivnemu usposabljanju novozaposlenih steklarjev in seveda že zaposlenih ni bilo mogoče doseči postavljenih normativov.

Struktura naročil je bila bistveno bolj zahtevna glede na pretekla obdobja, veliko je bilo novih izdelkov, za katera pa se naročila niso ponavljala.

V letu 2008 je vrednost vseh nabav znašala 4.526 tisoč evrov, medtem ko je bila v letu 2007 nekoliko nižja, in sicer 4.464 tisoč evrov. Do povečanja vrednosti nabav v letu 2008 je prišlo predvsem zaradi likvidnostnih težav.

Družba je zamenjala kar nekaj dobaviteljev, saj so obstoječi dobavitelji zahtevali avansno plačilo. Tako je družba začela nabavljati materiale od dobaviteljev, ki so imeli sicer ugodne plačilne pogoje, čeprav so imeli višje cene. Proti koncu leta 2008 so se težave še povečale. Določeni dobavitelji, predvsem tisti, ki so za nas zelo pomembni (dobavitelji surovin, kartonske embalaže itd.), so začeli zaustavljati dobavo. To pa je posledično vplivalo na odpremo naših izdelkov.

Leto 2008 se je na področju prodaje družbe pokazalo kot izrazito težavno. Zmanjšanje števila naročil je bilo še posebno izrazito v zadnjih mesecih leta. V mesecu novembru in decembru se je obseg prodaje prepolovil glede na enako obdobje leta 2007. Zelo malo je bilo tudi novih kolekcij, kar je posledica recesije, ki jo je družba na področju izdelkov široke potrošnje in darilnega programa še posebno hitro občutila.

Ročna proizvodnja steklenih izdelkov ostaja osnovna usmeritev družbe. Količina izdelkov ni imperativ za proizvodno izdelavo, je pa imperativ kakovost izdelka, dobro oblikovanje in produkcijska fleksibilnost.

Upravljanje tveganj

Skupina Kapitalska družba se ukvarja z različnimi vrstami tveganj, ki jih lahko razdelimo na finančna in operativna tveganja.

UPRAVLJANJE FINANČNIH TVEGANJ

V okvir finančnih tveganj spadajo:

- kreditno tveganje,
- tveganje spremembe deviznih tečajev,
- tveganje spremembe obrestne mere,
- tveganje spremembe cen vrednostnih papirjev,
- tveganje plačilne sposobnosti,
- tveganje pri zavarovanju interesov in premoženja,
- tveganje, povezano s spremembo cene goriva.

Upravljanje tveganj je pri izvrševanju aktivnosti za doseganje ciljev Kapitalske družbe, d. d., ključnega pomena. Uporaba standardnih metodologij upravljanja tveganj omogoča kakovostno ocenjevanje vseh vrst tveganj, pravočasno odzivanje in zmanjševanje izpostavljenosti tveganjem. Kapitalska družba, d. d., v prvi vrsti upošteva zakonske predpise, področje upravljanja tveganj pa postopoma ureja tudi z internimi akti.

Kot najpomembnejše vrste tveganj pri svojem poslovanju je Kapitalska družba, d. d., opredelila kreditno tveganje, tržna tveganja, likvidnostno in operativno tveganje. V letu 2008 je družba nadaljevala z aktivnostmi za uporabo izvedenih finančnih instrumentov za potrebe varovanja pred tveganji. V letu 2009 bo z namenom dolgoročnega izboljšanja upravljanja premoženja še naprej razvijala in nadgrajevala celoten sistem upravljanja tveganj. Najpomembnejši elementi na tem področju so zaključek projekta uvajanja informacijske podpore za portfeljski način upravljanja premoženja (v okviru katerega je tudi izračun različnih kazalnikov tveganja), nadgradnja sistema limitov ter optimizacija procesa upravljanja tveganj.

Adria Airways, d. d., je zaradi svoje mednarodne usmeritve izpostavljena določenim vrstam finančnih tveganj, ki jih poskuša prepoznati in obvladovati v procesu upravljanja tveganj. Za učinkovito in sistematično upravljanje tveganj sledi strategiji obvladovanja finančnih tveganj, ki jo je sprejela konec leta 2005.

Tudi družbi Fotona, d. d., in Elektrooptika, d. d., se zavedata pomembnosti obvladovanja tveganj. Nenehno in redno nadziranje ter obvladovanje vseh tveganj, s katerimi se družbi srečujeta, so pomemben pogoj za uspešno in učinkovito doseganje zastavljenih dolgoročnih poslovnih ciljev.

Kreditno tveganje

Upravljanje kreditnega tveganja se pri naložbah v lastniške vrednostne papirje izvaja s procesom vladanja v podjetju (corporate governance), pri naložbah v dolžniške vrednostne papirje pa s postavljanjem omejitev glede izpostavljenosti do posameznih izdajateljev vrednostnih papirjev. Kapitalska družba, d. d., ima natančno določene postopke za spremljanje kreditne izpostavljenosti do finančnih institucij, v instrumente katerih nalaga svoje premoženje. Nadalje se kreditno tveganje obvladuje tudi s panožno razpršitvijo naložb in s sprotnim spremljanjem poslovanja družb. V okviru internih predpisov se določa boniteta poslovnega partnerja z lastnim modelom ter z bonitetnimi ocenami agencij Standard & Poor's, Fitch in Moody's. Odločanje o odobritvi naložb je na podlagi predlogov internih odborov v pristojnosti uprave.

Poleg navedenega se Skupina srečuje s tveganjem neplačila poslovnih terjatev kupcev doma in v tujini. Skupina uspešno obvladuje tveganje:

- z razpršenostjo kupcev;
- z analizo finančnega poslovanja kupca in oceno rizičnosti pred sklenitvijo pogodbe za odložen rok plačila;
- prek združenja IATA (Mednarodno združenje letalskih prevoznikov), v katerega so včlanjeni letalski prevozniki, s katerimi sodelujemo; tudi večina turističnih agencij, naših partnerjev ima dovoljenje za prodajo kart IATA; člani IATA so podvrženi nadzoru, ob nespoštovanju plačilnih pogojev pa so kaznovani;
- dodatno zavarovanje bolj tveganih terjatev z bančnimi garancijami, menicami, akreditivi;
- s sistematičnim aktivnim procesom izterjave terjatev.

Omejevanje kreditnega tveganja v Fotoni, d. d., se izvaja z rednim zasledovanjem plačil in posebnim centraliziranim nadzorom slabih plačnikov, z omejevanjem prodaje na odprt račun, z instrumenti zavarovanja pri novih kupcih v plačilno problematičnih državah, z dodeljevanjem limitov posameznim kupcem, s povečevanjem števila distributerjev ipd.

Tveganje spremembe cen vrednostnih papirjev

Razpršitev dela naložb Kapitalske družbe, d. d., v tujino je zmanjšala odvisnost portfelja dolgoročnih naložb od gibanja tečajev na slovenskem kapitalskem trgu. Tudi v letu 2009 bo Kapitalska družba, d. d., v skladu z naložbeno politiko nadaljevala razpršitev dela naložb v tujino.

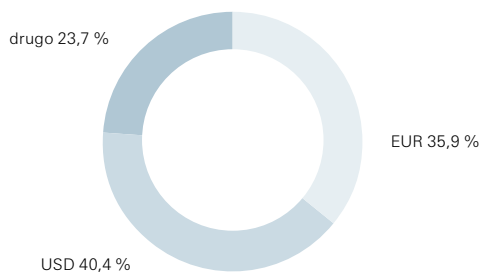
Za področje naložb v tuje lastniške kot tudi dolžniške vrednostne papirje je sprejela strategiji upravljanja, ki ju je potrdila uprava. Spremljanje in merjenje tveganj se izvaja na tedenski ravni z izračunom tvegane vrednosti (V@R), pri čemer se uporablja

metoda izračuna Monte Carlo, in sicer ločeno za lastniške ter dolžniške vrednostne papirje. Prav tako se za tuje lastniške vrednostne papirje kot mera sistematičnega tveganja tedensko izračunava kazalnik beta.

Tveganje spremembe deviznih tečajev

Pri upravljanju dela osnovnega premoženja, ki je naložen v tujih valutah, je Kapitalska družba, d. d., izpostavljena tudi tveganju spremembe valutnih tečajev. Z uvedbo evra kot nacionalne valute z dnem 1. 1. 2007 se je valutno tveganje bistveno znižalo, saj je imela družba večinski del naložb nominiran v tolarjih. Valutno tveganje se spremlja in upravlja dnevno. Za obvladovanje tveganja v zvezi s spremembami deviznih tečajev je Kapitalska družba, d. d., poleg takojšnjih nakupov in prodaj deviz v letu 2008 uporabljala tudi valutne terminske posle in devizne zamenjave.

Slika 20
Valutna sestava portfelja tujih dolgoročnih lastniških finančnih naložb na dan 31. 12. 2008

Adria Airways, d. d., je glede na svojo geografsko razvejenost poslovnih dejavnosti izpostavljena valutnim tveganjem, pri katerih se lahko zaradi spremembe tečaja posamezne valute zmanjšajo gospodarske koristi podjetja. Ključen valutni par je bil v letu 2008 EUR/USD, spremljamo pa tudi naslednja valutna para, katerih odprte pozicije so relativno nizke: EUR/CHF, EUR/GBP, v manjši meri tudi druge. Na poslovanje družbe Adria Airways, d. d., najbolj vpliva gibanje tečaja USD in pri tej valuti smo že nekaj časa v kratki poziciji, saj so na to valuto vezani nabava letalskega goriva, letal in rezervnih delov ter najem in investicijsko vzdrževanje letal, prilivov pa v tej valuti ustvarimo zelo malo. Izpostavljenost poskušamo dolgoročno zmanjšati z naravnim ščitenjem (prestrukturiranje vseh dolgoročnih posojil v EUR), torej z uravnavanjem prilivov in odlivov, medtem ko smo med letom 2008 del kratke pozicije varovali tudi z nakupom izvedenih

finančnih instrumentov, del pa v skladu s sprejeto strategijo pustili nezavarovan. Tudi v letu 2009 načrtujemo neto kratko pozicijo v USD, ki smo jo deloma že zavarovali z nakupom izvedenih finančnih instrumentov, del pa bomo pustili nezavarovan. Družba Fotona, d. d., se srečuje z valutnimi tveganji, vezanimi izključno na razmerje med USD in EUR; tveganje se povečuje glede na obseg prodaje v dolarjih. Pri tem poskuša družba zasledovati politiko izenačitve prodaje in nabave v tej valuti, pri daljših plačilnih rokih dogovarja s kupci EUR-klavzulo (odprti znesek se vsaj delno vodi v evrih). Če to ne bo zadostovalo, bo družba ta tveganja zavarovala.

Obrestno tveganje

Kapitalska družba, d. d., se z nalaganjem sredstev v dolžniške vrednostne papirje in depozite izpostavlja tveganju, ki je povezano s spremembo vrednosti naložb zaradi spremembe obrestne mere. Pri tujih dolžniških vrednostnih papirjih se sredstva nalagajo glede na izbrani referenčni portfelj. Poleg tega interni odbori družbe tedensko spremljajo gibanje obrestnih mer ter analize in napovedi tržnih udeležencev, na podlagi katerih dajejo naložbene predloge. Tveganja, ki izhajajo iz obrestnih mer, je Kapitalska družba, d. d., poskušala minimizirati s prestrukturiranjem portfelja glede na tržne razmere, z zmanjševanjem povprečnega trajanja obvezniških portfeljev. Pri ugotavljanju izpostavljenosti obrestnemu tveganju Kapitalska družba, d. d., izvaja tudi analizo občutljivosti. Spodnja preglednica prikazuje oceno vpliva spremembe obrestne mere za 50 bazičnih točk (0,5 odstotne točke) na neto obrestne prihodke in kapital.

Tabela 25
Tveganje spremembe obrestnih mer po stanju naložb na dan 31. 12. 2008 (v 000 EUR)

Sprememba v bazičnih točkah	Občutljivost obrestnega prihodka	Občutljivost kapitala				Skupaj
		0–12 mesecev	1 leto do 5 let	Več kot 5 let	Skupaj	
+–50	+/–252	–/+160	–/+475	–/+392	–/+1.027	–/+776
Finančne naložbe v izvedene finančne instrumente	+/–0	–/+7	–/+0	–/+1	–/+8	–/+8
Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva	+/–252	–/+153	–/+475	–/+391	–/+1.019	–/+767
Denarna sredstva (depoziti)	-	-	-	-	-	-

Adria Airways, d. d., opredeljuje tveganje sprememb obrestnih mer kot negotovost, ki je povezana s prihodnjimi vrednostmi referenčnih (spremenljivih) obrestnih mer, Libor za USD in Euribor.

Vsa dolgoročna posojila družbe Adria Airways, d. d., na dan 31. 12. 2008 so tako nominirana v evrih in vezana večinoma na 1-mesečni Euribor, v manjši meri pa na 3-mesečnega. Z nakupi izvedenih finančnih instrumentov smo v preteklosti zavarovali del posojil, v letu 2008 pa zaradi relativno neugodnih cenovnih ravni izvedenih finančnih instrumentov za zaščito pred obrestnimi tveganji nismo povečevali obsega zaščite. Z nakupom instrumentov za fiksiranje obrestne mere Adria Airways, d. d., nadaljuje tudi v letu 2009, saj so trenutno ključne obrestne mere na najnižjih ravneh. Na dan 31. 12. 2008 ima družba 30 odstotkov dolgoročnih posojil zavarovanih pred tveganjem spremembe obrestnih mer.

Obrestna tveganja družbe Fotona, d. d., so povezana s pozicijo družbe kot posojilojemalca. Družba za tekoče poslovanje praktično ne potrebuje dodatnega financiranja, tako da so ta tveganja povezana z obrestnimi merami za morebitna kratkoročna posojila, ki so povezana z realizacijo večjih enkratnih poslov. Obseg zadolženosti družbe se je v zadnjih letih zmanjšal, znižale pa so se tudi obrestne mere, tako da se ta tveganja zmanjšujejo.

Likvidnostno tveganje

Zaradi nizke likvidnosti slovenskega kapitalskega trga likvidnostno tveganje obstaja pri večini naložb Kapitalske družbe, d. d., v domače lastniške in dolžniške vrednostne papirje, največje pa je pri netržnih naložbah. Pri razpršitvi dela naložb v tujino Kapitalska družba, d. d., zmanjšuje likvidnostno tveganje tako, da premoženje vloga le v bolj likvidne vrednostne papirje. Poleg tega likvidnostno tveganje omejuje tudi z načrtovanjem in dnevnim spremljanjem denarnih tokov portfelja ter z naložbami omejenega dela premoženja v visoko likvidne instrumente denarnega trga.

Tveganje plačilne sposobnosti

Adria Airways, d. d., tveganje plačilne sposobnosti zmanjšuje z usklajevanjem ročnosti terjatev in obveznosti s spremljanjem denarnih tokov. Družba izdeluje dnevne in tudi tedenske in mesečne načrte likvidnosti ter ima na voljo razpoložljive kreditne linije za kratkoročno uravnavanje denarnih tokov.

Tveganja plačilne sposobnosti so v Fotoni, d. d., povezana večinoma s sezonsko naravo prodaje medicinskih laserjev; v družbi ta tveganja ocenjujejo kot nizka.

Zavarovanje interesov in premoženja

Adria Airways, d. d., obseg in intenzivnost zavarovalnega kritja spreminja z rastjo premoženja, z uporabo novih tehnologij, trgov, hkrati pa se spreminja tudi izpostavljenost tveganju.

Obseg zavarovalnega kritja pove, za katere nevarnosti je stvar zavarovana, intenzivnost pa, v kolikšnem obsegu bo škoda povrnjena.

Adria Airways, d. d., za preprečitev škod in izpostavljenosti deluje preventivno:

- z dodatno opremljenostjo letal z vlomno trdnimi vrati – zaradi povečanja varnosti potnikov, posadke in premoženja;
- z vgradnjo navigacijskih sistemov GPS v letalih, ki omogočajo največjo možno natančnost določanja trenutnega položaja letala v zračnem prostoru;
- z usposabljanjem tehničnega ter letalskega osebja s področja varnostnega varovanja z namenom izvajanja varnostnih pregledov letal pred letenjem;
- z vgradnjo sposobnejših sistemov opozoril približevanja letal tlom (Enhanced Ground Proximity Warning System – EGPWS);
- z nakupom delovnih ploščadi in stopnic za varnejše delo izvajalcev in preprečevanje poškodb na letalih;
- z investiranjem v opremo nadzorovanega dostopa na varovana območja;
- s posodabljanjem obstoječe ter z nakupom nove opreme za zemeljsko obsluževanje letal;
- z investiranjem v opremo, ki omogoča nadzorovano ravnanje/uničenje odpadnih/nevarnih snovi;
- s prenovo obstoječih delovnih prostorov ter strehe na hangarju za vzdrževanje letal;
- z dvakratnim letnim obnavljanjem znanj letalskega osebja na simulatorju;
- s stalnim izobraževanjem zaposlenih na področju požarne varnosti in varnega dela;
- s povezanostjo protipožarnih sistemov z Aerodromom Ljubljana in varnostnimi službami;
- s stalnimi zdravniškimi pregledi zaposlenih.

Družba zavaruje letala, rezervne dele, blago na poti, vse odgovornosti iz naslova potnikov in morebitno odškodnino do tretjih oseb v skladu z veljavnimi mednarodnimi predpisi in montrealско konvencijo. Družba opravlja svojo dejavnost na podlagi vseh naštetih zavarovanj.

Tveganje, povezano s spremembo cen goriva

Strošek goriva je v letu 2008 postal največji strošek letalskih družb, kar pomeni, da gibanje cen nafte močno vpliva na

poslovanje letalskih družb. Cena kerozina je tako kot cena nafte podvržena velikim nihanjem. Po obdobju relativno poceni nafte v prvih mesecih leta 2008 smo bili priča hitri rasti in izredno visokim cenam v celotni poletni sezoni 2008.

Porabo in strošek goriva obvladujemo:

- z izborom najkonkurenčnejše ponudbe dobaviteljev letalskega goriva na mednarodnih letališčih in z zahtevo po transparentnosti cen pri domačem dobavitelju goriva;
- s planiranjem ustreznega letala glede na število potnikov;
- z uporabo programa za zmanjševanje porabe goriva, ki je bil izdelan v IATA in vključuje ukrepe pri nadzoru točenja goriva, vzdrževanju letal in tehniki letenja;
- s pribitkom na lastno prodajno ceno za povečan strošek goriva.

V letu 2008 smo v skladu s sprejeto strategijo varovanja pred tveganji nihanja cen letalskega goriva cene zaščitili tudi z uporabo izvedenih finančnih instrumentov.

OPERATIVNO TVEGANJE

Ključni dejavniki operativnega tveganja v Kapitalski družbi, d. d., so kadri, poslovni procesi, informacijska tehnologija, organizacijska ureditev in zunanji dogodki. Operativno tveganje Kapitalska družba, d. d., obvladuje s sistemom pooblastil, opredelitve poslovnih procesov in ustrezne usposobljenosti zaposlenih. Projektna skupina za tveganja je opredelila vire tveganj pri vseh dejavnostih družbe in tveganja razvrstila po njihovi pomembnosti za poslovanje. Naslednji korak je predlog izboljšave v celostnem sistemu upravljanja tveganj. Za dodatno zmanjšanje operativnih tveganj, povezanih z informacijsko tehnologijo, in za obvladovanje tržnih tveganj bo Kapitalska družba, d. d., v letu 2009 končala s posodobitvijo informacijske podpore za upravljanje vseh vrst premoženja.

Adria Airways, d. d., je letalski prevoznik, za katerega veljajo splošna tveganja, ki so značilna za letalsko industrijo – tako notranja kot tudi zunanja. Obvladovanje teh tveganj se izvaja v okviru procesov, ki jih navedena spodnja tveganja zadevajo, o vsaki znatni spremembi – povečanju posamezne vrste tveganja – se prek poročil seznani upravo, ki odloča o nadaljnjih aktivnostih za reševanje morebitnih posledic. Pomembna poslovna tveganja družbe Adria Airways, d. d., so:

- tveganje trga/možnost nastopa recesije, zmanjšanja povpraševanja;
- konkurenca/možnost vstopa ali povečanja konkurence na trgu;
- omejenost zmogljivosti letališč/nezmožnost povečanja kapacitet;

- zamude v evropskem letalskem prometu/možnost povečanja zamud;
- majhen domači trg in omejenost domačih turističnih kapacitet/nezmožnost doseganja točke preloma v smislu števila potnikov, ki zagotavlja rentabilnost linije;
- vojne, epidemije, terorizem in naravne katastrofe;
- informacijska tehnologija/možnost izpada ključnih elementov IT-infrastruktur;
- varnost in varovanje/možnost nastanka incidenta;
- delovna sila/možnost pomanjkanja kvalificirane delovne sile;
- sindikalne zahteve/možnost zahtev po zviševanju stroškov delovne sile;
- zakonodaja in regulativa EU/možnost negativnega vpliva zakonodaje na poslovanje;
- dobavitelji/možnost neustreznih storitev dobaviteljev.

Družba Fotona, d. d., ocenjuje, da je njihova izpostavljenost poslovnim tveganjem relativno visoka, saj družba deluje na trgu, ki je za medicinske laserje odvisen tudi od modnih trendov, vojaški program pa je odvisen tudi od vrste političnih dejavnikov, ki so večinoma zunaj vpliva družbe. Za področje laserskih naprav je tudi značilno, da je njihova proizvodnja in uporaba urejena z vrsto mednarodnih patentov. Med poslovna tveganja sodijo morebitne odškodninske tožbe zdravnikov in pacientov zaradi morebitnih napak pri delovanju naprav in potencialna nevarnost odločitve distributerjev za drugega dobavitelja. Družba poskuša obvladovati našeta poslovna tveganja s programsko diverzifikacijo svoje proizvodnje in prodaje ter geografsko razpršenostjo prodaje, z močno razvojno skupino, s katero izboljšuje obstoječe in razvija nove izdelke, s prijavljanjem lastnih patentov, spoštovanjem patentne zakonodaje in/ali povezovanjem z lastniki patentov. Dejavnosti znotraj družbe so usmerjene na vzdržnostno rast in obvladovanje stalnih stroškov. Fotona, d. d., strogo upošteva vse varnostne predpise pri razvoju, proizvodnji in dajanju naprav v uporabo.

Zaradi specifičnosti delovanja Elektrooptike, d. d. – ustanovljena je bila za izterjavo starih terjatev – ima družba tveganja, povezana z (ne)zmožnostjo izterjave starih terjatev. V času svojega obstoja oziroma delovanja bo morala Elektrooptika, d. d., izterjati več terjatev, kot bodo znašali stroški delovanja v tem obdobju. Ker gre v vseh primerih za terjatve iz poslov, starih 20 in več let, je seveda verjetnost izterjave majhna. Zato je treba nenehno ocenjevati stroške delovanja na eni strani in možnost(i) izterjave na drugi strani ter se racionalno odločati.

Načrti Skupine Kapitalska družba za leto 2009

Upravljanje premoženja

V času, ko se soočamo z najzahtevnejšimi razmerami na finančnih trgih v celotnem obdobju delovanja družbe, se pojavlja vedno več dejavnikov, ki opozarjajo na nujnost opredelitve vloge Kapitalske družbe, d. d., v nacionalnem gospodarstvu v odnosu do različnih deležnikov in jasne opredelitve zakonskih obveznosti. Upravljanje premoženja z namenom zagotavljanja dodatnih sredstev za javni sistem pokojninskega zavarovanja in upravljanje premoženja zavarovancev v pokojninskih skladih z namenom zagotavljanja dodatnih pokojnin sta dejavnosti, ki ju je treba z razmejitvijo obveznosti ločiti.

Kapitalska družba, d. d., bo v letu 2009 oblikovala posvetovalni organ, v katerem bodo predstavljeni interesi vseh interesnih skupin, ki bodo že od samega začetka vključene tako pri oblikovanju predlogov kot tudi ukrepov za preoblikovanje Kapitalske družbe, d. d. V proces bosta aktivno vključena nadzorni svet in skupščina Kapitalske družbe, d. d., ki bosta predloge obravnavala še pred dokončnim sprejetjem. Reorganizacija poslovanja, ki odraža obrise prihodnje korporativne strukture Kapitalske družbe, d. d., po njenem preoblikovanju, bo sledila naslednjim smernicam:

- oblikovanje organizacijske strukture in vseh poslovnih funkcij na delu poslovanja, ki naj spoštuje zahteve Zakona o zavarovalništvu (ZZavar);
- definiranje upravljalvske strukture v pogodbenem odnosu z ZPIZ za delnice, ki so bile prenešene na podlagi Zakona o lastninskem preoblikovanju deleža zavarovalnic, do katerega so upravičene fizične osebe (ZLPDZ), v kateri se odraža odnos z ZPIZ, s poudarkom na poslovni funkciji upravljanja premoženja za tuj račun;
- priprava podlag za oddajo delov premoženja na podupravljanje (po posameznih naložbenih razredih ali proporcionalno po sredstvih s prenosom naložbenega tveganja za jamstvo zajamčene donosnosti);
- ureditev odnosov z vsemi deležniki in javnostmi, ki jih predstavljajo:
 - podjetja kot sponzorji pokojninskih načrtov,
 - sindikati,
 - upokojenci in
 - ZPIZ kot ključni partner v različnih odnosih (Kapitalska družba, d. d., kot upravljavec njegovega premoženja, kot dolžnik po ZPIZ-1 in po sklepu vlade ipd.).

V zaostrenih gospodarskih razmerah se bo povečevala udeležba

Kapitalske družbe, d. d., kot lastnika družb v prestrukturiranju in sanaciji. Za učinkovito reševanje podjetij, ki dlje časa slabo poslujejo, je ključnega pomena centralizirana in aktivna vloga lastnikov, kar bistveno presega vlogo portfeljskega upravljanja naložb. Obvladovanje upravljavskih pravic podjetij ter enoten oziroma vsaj dobro koordiniran odziv, ki je prilagojen potrebam posameznega podjetja, omogoča potrebno osnovo za učinkovito sanacijo podjetja.

Sodelovanje v procesu prestrukturiranja opredeljenih podjetij zgolj prek zagotavljanja dodatnih virov sredstev (kot so to dokapitalizacije podjetij) je z vidika Kapitalske družbe, d. d., kot portfeljskega upravljavca poslovno in investicijsko neoptimalno. S podobno situacijo se po našem mnenju srečujejo tudi:

- država kot neposredna lastnica v posameznih podjetjih,
- drugi portfeljski upravljavci v 100-odstotni lasti države (na primer Slovenska odškodninska družba, d. d., D.S.U., d. o. o.),
- portfeljski upravljavci v delni državni lasti (na primer Zavarovalnica Triglav, d. d.),
- portfeljski upravljavci v zasebni lasti (na primer Prvi pokojninski sklad, Triglav DZU).

V ta namen Kapitalska družba, d. d., pripravlja podlago za ustanovitev posebne družbe, ki bi pod svojim okriljem združevala:

- upravljavske pravice v podjetjih,
- kadre s posebnimi znanji s področja prestrukturiranja podjetij in
- vire, potrebne za učinkovito izvedbo prestrukturiranja.

Posebna družba bi imela enostavno in fleksibilno organizacijsko strukturo, s katero bo omogočeno njeno pravočasno prilagajanje potrebam na trgu.

Spremenjene in zahtevne razmere na finančnih trgih vplivajo tudi na poslovanje pokojninskih skladov. Upravljavske strategije Kapitalske družbe, d. d., bodo oblikovane ob jasno definiranih obveznostih, ki jih določajo jamstva za doseganje donosnosti.

Morebitne drugačne zakonske ali pogodbene zaveze, ki izhajajo iz Pravil upravljanja skladov, bodo pomenile tudi spremembo strateških alokacij.

Kapitalska družba, d. d., si bo prizadevala vzpostaviti odnos do javnosti, ki bo povrnil v preteklosti izgubljeni ugled, in predvsem z dejanji, rezultati poslovanja in novo prakso povrniti zaupanje vseh, zaradi katerih posluje.

Letalski prevozi

Vpliv globalne finančne krize bo v letu 2009 negativno vplival na povpraševanje po letalskem prevozu potnikov. IATA za leto 2009 kot posledico recesije in zmanjševanja povpraševanja napoveduje globalno izgubo letalske industrije v višini 4,7 milijarde ameriških dolarjev.

V letu 2009 bo Adria Airways, d. d., glede na upadanje povpraševanja gibanju povpraševanja prilagajala zmogljivosti, kar pomeni zmanjševanje števila frekvenc na nekaterih linijah, omejili pa smo tudi načrtovano širitev mreže letenja. V skladu s potrebami potnikov načrtujemo novo linijo med Ljubljano in Madridom dvakrat tedensko in povečanje števila frekvenc na linijah Priština (dodatnih 7 frekvenc tedensko), Podgorica (dodatna tedenska frekvenca), Istanbul (dodatni dvetedenski frekvenci) in Tirana (dodatni dvetedenski frekvenci). Adria Airways, d. d., načrtuje, da bo število letov v letu 2009 ostalo na približno enaki ravni kot v letu 2008.

Na področju čarterskih prevozov bo Adria Airways, d. d., tudi v letu 2009 poslovanje razvijala v smeri, ki bo skladna s sedanjo strategijo, kar pomeni usmerjenost v kakovost storitev in zagotavljanje optimalne donosnosti. Tradicionalne čarterske serije za območje Sredozemlja in Severne Afrike, ki pomenijo glavno čarterskega prometa, bo še naprej dopolnjevala z ad hoc čarterskimi leti za domače in tuje turistične agencije, domača in tuja podjetja, športne klube in državne institucije. V letu 2009 tako načrtujemo 2.568 letov, kar je za 5 % manj kot v letu 2008. Načrtovano število prepeljanih potnikov v čarterskem prometu je 200.300 in je za 1 % večje kot v letu 2008.

V prihodnjih letih Adria Airways, d. d., pričakuje zmanjšanje obsega oddaje letal za dolgoročno obdobje, predvsem zaradi potreb za letenje v lastni operaciji. V času poletne sezone 2009 bo eno letalo A320 še vedno v "wet-lease" oddaji v Libiji. Glede na občutno manjše povpraševanje in veliko konkurenčnost kamionskega prevoza v Evropi in na Balkanu, kamor je usmerjena večina naše prevozne ponudbe, je bila in ostaja naša tržna niša prevoz pošilk s težo do okoli sto kilogramov. Izjemi sta le Priština in Istanbul, kamor večinoma leti letalo A320.

V letu 2008 močnejših znamenj recesije še ni bilo čutiti. Z zniževanjem cen in prilagajanjem ponudbe potrebam na trgu se trudimo ostati učinkoviti, varno in hitro prepeljati vse vrste tovara in ostati eden od ključnih igralcev v regiji na področju prevoza tovara. Poslovanje v letu 2009 bo zahtevalo še večjo fleksibilnost v odzivnosti na spremembe in fleksibilnosti v finančnem pomenu. Adria Airways, d. d., je konec leta 2008 začela nižati stroške pogodbenim sodelavcem in ozaveščati zaposlene o bolj ekonomični uporabi osnovnih sredstev in potrošnega materiala.

Laserska tehnologija

Fotona, d. d., bo še naprej gradila svoj napredek na obvladovanju lastnega razvoja in proizvodne tehnologije. Obdobje zmanjšanja svetovnega trga izdelkov bo družba izkoristila za povečanje razvojno-raziskovalnih aktivnosti, da bi lahko ponovno obuditev trga dočakala z novimi izdelki.

Proizvodnja stekla

Razvojne usmeritve, ki izhajajo iz poslanstva in strategije družbe Steklarska nova Rogaška Slatina, d. o. o., narekujejo spoštovanje določenih pogojev in obstoječih dejstev delovanja in poslovanja družbe.

Usmeritve izobraževanja steklarskih poklicev bo družba oblikovala skupaj s Šolskim centrom Rogaška Slatina in ministrstvom za šolstvo in šport, in sicer:

- oblikovati sodobnejše različice učnih programov steklarskih poklicev (V. stopnja mojstrski študij, VI. stopnja itd.);
- skupaj s šolo določiti pogoje in ugodnosti v času šolanja (štipendije, subvencija bivanja, druge bonitete itd.);
- povezati se šolami in akademijami, ki gravitirajo v ta segment oblikovanja in dizajniranja (umetnostna akademija, sorodne šole v tujini itd.);
- postopoma skupaj s sorodnimi podjetji nastaviti stimulatивно plačno politiko teh deficitarnih poklicev;
- skupaj z občino poiskati možnosti za bivanje dopolnilnih kadrov v teh poklicih.

Družba bo uvedla spremembe v načinu trženja:

- zadržati obstoječe kupce in nujno poiskati nove, ekskluzivne stranke ter nove trge;
- intenzivirati razvoj in prodajo lastne blagovne znamke – določiti dolgoročno prepoznavnost podjetja (CRISTAL LINE);
- z obstoječimi partnerji razvijati večjo medsebojno odvisnost – dolgoročne povezave, skupno strateško načrtovanje, povečevanje zadovoljstva kupcev ter iskanje razvojnega partnerja podjetja;
- vzporedno iskati nove trge in nove kupce, po možnosti z novim poslovnim in razvojnim partnerjem.

Blagovna znamka družbe Steklarska nova Rogaška Slatina, d. o. o., naj bi postala sinonim za dober dizajn, kakovost in ročno delo.

Navedena razvojna taktika sili družbo v naslednje ukrepe:

- zmanjšati skladiščne zmogljivosti z odprodajo izdelkov oziroma vse proste in nerezervirane izdelke opremiti z lastno znamko, dodelati in določiti kritične prodajne cene;
- optimizirati proizvodne kapacitete zaradi doseganja vrhunske kvalitete;
- z vsemi dosedanjimi poslovnimi partnerji opraviti razgovore glede korekcije prodajnih cen zaradi doseganja rentabilnosti poslovanja podjetja in jih opozoriti na nujnost sodelovanja;
- obvezno opraviti pokalkulacije vseh izdelkov in določiti prag rentabilnosti, ki bo osnova pri dogovarjanju novih cen;
- prilagoditi organizacijsko strukturo podjetja;

- še v prvih mesecih leta 2009 se mora družba z novo blagovno znamko in prepoznavnostjo predstaviti tržišču na sejnih, v medijih in skozi trženjske akcije;
- izboljšati razmerja s podjetji v naši lasti in jim postaviti pogoje poslovanja, ki bodo upravičila dosedanja vlaganja podjetja.

Pomembnejši poslovni dogodki po koncu leta 2008

Upravljanje premoženja

Kapitalska družba, d. d., je na podlagi javnega poziva delničarjem, ki ga je dne 16. 1. 2009 objavila uprava družbe Adria Airways, d. d., za vpis in vplačilo delnic, sodelovala v prvem in drugem krogu dokapitalizacije družbe Adria Airways, d. d., v višini 2.072 tisoč evrov. Obenem se je Kapitalska družba, d. d., z upravo družbe Adria Airways, d. d., dogovorila, da v morebitnem tretjem krogu vpiše in vplača število delnic, ki je enako vsoti števila delnic po sklenjenih pogodbah s poslovoilstvom in zaposlenimi v družbi Adria Airways, d. d., po emisijski ceni delnice v znesku 22 evrov za delnico.

Dne 27. 1. 2009 je bilo v časopisu Finance objavljeno javno zbiranje ponudb za nakup poslovnih deležev v 11 družbah z omejeno odgovornostjo s predkupno pravico in v 9 družbah z omejeno odgovornostjo s prosto prenosljivimi poslovnimi deleži. Zbiranje ponudb, katerih veljavnost mora biti najmanj do 28. 4. 2009, je potekalo do 28. 2. 2009. Navedene aktivnosti sodijo v sklop prestrukturiranja naložbenega portfelja Prvega pokojninskega sklada, ki mora uskladiti strukturo svojih naložb z določbami ZZavar do 13. 7. 2009. Uprava Kapitalske družbe, d. d., je na svoji 534. seji 29. 1. 2009 sprejela Kodeks korporativnega upravljanja. Namen kodeksa je vnaprejšnja jasna in javna opredelitev načel, postopkov ter kriterijev, po katerih bo ravnala Kapitalska družba, d. d., in vsi njeni zastopniki pri izvrševanju članskih pravic v družbah, v katerih ima Kapitalska družba, d. d., lastniške deleže. Sprejem in objava Kodeksa pomenita javno razkritje politike korporativnega upravljanja in glasovanja ter postopkov odločanja o uporabi glasovalnih pravic Kapitalske družbe, d. d., skladno z mednarodnimi standardi dobre prakse.

Nadzorni svet Kapitalske družbe, d. d., je skladno s sklepom skupščine in določili statuta imenoval kadrovske komisije, ki je bila zadolžena za izvedbo postopka javnega razpisa za predsednika uprave Kapitalske družbe, d. d. Razpis za predsednika uprave Kapitalske družbe, d. d., je bil objavljen v Uradnem listu RS, dne 9. 1. 2009. Komisija je nadzornemu svetu podala poročilo o svojem delu, na podlagi katerega je nadzorni svet oblikoval predlog skupščini za imenovanje predsednika uprave. Skupščina Kapitalske družbe, d. d., je na svoji 42. seji dne 6. 3. 2009 z dnem 7. 3. 2009 imenovala Boruta Jamnika za predsednika uprave za obdobje petih let. Skupščina Kapitalske družbe pokojninskega in invalidskega zavarovanja, d. d., je na svoji 42. seji dne 6. 3. 2009 razrešila članico uprave mag. Heleno Bešter in obenem sprejela sklep, s katerim je naložila nadzornemu svetu, da nemudoma začne postopek imenovanja člana uprave.

Letalski prevozi

Konec januarja je Adria Airways, d. d., prevzela četrto letalo CRJ-900 v naši floti, ki ga je najela od nemške lizinške hiše GOAL.

Vpliv globalne finančne krize se vse bolj kaže v zmanjšanju povpraševanja po letalskem prevozu potnikov tako na globalni ravni kot tudi v Evropi in bo zelo verjetno izničil pozitivne vplive trenutnega zmanjšanja cen goriva, zato je uprava družbe sprejela paket ukrepov za znižanje stroškov poslovanja. S februarjem 2009 je uprava družbe sprejela ukrep o splošnem znižanju plač za 5 %.

Izpeljana sta prva dva kroga dokapitalizacije družbe s strani lastnikov (vplačilo 2,1 milijona evrov); v teku je še tretji krog dokapitalizacije.

S poletnim voznim redom, ki je začel veljati konec marca, je uvedla novo linijo v Madrid.

Laserska tehnologija

Po zaključku poslovnega leta Fotona, d. d., in Elektrooptika, d. d., nista imeli pomembnih dogodkov, ki bi lahko vplivali na rezultate poslovanja družb.

Proizvodnja stekla

Steklarska nova Rogaška Slatina, d. o. o., je dne 16. 2. 2009 sprejela skupščinske sklepe Kapitalske družbe, d. d., in sicer:

- spremembo akta o ustanovitvi,
- odstop članov NS,
- nalog upravi za ukrepanje skladno z ZFPPIPP,
- imenovanje novih članov NS.

Direktor podjetja je lastnika že takoj v začetku leta 2009 obvestil o aktivnostih glede ukrepanja po Zakonu o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju.

V izdelavi je načrt finančnega prestrukturiranja podjetja. Načrt prikazuje in podrobno pojasnjuje poslovno-finančne metode, ki jih bo družba izvedla z namenom izpolnitve obveznosti do upnikov ter odprave vzrokov insolventnosti.

Kot družbeno odgovorna podjetja združujemo delovanje na trgu, skrb za okolje, skupnost in zaposlene.

Odgovernost do zaposlenih

SKRB ZA ZAPOSLENE

Spremembe v delovnem procesu, ki se nenehno razvija in prilagaja novim poslovnim funkcijam, terjajo vlaganje v znanje zaposlenih ter gradnjo poslovne kulture, ki omogoča in spodbuja inovativnost v vseh družbah v Skupini.

Zaposleni v Kapitalski družbi, d. d., imajo pravico in dobre možnosti za stalno izobraževanje, izpopolnjevanje in usposabljanje z različnimi oblikami izobraževanja (nadaljevanje šolanja ali študija, pridobivanje licenc, obisk krajših ali daljših seminarjev, delavnic, sistematično načrtovanega internega izobraževanja, samoizobraževanje s pomočjo knjig in druge strokovne literature, ki je na voljo v lastni knjižnici).

V prvem četrtletju leta 2008 so bile za vse zaposlene izvedene delavnice s področja MS Office 2007, ki smo ga uvedli v svoje poslovanje in izobraževanje za strežnik Share Point Portal 2007, na katerem smo razvili učinkovito tehnično podporo intranetu. V drugem četrtletju leta 2008 so se izvedle delavnice s področja timskega dela, dela s poudarkom na uspešnem obvladovanju stresa. Zaposleni so spoznavali pomen timskega dela, komunikacije in tvornih medsebojnih odnosov, kar je tudi dodatna spodbuda in motivacija, povečevanje zadovoljstva ter pripadnosti zaposlenih. Znanje s področja uspešnega soočanja s stresnimi situacijami omogoča dobro in kakovostno delovanje posameznika. Ne služi samo odpravljanju negativnih posledic stresa, temveč dolgoročno pozitivno vpliva na posameznikovo kreativnost, storilnost in delovno uspešnost.

V Kapitalski družbi, d. d., smo sprejeli odločitev, da se potegujemo za certifikat družini prijazno podjetje, in imenovali posebno delovno skupino, ki bo s pomočjo zunanjega svetovalca oziroma ocenjevalca pripravila predlog rešitev in ukrepov, s katerimi bi izboljšali delovno okolje podjetja ter s tem omogočili lažje usklajevanje poklicnega in družinskega življenja zaposlenim. Projekt za pridobitev osnovnega certifikata Družini prijazno podjetje smo začeli izvajati jeseni 2008. Prizadevali si bomo, da bi ukrepi postali del organizacijske klime, zaposlenim pa omogočili prijaznejše usklajevanje družinskih in službenih obveznosti.

V Adriji Airways, d. d., so tudi v letu 2008 nadaljevali z intenzivnim funkcionalnim izobraževanjem in usposabljanjem ključnega segmenta delovne sile, to je pilotov in letalskih mehanikov. Tako je bilo v letu 2008 v izobraževalni proces za pridobitev licenc za posamezne tipe letal vključenih skupno 27 letalskih mehanikov, v osnovno izobraževanje za pridobitev kvalifikacij letalskih tehnikov različnih kategorij pa 26 zaposlenih. V izobraževalni proces letalskega osebja je bilo v letu 2008 vključenih 20 pilotov, ki so pridobili licenco za določen tip letala, 4 so se izšolali za kapitane, 10 pa se jih je izšolalo za inštruktorje. Izvedena raziskava organizacijske klime in zadovoljstva je potrdila zadovoljstvo zaposlenih, kar kaže na splošno dobro počutje zaposlenih v družbi. Drugi indikatorji klime in zadovoljstva, ki izkazujejo pozitivno rast glede na leto poprej, so kakovosten odnos do dela, strokovnost in zavzetost, notranji odnosi in pripadnost ter vidiki oziroma sistemi vodenja. Izziv za prihodnost predstavljajo indikatorji jasnost in ciljna usmerjenost ter motivacija, nagrajevanje in dialog med vodji in zaposlenimi. V Fotoni, d. d., se je v letu 2008 pridružilo 32 sodelavcev, podjetje pa zapustilo 24 zaposlenih, večinoma zaradi upokojitve. Kar 29,3 odstotka zaposlenih ima visoko strokovno izobrazbo. Svojo konkurenčno prednost družba tako gradi na lastnem razvoju in lastni proizvodni tehnologiji.

SKRB ZA ZAPOSLENE NA DELOVNEM MESTU

V Skupini skrbimo za varno in prijetno delovno okolje ter z upoštevanjem vseh predpisov na področju varstva pri delu zagotavljamo pogoje za delo. Na tak način zaposlenim zagotavljamo delo, ki je usklajeno s standardi varstva pri delu. Svojim zaposlenim se trudimo zagotavljati tudi visoko raven socialne varnosti. Pomemben vidik zagotavljanja in večanja socialne varnosti zaposlenih je tudi dodatno pokojninsko zavarovanje. V Kapitalski družbi, d. d., skrbimo za varno in prijetno delovno okolje ter z upoštevanjem vseh predpisov na področju varstva pri delu zagotavljamo pogoje za delo. Med pomembnejšimi izvedenimi nalogami s tega področja je treba poudariti izobraževanje zaposlenih s področja varnosti in zdravja pri delu, sodelovanje pri oceni tveganja na delovnem mestu in v delovnem okolju, redno izvajanje obdobjnih preventivnih zdravstvenih pregledov, revidiranje izjav o varnosti pri delu, izvajanje preiskav delovnega okolja (meritve mikroklimе, osvetlitve in hrupa na delovnem mestu), meritve električne napeljave, pregled delovne opreme in opravljanje kontrolnih pregledov o izpolnjevanju ukrepov varstva pred požarom.

Pomemben vidik zagotavljanja in večanja prihodnje socialne varnosti zaposlenih je tudi kolektivno prostovoljno pokojninsko zavarovanje. Urejeno je s Pogodbo o oblikovanju pokojninskega načrta, ki omogoča zavarovanje vsem zaposlenim pod enakimi pogoji. Izvajalec zavarovanja je odprti vzajemni pokojninski sklad Kapitalske družbe, d. d., KVPS, kar povečuje tako pripadnost kot tudi prepoznavnost produktov Kapitalske družbe, d. d., in zanimanje zanje pri vseh zaposlenih.

V Adriji Airways, d. d., vsem zaposlenim, ki opravljajo posebno težka in zdravju škodljiva dela ali dela, ki jih po določeni starosti ni mogoče opravljati, zagotavljajo obvezno dodatno pokojninsko zavarovanje, ki se izvaja pri Kapitalski družbi, d. d., v Skladu obveznega dodatnega pokojninskega zavarovanja (SODPZ). V letu 2008 je bilo v skladu z zakonsko obvezo na periodične preglede poslano 170 delavcev Adrie Airways, d. d., od katerih je večina zdravstveno sposobna za opravljanje del, na katera so razporejeni. Prav tako so bili opravljeni tudi predhodni zdravniški pregledi za novozaposlene delavce. V letu 2008 je bilo za nudenje prve pomoči usposobljenih 12 delavcev in zagotovljeni dopolnjeni kompleti prve pomoči s predpisano vsebino materiala. S področja izobraževanja na temo varnosti in zdravja pri delu in požarnega varstva je predpisan teoretični preizkus znanja opravilo 143 zaposlenih ter 17 študentov.

KOMUNICIRANJE Z ZAPOSLENIMI

Vsaka organizacija ima več različnih javnosti, od katerih je odvisen njen uspeh. Tista, ki je navzoča v vseh organizacijah ne glede na velikost, je notranja javnost – zaposleni. Podjetja, ki dosegajo višjo stopnjo zadovoljstva zaposlenih, imajo nedvomno konkurenčno prednost.

Odnosi z zaposlenimi so ključni pri doseganju zastavljenih ciljev ter pri uresničevanju poslanstva Kapitalske družbe, d. d. V letu 2008 smo pripravili in izvedli poseben načrt komuniciranja z zaposlenimi, ki je vseboval poslovne dogodke (strateška, letna in planska konferenca, srečanja zaposlenih z upravo) in tudi družabne dejavnosti, namenjene druženju zaposlenih (zimski športni dan s tekmovanjem, športni in jesenski piknik, prednovoletno srečanje, obdarovanje otrok zaposlenih). Medosebno komunikacijo spodbujamo tudi z mesečnimi tematskimi kolegiji in tedenskimi oddelčnimi sestanki, dvakrat na leto pa potekajo srečanja uprave z vsemi zaposlenimi. Eno pomembnejših orodij komuniciranja z zaposlenimi v Kapitalski družbi, d. d., je uporaba intranetnega portala, ki omogoča prave in potrebne informacije za delo, zbrane in strukturirane na enem mestu. V avgustu 2008 je zaživel

vsebinsko in tehnično prenovljen intranet, ki smo ga skupaj z zaposlenimi z zbiranjem imena poimenovali Spletnica. Spletnica omogoča in spodbuja celovito sodelovanje ter omogoča zbiranje, urejanje in iskanje virov tako za posameznike kot za skupine. Tudi v letu 2008 se je v Adriji Airways, d. d., odvijalo pestro in raznovrstno komuniciranje med vodstvom in zaposlenimi. Stalna in sprotna komunikacija s šestimi reprezentativnimi sindikati v družbi, mesečni sestanki s Svetom delavcev, sektorski in oddelčni sestanki, zbori delavcev, dnevi odprtih vrat uprave – so “žive” oblike neposrednega komuniciranja, medtem ko smo poleg intranetnega komuniciranja v letu 2008 uvedli še tedenske Novičke, s katerimi uprava vsak petek obvesti vse zaposlene o najaktualnejših tekočih temah.

ODGOVORNOST DO ŠIRŠE DRUŽBENE SKUPNOSTI

Kot pomemben gospodarski dejavnik v slovenskem prostoru družbe v Skupini svoj ugled utrjujejo z uresničevanjem širše odgovornosti do družbenega in lokalnega okolja.

V Kapitalski družbi, d. d., največji ponudnici dodatnega pokojninskega zavarovanja v Sloveniji in eni največjih finančnih inštitucij v državni lasti, ki zagotavlja dodatna sredstva za pokojninsko blagajno, v zadnjih letih sistematično opozarjamo na usodnost posledic staranja prebivalstva.

Prav zato smo tudi v letu 2008 izvedli celovit program družbene odgovornosti. Njegovo jedro je bila nova raziskava Odnos podjetij do staranja prebivalstva, pokojninskega sistema in varčevanja za starost, ki jo je Kapitalska družba, d. d., izvedla skupaj z Inštitutom za management in organizacijo Ekonomske fakultete v Ljubljani.

Raziskava je pokazala, da se podjetja v Sloveniji na splošno zavedajo problemov, ki jih prinaša proces staranja prebivalstva v slovensko družbo, slovenska podjetja in, najbolj, v njihovo lastno podjetje. Kljub temu ima manj kot polovica podjetij (46 %) izdelan kadrovske načrt upokojevanja svojih zaposlenih. Raziskava je tudi pokazala, da se podjetja in zaposleni zavedajo problema zmanjševanja pokojnin iz prvega pokojninskega stebra in da se dodatno pokojninsko zavarovanje podjetjem zdi primeren produkt varčevanja za starost.

K celovitemu razmišljanju o posledicah staranja prebivalstva smo uspeli pridobiti predstavnike širše poslovne, politične in strokovne javnosti in njihova razmišljanja predstaviti na okrogli mizi ter jih zbrati v strokovnem zborniku prispevkov Staranje prebivalstva: Izziv in odgovornost države, podjetij in posameznikov.

Leto smo zaključili z Dobro mislijo. Del sredstev, ki jih sicer

namenimo novoletnim komunikacijam podjetja, smo namenili v dobrodelne namene. Decembra 2008 smo sredstva v višini 10 tisoč evrov podarili Univerzi za tretje življenjsko obdobje za postavitev novega računalniškega sistema.

V Adriji Airways, d. d., se kot slovenski nacionalni letalski prevoznik že od svoje ustanovitve zavedajo svoje odgovornosti do širšega družbenega okolja in zato redno sodelujejo pri najrazličnejših projektih na lokalni in nacionalni ravni. Z donatorstvom in sponzorstvom sodelujejo s skupinami, organizacijami in posamezniki, s katerimi delijo skupne vrednote ter tako razvijajo odgovoren odnos do družbe. Prispevek največkrat predstavlja pomoč pri stroških potovanja, s čimer olajšajo izvedbo dogodkov, srečanj, predstavitev in akcij, ki so pomembni za širšo družbeno ali lokalno skupnost. Večino sredstev namenjajo krovnim organizacijam državnega pomena, največ posamičnih akcij pa se izvede z neprofitnimi organizacijami. Kot družba, ki z osnovno dejavnostjo povezuje domače okolje s tujim, se še posebno radi odzovejo povabilu oziroma prošnji za podporo predstavitev slovenskih ustvarjalcev v tujini.

Kot uradni letalski prevoznik so podprli različne mednarodne dogodke in kongrese v Sloveniji, večinoma s področja poslovanja, medicine, kulture, šolstva in športa. Najvidnejši projekt v letu 2008 je bilo sodelovanje pri promociji Republike Slovenije v času predsedovanja Svetu Evropske unije.

Adria Airways, d. d., je zagotovila tri brezplačne lete na relaciji Ljubljana–Bruselj–Ljubljana za 260 udeležencev (veleposlaniki, stalni predstavniki EU, s partnerji in vodje kabinetov, namestniki stalnih predstavnikov pri EU in vodje kabinetov, bruseljski dopisniki). Prav tako je za 70 udeležencev srečanja političnega varnostnega odbora EU na isti relaciji zagotovila popust pri nakupu letalskih vozovnic. V času trajanja je bil promociji predsedovanja namenjen medijski prostor v vseh publikacijah Adrie Airways, d. d., v določenih oglasnih sporočilih v tujini, v nagovorih potnikom, logotip predsedovanja je bil vidno izpostavljen na vseh letalih.

Adria Airways, d. d., je v oktobru sodelovala v mednarodni kampanji “BreastCancer Awareness” pod pokroviteljstvom podjetja Estée Lauder Companies, katere namen je bil ozaveščanje žensk o pomenu preventive oziroma pravočasnega diagnosticiranja raka na dojkah. Akcijo je bila medijsko podprta v reviji In-Flight Magazine, osebje na letalih pa je na uniformah nosilo znak. Pridružili so se akciji AC Intercar In svet je lahko lepši za nakup invalidskih vozičkov ter akciji Centra za socialno delo Kranj Tudi za naše otroke. Kot do sedaj so podprli delo Društva Unicef Slovenija in Amnesty International ter z darili razveselili

otroke v projektih več drugih dobrodelnih organizacij in društev. V kulturi so sredstva namenili že priznanim organizatorjem kulturnih dogodkov v Sloveniji, med njimi Festivalu Ljubljana, Cankarjevemu domu, Mednarodnemu kulturnemu bienalu, Festivalu Exodos, Zavodu Stara Gara in Jazz Cerknju. V tujini so med drugim nudili podporo udeležencem na knjižnem sejmu v Frankfurtu, predstavitvi slovenskih pisateljev na UCCLE Evropski šoli Bruselj, predstavitvi slovenskih avtorjev na festivalu "What's Art Doc?" v Londonu, razstavi What's Next; Utrinki iz neskončnosti – podobe iz Slovenije v Bruslju, gostovanju plesne skupine En Knap v Moskvi ter gostovanju Mestnega gledališča ljubljanskega v Sarajevu.

Na področju športa uspešno sodelujejo z Atletsko zvezo Slovenije, Nogometno zvezo Slovenije, vključeni so bili v projekt OKS Peking 2008, kot vselej pa so podprli še nekaj lokalnih tekmovanj in prireditev.

SKRB ZA OKOLJE

Skupina redno izpolnjuje vse svoje obveznosti glede varovanja okolja.

Nepremišljena poraba naravnih virov in onesnaževanje okolja postajata pereč problem, ki ju tudi v Kapitalski družbi, d. d., ne moremo spregledati.

Da bi imeli vsi zaposleni možnost ločevanja odpadkov in s tem varovanja okolja, smo septembra 2008 v vsa nadstropja postavili zabojnike za ločeno zbiranje odpadkov. Izkazalo se je, da nam le ni vseeno, saj vsi zaposleni pridno ločujejo odpadke, s porazdelitvijo odpadkov pa omogočimo njihovo nadaljnjo uporabo in/ali predelavo. Poleg zabojnikov za embalažo in papir smo v vsako nadstropje postavili posebne koše, v katerih se zbirajo plastični zamaški. V letu 2008 nam je uspelo zbrati 26 kilogramov zamaškov, ki smo jih namenili za nakup invalidskega vozička 16-letnemu fantu s cerebralno paralizo.

Od februarja 2008 zbiramo tudi odpadne, iztrošene kartuše za tiskalnike, za kar vestno skrbi Oddelek za splošne in kadrovske zadeve. Zbrane odpadne kartuše se reciklirajo. Vsaka reciklirana kartuša pomeni prispevek v višini 1 evra za Rdeče noske. V letu 2008 smo zbrali 30 kartuš. Z udeležbo pri humanitarni akciji prinašamo bolnim otrokom veselje in smeh, ob tem pa naredimo nekaj dobrega tudi za okolje.

Tudi Adria Airways, d. d., je ekološko ozaveščena družba. Aktivno deluje v smeri stalnega zmanjšanja porabe goriva, zmanjšanja izpustov plinov in zmanjšanja hrupa. Vsa letala v floti so v skladu z okoljskimi in drugimi zahtevami ICAO (International Civil Aviation Organization). Oba tipa motorjev, ki jih imajo letala

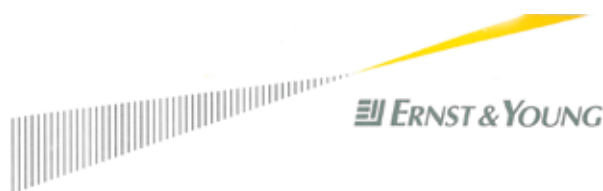
v Adrijini floti, sta glede izpustov plinov in dima v okviru 70 % dovoljenih vrednosti, ki jih določa ICAO. V letu 2007, konec leta 2008 ter v začetku leta 2009 smo v floto Adrie Airways, d. d., dodali štiri nova regionalna letala Bombardier CRJ-900, ki so tako z vidika porabe goriva kot obremenitve okolja zaradi hrupa zadnji dosežek letalske tehnologije.

V procesu vzdrževanja letal že nekaj let vedno bolj usmerjeno skrbi za večjo ozaveščenost zaposlenih o smotni in ekonomični rabi kemičnih sredstev in sredstev, ki so po uporabi predmet onesnaževanja okolja. Skladno s tem poteka ozaveščanje za varovanje lastnega in zdravja vseh drugih zaposlenih ter varovanja okolja splošno. Cilj je dolgoročno in konstantno zmanjševanje količin okolju neprijaznih sredstev, kot so čistila, olja, agresivna sredstva, naoljene krpe, umetne mase, maziva, enokomponentna in večkomponentna tesnilna sredstva, kerozin in papir. K zdajšnjemu ločevanju odpadkov bodo v prihodnje pristopili še bolj organizirano in v skladu s standardom ISO 14001, katerega uvedba je prav tako načrtovana.

Papir ločujejo od drugih odpadkov in ga oddajajo v recikliranje. V procesu obvladovanja dokumentacije težijo k cilju upravljanja in arhiviranja dokumentov v elektronski obliki. Priročnike in navodila, ki so potrebni za nemoteno izvajanje procesov, distribuirajo prek intraneta in interneta za odjemalce na zunanjih letališčih, dodaten prispevek k racionalizaciji poslovanja pa so dosegli ob uvedbi elektronske vozovnice ter prijave na let prek spleta.

V procesu oskrbe potnikov na krovu letal skrbijo za ločevanje odpadkov, pri izbiri embalaže pa dajejo prednost materialom, ki so razgradljivi na okolju prijazen način.

V proizvodnem procesu Fotone, d. d., družba poskuša nadomestiti vsa nevarna sredstva z manj nevarnimi, tako zaradi zaposlenih kot tudi zaradi varovanja okolja. Vse odpadne snovi redno odstranjuje s pomočjo pooblaščenih organizacij.

POROČILO NEODVISNEGA REVIZORJA

Skupščini gospodarske družbe **Kapitalska družba pokojninskega in invalidskega zavarovanja, d.d.**, Ljubljana

Poročilo o skupinskih računovodskih izkazih

Revidirali smo priložene skupinske računovodske izkaze skupine Kapitalska Družba, ki vključujejo skupinsko bilanco stanja na dan 31. decembra 2008, skupinski izkaz poslovnega izida, skupinski izkaz gibanja kapitala in skupinski izkaz denarnih tokov za tedaj končano leto ter povzetek bistvenih računovodskih usmeritev in druge pojasnjevalne opombe.

Odgovornost posloводства za računovodske izkaze

Posloводство je odgovorno za pripravo in pošteno predstavitev teh skupinskih računovodskih izkazov v skladu s slovenskimi računovodskimi standardi in zahtevami Zakona o gospodarskih družbah, ki se nanašajo na pripravo računovodskih izkazov. Ta odgovornost vključuje: vzpostavitev, delovanje in vzdrževanje notranjega kontroliranja, povezanega s pripravo in pošteno predstavitvijo skupinskih računovodskih izkazov, ki ne vsebujejo pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake, izbiro in uporabo ustreznih računovodskih usmeritev ter pripravo računovodskih ocen, ki so utemeljene v danih okoliščinah.

Revizorjeva odgovornost

Naša odgovornost je izraziti mnenje o teh skupinskih računovodskih izkazih na podlagi revizije. Revizijo smo opravili v skladu z mednarodnimi standardi revidiranja. Ti standardi zahtevajo od nas izpolnjevanje etičnih zahtev ter načrtovanje in izvedbo revizije za pridobitev sprejemljivega zagotovila, da skupinski računovodski izkazi ne vsebujejo pomembno napačne navedbe.

Revizija vključuje izvajanje postopkov za pridobitev revizijskih dokazov o zneskih in razkritjih v skupinskih računovodskih izkazih. Izbrani postopki so odvisni od revizorjeve presoje in vključujejo tudi ocenjevanje tveganj napačne navedbe v skupinskih računovodskih izkazih zaradi prevare ali napake. Pri ocenjevanju teh tveganj prouči revizor notranje kontroliranje, povezano s pripravljanim in poštenim predstavljanjem skupinskih računovodskih izkazov družbe, da bi določil okoliščinam ustrezne postopke, ne pa, da bi izrazil mnenje o uspešnosti notranjega kontroliranja družbe. Revizija vključuje tudi ovrednotenje ustreznosti uporabljenih računovodskih usmeritev in utemeljenosti računovodskih ocen posloводства kot tudi ovrednotenje celotne predstavitve skupinskih računovodskih izkazov.

Verjamemo, da so pridobljeni revizijski dokazi zadostna in ustrezna podlaga za naše revizijsko mnenje.

Mnenje

Po našem mnenju so skupinski računovodski izkazi v vseh pomembnih pogledih poštena predstavitev finančnega stanja skupine Kapitalska Družba na dan 31. decembra 2008 ter njenega poslovnega izida in denarnih tokov za tedaj končano leto v skladu s slovenskimi računovodskimi standardi in zahtevami Zakona o gospodarskih družbah, ki se nanašajo na pripravo računovodskih izkazov.

Poročilo o zahtevah druge zakonodaje

Posloводство je odgovorno tudi za pripravo poslovnega poročila v skladu z zahtevami Zakona o gospodarskih družbah. Naša odgovornost je ocenitev skladnosti poslovnega poročila z revidiranimi skupinskimi računovodskimi izkazi. Naši postopki v povezavi s poslovnim poročilom so opravljeni v skladu z mednarodnim standardom revidiranja 720 in omejeni na ocenitev skladnosti poslovnega poročila z revidiranimi skupinskimi računovodskimi izkazi in ne vključujejo pregleda ostalih informacij, ki izhajajo iz nerevidiranih finančnih poročil.

Po našem mnenju je poslovno poročilo skladno z revidiranimi skupinskimi računovodskimi izkazi.

Ljubljana, 14. maj 2009

Janez Uranič
Direktor
Pooblaščen revizor
Ernst & Young d.o.o.
Dunajska 111, Ljubljana

 ERNST & YOUNG
Revizija, poslovno
svetovanje d.o.o., Ljubljana 1

Konsolidirani izkaz poslovnega izida od 1. 1. do 31. 12. 2008

v 000 EUR

Postavka	Pojasnilo	1. 1.–31. 12. 2008	1. 1.–31. 12. 2007
1. Čisti prihodki iz prodaje	1		
c. Prihodki od prodaje na domačem trgu		14.080	13.706
č. Prihodki od prodaje na tujih trgih		219.932	193.570
Skupaj prihodki od prodaje		234.012	207.276
2. Sprememba vrednosti zalog proizvodov in ned.proizvodnje		-38	-70
3. Usredstveni lastni proizvodi in lastne storitve		67	0
4. Drugi poslovni prihodki s prevred.poslovnimi prihodki	2	6.087	2.400
Skupaj prihodki		240.128	209.606
5. Stroški blaga, materiala in storitev	3		
a. Nabavna vrednost prodanega blaga in materiala		-77	-43
b. Stroški materiala		-67.117	-49.392
c. Stroški storitev		-92.327	-89.457
Skupaj stroški blaga, materiala in storitev		-159.521	-138.892
6. Stroški dela	4		
a. Stroški plač		-37.524	-31.853
b. Stroški socialnih zavarovanj		-2.947	-4.563
c. Stroški pokojninskih zavarovanj		-4.442	-1.880
č. Drugi stroški dela		-6.371	-6.212
Skupaj stroški dela		-51.284	-44.508
7. Odpisi vrednosti	5		
a. Amortizacija		-15.277	-12.871
b. Prevred. poslovni odhodki pri osnovnih sredstvih		-443	-20
c. Prevred. poslovni odhodki pri obratnih sredstvih		-120	-433
Skupaj odpisi vrednosti		-15.840	-13.324
8. Drugi poslovni odhodki	6	-68.587	-6.196
Skupaj stroški		-295.232	-202.920
Dobiček (izguba) iz poslovanja		-55.104	6.686
9. Finančni prihodki iz deležev	7		
b. Finančni prihodki iz deležev v pridruženih družbah		1.969	19.654
c. Finančni prihodki iz deležev v drugih družbah		54.862	167.146
č. Finančni prihodki iz drugih naložb		16.231	13.854
Skupaj finančni prihodki iz deležev		73.062	200.654
10. Finančni prihodki iz danih posojil	7		
b. Finančni prihodki iz posojil, danih drugim		4.356	2.937
Skupaj finančni prihodki iz danih posojil		4.356	2.937

Postavka	Pojasnilo	1. 1.–31. 12. 2008	1. 1.–31. 12. 2007
11. Finančni prihodki iz poslovnih terjatev	7		
b. Finančni prihodki iz poslovnih terjatev do drugih		5.463	778
Skupaj finančni prihodki		5.463	778
Skupaj finančni prihodki		82.881	204.369
12. Finančni odhodki iz oslabitve in odpisov finančnih naložb	8		
b. Finančni odhodki iz oslabitve in odpisov drugih naložb		–131.299	–4.722
Skupaj finančni odhodki iz oslabitve in odpisov finančnih naložb		–131.299	–4.722
13. Finančni odhodki iz finančnih obveznosti	8		
b. Finančni odhodki iz posojil, prejetih od bank		–4.690	–4.250
c. Finančni odhodki iz izdanih obveznic		0	0
d. Finančni odhodki iz drugih finančnih obveznosti		–321	–1.265
Skupaj finančni odhodki iz finančnih obveznosti		–5.011	–5.515
14. Finančni odhodki iz poslovnih obveznosti	8		
b. Finančni odhodki iz obveznosti do dobaviteljev in meničnih obveznosti		–257	–94
c. Finančni odhodki iz drugih poslovnih obveznosti		–5.164	–44
Skupaj finančni odhodki iz poslovnih obveznosti		–5.421	–138
Skupaj finančni odhodki		–141.731	–10.375
Dobiček (izguba) iz rednega delovanja		–113.954	200.680
15. Drugi prihodki	9	121	318
16. Drugi odhodki	10	–66.650	–39.932
Celotni dobiček (izguba)		–180.483	161.066
17. Davek iz dobička	11	–843	–13.525
18. Odloženi davki	12	37.882	–2.472
19. Čisti poslovni izid obračunskega obdobja	13	–143.444	145.069
a. Čisti poslovni izid obračunskega obdobja večinskega lastnika		–143.612	144.556
b. Čisti poslovni izid obračunskega obdobja manjšinskega lastnika		168	513

Konsolidirana bilanca stanja na dan 31. 12. 2008

v 000 EUR

Postavka	Pojasnilo	31. 12. 2008	31. 12. 2007
SREDSTVA			
A. DOLGOROČNA SREDSTVA			
I. Neopredmetena sredstva in dolgoročne AČR	14		
1. Dolgoročne premoženjske pravice		1.122	987
2. Dobro ime		0	0
3. Predujmi za neopredmetena sredstva		129	12
4. Dolgoročno odloženi stroški razvijanja		1.471	873
5. Druge dolgoročne aktivne časovne razmejitve		2.279	1.772
Skupaj neopredmetena sredstva		5.001	3.644
II. Opredmetena osnovna sredstva	15		
1. Zemljišča		1.958	1.957
2. Zgradbe		21.222	21.413
3. Proizvajalne naprave in stroji		110.548	116.761
4. Druge naprave in opema		2.896	2.711
5. Opredmetena osnovna sredstva v gradnji ali izdelavi		1.132	148
6. Predujmi za pridobitev opredmetenih osnovnih sredstev		1.038	579
7. Osnovna čreda		0	0
8. Večletni nasadi		0	0
Skupaj opredmetena osnovna sredstva		138.794	143.569
III. Naložbene nepremičnine	16	10.224	2.478
IV. Dolgoročne finančne naložbe			
1. Dolgoročne finančne naložbe razen posojil			
b. Delnice in deleži v pridruženih družbah	17	178.335	417.660
c. Druge delnice in deleži	19	666.295	1.558.205
č. Druge dolgoročne finančne naložbe	19	217.284	213.492
Skupaj dolgoročne finančne naložbe razen posojil		1.061.914	2.189.357
2. Dolgoročna posojila	20		
b. Dolgoročna posojila drugim		145	35
c. Dolgoročno nevplačani vpoklicani kapital		0	0
Skupaj dolgoročna posojila		145	35
Skupaj dolgoročne finančne naložbe		1.062.059	2.189.392
V. Dolgoročne poslovne terjatve	21		
2. Dolgoročne poslovne terjatve do kupcev		0	0
3. Dolgoročne poslovne terjatve do drugih		574	475
Skupaj dolgoročne poslovne terjatve		574	475
VI. Odložene terjatve za davek		43.937	6.115
Skupaj stalna sredstva		1.260.589	2.345.673

Postavka	Pojasnilo	31. 12. 2008	31. 12. 2007
B. KRATKOROČNA SREDSTVA			
I. Sredstva za prodajo	18	10.612	26.983
II. Zaloge	22		
1. Material		10.030	6.827
2. Nedokončana proizvodnja		2.904	3.041
3. Proizvodi in trgovsko blago		452	353
4. Predujmi za zaloge		26	19
Skupaj zaloge		13.412	10.240
III. Kratkoročne finančne naložbe	19		
1. Kratkoročne finančne naložbe razen posojil			
b. Delnice in deleži v pridruženih podjetjih		0	0
c. Druge delnice in deleži		0	7.900
č. Druge kratkoročne finančne naložbe		57.151	70.909
Skupaj kratkoročne finančne naložbe razen posojil		57.151	78.809
2. Kratkoročna posojila	20		
b. Kratkoročna posojila drugim		28.059	47.516
c. Kratkoročno nevplačani vpoklicani kapital		0	0
Skupaj kratkoročna posojila		28.059	47.516
Skupaj kratkoročne finančne naložbe		85.210	126.325
IV. Kratkoročne poslovne terjatve	21		
2. Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev		13.177	20.055
3. Kratkoročne poslovne terjatve do drugih		16.267	8.241
Skupaj kratkoročne poslovne terjatve		29.444	28.296
V. Denarna sredstva	23	66.950	85.324
Skupaj kratkoročna sredstva		205.628	277.168
C. KRATKOROČNE AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE		1.388	934
Skupaj sredstva		1.467.605	2.623.775

Postavka	Pojasnilo	31. 12. 2008	31. 12. 2007
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV			
A. KAPITAL			
I. Vpoklicani kapital	24	304.810	304.810
II. Kapitalske rezerve	25	400.573	407.396
III. Rezerve iz dobička	26		
1. Zakonske rezerve		0	0
2. Rezerve za lastne delnice in poslovne deleže		0	0
3. Lastne delnice in lastni poslovni deleži		0	0
4. Statutarne rezerve		0	0
5. Druge rezerve iz dobička		180.958	228.401
Skupaj rezerve iz dobička		180.958	228.401
IV. Presežek iz prevrednotenja		245.835	993.108
V. Preneseni čisti poslovni izid		108.799	100.944
VI. Čisti poslovni izid poslovnega leta		-27.932	76.111
Skupaj kapital večinskega lastnika		1.213.043	2.110.770
VII. Kapital manjšinskih lastnikov		12.811	13.480
Skupaj celotni kapital		1.225.854	2.124.250
B. REZERVACIJE IN DOLGOROČNE PČR	29		
I. Rezervacije za pokojnine in podobne obveznosti		2.419	2.356
II. Druge rezervacije		63.038	139.588
III. Dolgoročne pasivne časovne razmejitev		0	0
Skupaj rezervacije in dolgoročne PČR		65.457	141.944
C. DOLGOROČNE OBVEZNOSTI	27		
I. Dolgoročne finančne obveznosti			
2. Dolgoročne finančne obveznosti do bank		69.729	79.844
3. Dolgoročne finančne obveznosti na podlagi obveznic		0	0
4. Druge dolgoročne finančne obveznosti		1.838	2.688
Skupaj dolgoročne finančne obveznosti		71.567	82.532
II. Dolgoročne poslovne obveznosti	28		
2. Dolgoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev		0	0
3. Dolgoročne menične obveznosti		0	0
4. Dolgoročne poslovne obveznosti na podlagi predujmov		6	16
5. Druge dolgoročne poslovne obveznosti		2.869	0
Skupaj dolgoročne poslovne obveznosti		2.875	16
III. Odložene obveznosti za davek		50.708	220.058
Skupaj dolgoročne obveznosti		125.150	302.606
Č. KRATKOROČNE OBVEZNOSTI			
I. Obveznosti, vključene v skupine za odtujitev		0	0

Postavka	Pojasnilo	31. 12. 2008	31. 12. 2007
II. Kratkoročne finančne obveznosti	27		
2. Kratkoročne finančne obveznosti do bank		15.275	7.849
3. Kratkoročne finančne obveznosti na podlagi obveznic		0	0
4. Druge kratkoročne finančne obveznosti		4.995	1.983
Skupaj kratkoročne finančne obveznosti		20.270	9.832
III. Kratkoročne poslovne obveznosti	28		
2. Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev		21.943	20.531
3. Kratkoročne menične obveznosti		0	0
4. Kratkoročne poslovne obveznosti na podlagi predujmov		1.035	4.174
5. Kratkoročne obveznosti do države		1.759	13.496
6. Druge kratkoročne poslovne obveznosti		3.784	4.365
Skupaj kratkoročne poslovne obveznosti		28.521	42.566
Skupaj kratkoročne obveznosti		48.791	52.398
D. KRATKOROČNE PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE		2.353	2.577
Skupaj obveznosti do virov sredstev		1.467.605	2.623.775

Konsolidirani izkaz denarnih tokov od 1. 1. do 31. 12. 2008

v 000 EUR

	2008	2007
A. DENARNI TOKOVI PRI POSLOVANJU		
a. Čisti poslovni izid in prilagoditve		
Poslovni izid pred obdavčitvijo	-180.483	161.066
Davki iz dobička in drugi davki, ki niso zajeti v poslovnih odhodkih	-843	-13.525
Prilagoditve za amortizacijo	15.277	12.871
Prilagoditve za prihodke iz deležev v pridruženih družbah	-1.969	-19.654
Prilagoditve za slabitve naložb	131.299	4.722
Prilagoditve za prevrednotovalne poslovne prihodke	-5.728	-1.816
Prilagoditve za prevrednotovalne poslovne odhodke	563	453
Prilagoditve za finančne prihodke iz financiranja	-82.881	-204.476
Prilagoditve za finančne odhodke iz financiranja	92.548	10.482
Skupaj postavke izkaza poslovnega izida	-32.217	-49.877
b. Spremembe čistih obratnih sredstev – poslovnih postavk bilance stanja		
Začetne manj končne poslovne terjatve	464	-3.069
Začetne manj končne aktivne časovne razmejitve	-454	211
Začetne manj končne odložene terjatve za davek	0	0
Začetna manj končna sredstva (skupine za odtujitev) za prodajo	16.371	-693
Začetne manj končne zaloge	-3.172	-446
Končni manj začetni poslovni dolgovi	-11.186	16.068
Končne manj začetne pasivne časovne razmejitve in rezervacije	-76.711	1.608
Končne manj začetne odložene obveznosti za davek	0	0
Skupaj postavke čistih obratnih sredstev – poslovnih postavk bilance stanje	-74.688	13.678
c. Pribitek prejemkov (izdatkov) pri poslovanju	-106.905	-36.198
B. DENARNI TOKOVI PRI NALOŽBENJU		
a. Prejemki pri naložbenju		
Prejemki od dobljenih obresti in deležev v dobičku drugih, ki se nanašajo na naložbenje	21.925	35.168
Prejemki od odtujitve neopredmetenih sredstev	305	0
Prejemki od odtujitve opredmetenih osnovnih sredstev	10.623	0
Prejemki od odtujitve naložbenih nepremičnin	0	8
Prejemki od odtujitve dolgoročnih finančnih naložb	969.542	649.215
Prejemki od odtujitve kratkoročnih finančnih naložb	37.984	32.107
Skupaj prejemki pri naložbenju	1.040.379	716.498
b. Izdatki pri naložbenju		
Izdatki za pridobitev neopredmetenih sredstev	-2.704	-2.409
Izdatki za pridobitev opredmetenih osnovnih sredstev	-16.471	-38.431
Izdatki za pridobitev naložbenih nepremičnin	-7.904	0
Izdatki za pridobitev dolgoročnih finančnih naložb	-917.283	-527.972

Izdatki za pridobitev kratkoročnih finančnih naložb	0	–62.870
Skupaj izdatki pri naložbenju	–944.362	–631.681
c. Prebitek prejemkov (izdatkov) pri naložbenju	96.017	84.817
C. DENARNI TOKOVI PRI FINANCIRANJU		
a. Prejemki pri financiranju		
Prejemki od brezplačnega prenosa	298	41
Prejemki od povečanja dolgoročnih finančnih obveznosti	0	24.498
Prejemki od povečanja kratkoročnih finančnih obveznosti	0	0
Skupaj prejemki pri financiranju	298	24.539
b. Izdatki pri financiranju		
Izdatki za dane obresti, ki se nanašajo na financiranje	0	–5.548
Izdatki pri prenosu Zavarovalnice Triglav, d. d., na ZPIZ	–7.121	0
Izdatki za odplačila dolgoročnih finančnih obveznosti	0	0
Izdatki za odplačila kratkoročnih finančnih obveznosti	–527	–2.637
Izdatki za izplačila dividend in drugih deležev v dobičku	–136	0
Skupaj izdatki pri financiranju	–7.784	–8.185
c. Prebitek prejemkov (izdatkov) pri financiranju	–7.486	16.353
Č. KONČNO STANJE DENARNIH SREDSTEV		
a. Denarni izid v obdobju	–18.374	64.972
b. Začetno stanje denarnih sredstev	85.324	20.352
c. Skupaj končno stanje denarnih sredstev	66.950	85.324

Sestavine končnega stanja denarnih sredstev so razkrite v pojasnilu številka 23.

Konsolidirani izkaz gibanja kapitala od 1. 1. do 31. 12. 2008

v 000 EUR

			Rezerve iz dobička												
			Osnovni kapital	Kapitalske rezerve	Zakonske rezerve	Rezerve za lastne delnice, deleže	Lastne delnice ali deleži	Statutarne rezerve	Druge rezerve iz dobička						
A. Stanje na dan 1. 1. 2008	304.810	407.396	0	0	0	0	228.401	993.108	100.944		76.112	2.110.771	13.480	2.124.251	
B. Prenosi v kapital	0	298	0	0	0	0	0	-2.363	0		-143.612	-145.677	-525	-146.202	
Vplačila kapitala ali kapitalskih rezerv	0	0	0	0	0	0	0	0	0		0	0	0	0	
Nakupi lastnih delnic ali deležev	0	0	0	0	0	0	0	0	0		0	0	0	0	
Povečanje presežka iz prevrednotenja	0	0	0	0	0	0	0	0	0		0	0	0	0	
Vnos čistega poslovnega izida poslovnega leta	0	0	0	0	0	0	0	0	0		-143.612	-143.612	168	-143.444	
Zmanjšanje pres. iz prevr. odvisnih družb – Adria Airways, d. d.	0	0	0	0	0	0	0	-2.363	0		0	-2.363	-693	-3.056	
Povečanje pres. iz prevr. pridruženih družb	0	0	0	0	0	0	0	0	0		0	0	0	0	
Druge povečanja sestavin kapitala	0	298	0	0	0	0	0	0	0		0	298	0	298	
C. Prenos v kapitalu	0	0	0	0	0	0	-47.443	0	7.855		39.588	0	0	0	
Razporeditev čistega dobička kot sestavine kapitala po sklepu uprave in nadzornega sveta	0	0	0	0	0	0	0	0	0		0	0	0	0	
Prenos čistega dobička preteklega obdobja	0	0	0	0	0	0	68.257	0	7.855		-76.112	0	0	0	
Pokrivanje čiste izgube	0	0	0	0	0	0	-115.700	0	0		115.700	0	0	0	
Oblikovanje rezerv za lastne delnice, deleže	0	0	0	0	0	0	0	0	0		0	0	0	0	

Dokapitalizacija iz sredstev družbe	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Druge prerazporeditve sestavin kapitala	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Č. Prenosi iz kapitala	0	-7.121	0	0	0	0	0	-744.910	0	-20	-752.051	-144	-752.195
Izplačila dividend ali deležev iz dobička	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-136	-136
Zmanjšanje osnovnega kapitala	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Prodaja lastnih delnic ali deležev	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Zmanjšanje presežka iz prevrednotenja	0	0	0	0	0	0	0	-744.910	0	0	-744.910	0	-744.910
Drugi prenosi iz kapitala (prenos učinkov naložbe v Zavarovalnico Triglav, d. d., na ZPIZ)	0	-7.121	0	0	0	0	0	0	0	0	-7.121	0	-7.121
Drugi prenosi	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-20	-20	-8	-28
D. Končno stanje na dan 31. 12. 2008	304.810	400.573	0	0	0	0	180.958	245.835	108.799	-27.932	1.213.043	12.811	1.225.854

Konsolidirani izkaz gibanja kapitala od 1. 1. do 31. 12. 2007

v 000 EUR

		Rezerve iz dobička												Skupaj
		Osnovni kapital	Kapitalne rezerve	Zakonske rezerve	Rezerve za lastne delnice, deleže	Lastne delnice ali deleži	Statutarne rezerve	Druge rezerve iz dobička	Presežek iz prevrednotenja	Preneseni čisti poslovni izid	Čisti poslovni izid tek. obdobja	Kapital večinskih lastnikov	Kapital manjšinskih lastnikov	
A.	Stanje na dan 1. 1. 2007	304.810	405.873	0	0	0	0	149.587	528.534	113.717	25.199	1.527.720	17.336	1.545.056
B.	Prenosi v kapital	0	1.523	0	0	0	0	2	490.762	4.140	144.556	640.983	-3.856	637.127
	Dokapitalizacija odvisne družbe	0	0	0	0	0	0	0	0	4.140	0	4.140	-4.099	41
	Nakupi lastnih delnic ali deležev	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Povečanje presežka iz prevrednotenja	0	0	0	0	0	0	0	475.737	0	0	475.737	-270	475.467
	Vnos čistega poslovnega izida poslovnega leta	0	0	0	0	0	0	0	0	0	144.556	144.556	513	145.069
	Povečanje pres. iz prevr. pridruženih družb	0	0	0	0	0	0	0	15.025	0	0	15.025	0	15.025
	Druge povečanja sestavin kapitala	0	1.523	0	0	0	0	2	0	0	0	1.525	0	1.525
C.	Prenos v kapitalu	0	0	0	0	0	0	78.812	0	14.832	-93.644	0	0	0
	Razporeditev čistega dobička kot sestavine kapitala po sklepu uprave in nadzornega sveta	0	0	0	0	0	0	68.257	0	0	-68.257	0	0	0
	Prenos čistega dobička preteklega obdobja	0	0	0	0	0	0	10.555	0	14.832	-25.387	0	0	0
	Pokrivanje čiste izgube	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Oblikovanje rezerv za lastne delnice, deleže	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Dokapitalizacija iz sredstev družbe	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Druge prerazporeditve sestavin kapitala	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Č. Prenosi iz kapitala	0	0	0	0	0	0	0	-26.188	-31.745	0	-57.933	0	-57.933
Izplačila dividend ali deležev iz dobička	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Zmanjšanje osnovnega kapitala	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Prodaja lastnih delnic ali deležev	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Zmanjšanje presežka iz prevrednotenja	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Drugi prenosi iz kapitala (prenos učinkov naložbe v Zavarovalnico Triglav, d. d., na rezervacije)	0	0	0	0	0	0	0	-26.188	-31.745	0	-57.933	0	-57.933
D. Končno stanje na dan 31. 12. 2007	304.810	407.396	0	0	0	0	228.401	993.108	100.944	76.111	2.110.770	13.480	2.124.250

Izjava posloводства

Uprava Kapitalske družbe pokojninskega in invalidskega zavarovanja, d. d., potrjuje konsolidirane računovodske izkaze Skupine za leto, končano na dan 31. 12. 2008, na straneh od 65 do 76 ter pripadajoča pojasnila in razkritja h konsolidiranim računovodskim izkazom, prikazana na straneh od 78 do 128.

Uprava potrjuje, da so bile pri izdelavi konsolidiranih računovodskih izkazov dosledno uporabljene ustrezne računovodske usmeritve, da so bile računovodske ocene izdelane po načelu previdnosti in dobrega gospodarjenja in da konsolidirani računovodski izkazi predstavljajo resnično in pošteno sliko premoženjskega stanja Skupine in izidov njenega poslovanja za leto 2008.

Uprava je odgovorna tudi za ustrezno vodenje računovodstva, za sprejem ustreznih ukrepov za zavarovanje premoženja in drugih sredstev ter potrjuje, da so konsolidirani računovodski izkazi skupaj s pojasnili izdelani na predpostavki o nadaljnjem poslovanju Skupine ter v skladu z veljavno zakonodajo in slovenskimi računovodskimi standardi 2006.

Davčne oblasti lahko kadar koli v petih letih po poteku leta, v katerem je treba davek odmeriti, preverijo poslovanje Skupine, kar lahko povzroči nastanek dodatne obveznosti plačila davka, zamudnih obresti in kazni iz naslova davka od dohodkov pravnih oseb ali drugih davkov in dajatev. Uprava družbe ni seznanjena z okoliščinami, ki bi lahko povzročile morebitno pomembno obveznost iz tega naslova.

Borut Jamnik

predsednik uprave

mag. **Mateja Božič**

članica uprave

Stojan Nikolić

član uprave

Podatki o Skupini

Družba Kapitalska družba, d. d., je organizirana kot delniška družba. Sedež družbe je na Dunajski cesti 119 v Ljubljani v Sloveniji. Na podlagi četrtega odstavka 243. člena Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Ur. list RS, št. 109/2006 – uradno prečiščeno besedilo UPB4; v nadaljnjem besedilu: ZPIZ-1) je edini ustanovitelj in delničar Kapitalske družbe, d. d., Republika Slovenija. Osnovni kapital družbe v višini 304.809.480,50 evra je razdeljen na 730.450 navadnih imenskih kosovnih delnic. Vsaka kosovna delnica ima enak delež in pripadajoč znesek v osnovnem kapitalu.

Skupščina Kapitalske družbe pokojninskega in invalidskega zavarovanja, d. d., je na svoji 37. seji dne 10. 7. 2007 sprejela sklep o preračunu zneskov osnovnega kapitala v evre in posledično sklep o spremembi 8. člena statuta Kapitalske družbe, d. d. V skladu s sprejetim sklepom o preračunu osnovnega kapitala v evre je osnovni kapital Kapitalske družbe, d. d., 304.809.480,50 evra.

K spremembi 8. člena statuta je Kapitalska družba, d. d., dne 13. 2. 2008 prejela soglasje Vlade RS, postopek vpisa spremembe statuta v sodni register je bil s sklepom Okrožnega sodišča v Ljubljani, Srg 2008/11437, z dne 11. 3. 2008 končan.

Dejavnosti Kapitalske družbe, d. d., so določene z Zakonom o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (ZPIZ-1) in s statutom družbe. V skladu z 244. členom ZPIZ-1 Kapitalska družba, d. d., opravlja naslednje dejavnosti:

- upravljanje in razpolaganje z vrednostnimi papirji in drugimi sredstvi, pridobljenimi v postopku lastninskega preoblikovanja podjetij;
- upravljanje Prvega pokojninskega sklada v skladu z zakonom, ki ureja Prvi pokojninski sklad;
- upravljanje sklada obveznega dodatnega zavarovanja v skladu z ZPIZ-1;
- upravljanje vzajemnih pokojninskih skladov po ZPIZ-1.

Na podlagi standardne klasifikacije dejavnosti, skladno s statutom družbe in vpisom v sodni register, Kapitalska družba, d. d., opravlja tudi druge dejavnosti, povezane z upravljanjem premoženja, in storitve, povezane s podporo upravljanju premoženja: drugo finančno posredništvo, dejavnost pokojninskih skladov, pomožne dejavnosti v pokojninskih skladih, trgovanje z lastnimi nepremičninami, dajanje lastnih nepremičnin v najem, oskrba z računalniškimi programi in svetovanje, obdelava podatkov, omrežne podatkovne storitve, druge računalniške dejavnosti, računovodske in knjigovodske dejavnosti, davčno svetovanje, raziskovanje trga in javnega mnenja, podjetniško in poslovno svetovanje, dejavnost holdingov, izdajanje revij in periodike ter drugo izobraževanje.

Sestava skupine je prikazana v spodnji tabeli:

v 000 EUR				
Ime odvisne družbe	Država	Delež v kapitalu	Kapital družbe 31. 12. 2008	Čisti dobiček leta 2008
Adria Airways, d. d.	Slovenija	77,31 %	34.010	-3.241
Fotona, d. d.	Slovenija	70,48 %	13.968	404
Elektrooptika, d. d.	Slovenija	70,48 %	3.287	2.657
Steklarska nova Rogaška Slatina, d. o. o.	Slovenija	100,00 %	-1.875	-2.287

Kapitalska družba, d. d., ne uskupinjuje odvisne družbe Steklarska nova Rogaška Slatina, d. o. o., v skupinskih računovodskih izkazih, ker vključitev računovodskih izkazov odvisne družbe v skupinske izkaze ni pomembna za resničen in pošten prikaz računovodskih izkazov Skupine Kapitalska družba kot celote.

Kapitalska družba, d. d., je kot obvladujoča družba zavezana k izdelavi skupinskih računovodskih izkazov, ki jih je za poslovno leto 2008 dolžna pripraviti v skladu s slovenskimi računovodskimi standardi (SRS).

Adria Airways, d. d., je podjetje, katerega dve najpomembnejši dejavnosti sta redni in izredni (čarter-ski) zračni promet. Poleg tega se družba ukvarja tudi s prevozom blaga, vzdrževanjem letal za tretje osebe, oddajanjem letal v najem in šolanjem letalskega osebja.

Fotona, d. d., se ukvarja s proizvodnjo in prodajo izdelkov ter storitev visoke tehnologije s področja medicinskih in industrijskih laserjev, laserskih daljinomerov in namerilno opazovalnih sistemov, termalnih naprav ter optičnih komunikacij, to je telekomunikacijskega prenosa po optičnih vlaknih.

Podatki o lastnih deležih

Skupina nima lastnih delnic.

Podatki o jamstvih

Kapitalska družba, d. d., je solastnik naložbene nepremičnine, na kateri je zastavna pravica za zavarovanje obveznosti v višini 1.000 tisoč evrov. Adria Airways, d. d., v zunajbilančni evidenci vodi hipoteke (zastavne pravice), vpisane v korist domačih bank, za najete dolgoročne kredite za nakup letal in zastavno pravico v korist družbe IAE, s katero ima družba sklenjeno sedemletno pogodbo za vzdrževanje motorjev za letala A320. Znesek vpisanih hipotek (zastavnih pravic), ki jih družba Adria Airways, d. d., vodi zunajbilančno na dan 31. 12. 2008, znaša 108.733 tisoč evrov.

Podatki o zaposlenih

Skupina je imela v letu 2008 povprečno 1.078 zaposlenih. Podatki o številu zaposlenih po stopnjah izobrazbe so razvidni iz naslednje tabele. Podatek o povprečnem številu zaposlenih je izračunan na podlagi sklenjenih pogodb o zaposlitvi za posamezno kategorijo zaposlenih.

Stopnja izobrazbe	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	Skupaj
Letalstvo	0	11	0	47	299	146	211	5	0	719
Upravljanje pokojninskih skladov	0	0	0	3	30	3	63	18	0	117
Laserska tehnologija	14	1	0	77	67	12	56	15	0	242
Skupaj	14	12	0	127	396	161	330	38	0	1.078

RAČUNOVODSKE USMERITVE

Osnove za pripravo

Skupinski računovodski izkazi so pripravljeni na podlagi računovodskih usmeritev, prikazanih v nadaljevanju. Navedene računovodske usmeritve so stalno uporabljene, razen če ni navedeno drugače. Računovodski izkazi za leto 2008 so pripravljeni v skladu s slovenskimi računovodskimi standardi in Zakonom o gospodarskih družbah.

Izjava o skladnosti

Skupinski računovodski izkazi družbe Kapitalska družba, d. d., in vseh njenih odvisnih družb (v nadaljevanju: Skupina) so pripravljeni v skladu s SRS.

Osnovne usmeritve

Skupinski računovodski izkazi so pripravljeni na podlagi izvirnih vrednosti, razen za finančna sredstva, izmerjena po poštenu vrednosti prek poslovnega izida, in za prodajo razpoložljiva finančna sredstva, ki so vrednotena po poštenu vrednosti. Skupinski računovodski izkazi so prikazani v evrih. Vse vrednosti so zaokrožene na tisoč evrov, razen v primerih, kadar je to posebej navedeno.

Priprava računovodskih izkazov v skladu s SRS zahteva uporabo nekaterih pomembnih računovodskih ocen. Priprava zahteva tudi presojo uprave pri uporabi računovodskih usmeritev družbe.

Pomembne ocene se nanašajo na slabitev netržnih naložb, ocene vrednosti opredmetenih sredstev in oblikovanje rezervacij za doseganje zajamčenih donosov.

Osnove uskupinjevanja

Skupinski računovodski izkazi obsegajo računovodske izkaze Kapitalske družbe, d. d., in njenih odvisnih družb na dan 31. 12. vsako leto. Računovodski izkazi odvisnih družb so pripravljeni za enako poslovno leto kot računovodski izkazi matične družbe z uporabo enotnih računovodskih usmeritev. V primeru nekonsistentnosti računovodskih usmeritev so v skupinskih računovodskih izkazih narejeni ustrezni popravki.

Vsa medsebojna stanja in transakcije, vključno z neuresničenimi dobički, ki izhajajo iz medsebojnih stanj in transakcij, se popolnoma izločijo.

Vsa odvisna podjetja se začnejo uskupinjevati z dnem, ko se prenese nadzor na Skupino, in obratno se uskupinjevanje nekega odvisnega podjetja opusti, ko je nadzor nad odvisnim podjetjem prenesen s Skupine. Če Skupina izgubi nadzor nad odvisnim podjetjem med letom, se v uskupinjene računovodske izkaze vključijo rezultati odvisnega podjetja vse do dne, dokler nadzor nad odvisnim podjetjem še obstajala.

Naložbe v pridružena podjetja in skupne podvige

Naložbe v pridružena podjetja in skupne podvige so pripoznane na podlagi kapitalske metode. Pridruženo podjetje je podjetje, v katerem ima matično podjetje pomemben vpliv in ki ni ne odvisno podjetje ne skupni podvig. Skupni podvig je naložba v skupaj obvladovane družbe na podlagi ustanovitvene pogodbe. Računovodski izkazi pridruženih podjetij in skupnih podvigov so osnova za uporabo kapitalske metode. Datum poročanja pridruženih podjetij in skupnih podvigov je enak datumu poročanja Skupine.

Naložbe v pridružena podjetja in skupne podvige so pripoznane v bilanci stanja po nabavni vrednosti, povečani za spremembe (po nakupu) v kapitalu pridruženega podjetja oziroma skupnega podviga ter zmanjšane za morebitno oslabitev vrednosti. Izkaz poslovnega izida izkazuje delež rezultata pridruženega podjetja oziroma skupnega podviga. Če so spremembe pripoznane neposredno v kapitalu pridruženega podjetja oziroma skupnega podviga, pripozna Skupina delež teh sprememb in razkrije pomembne spremembe v izkazu gibanja kapitala.

Preračun tujih valut

Skupinski izkazi so predstavljeni v evrih (EUR), ki so funkcionalna in poročevalna valuta, ki jo uporabljajo matična družba in njene odvisne družbe v Sloveniji. Transakcije v tuji valuti so na začetku pripoznane v funkcionalni valuti in so preračunane po tečaju na dan transakcije. Monetarna sredstva in obveznosti v tuji valuti so preračunani po tečaju funkcionalne valute na dan bilance stanja. Vse razlike, ki izhajajo iz preračuna tujih valut, se pripoznajo v izkazu poslovnega izida. Nemonetarna sredstva in obveznosti, pripoznani na podlagi izvirnih vrednosti v tuji valuti, so preračunani po tečaju na dan transakcije. Nemonetarna sredstva in obveznosti merjenja po poštenu vrednosti v tuji valuti so preračunani po tečaju, ko je bila ugotovljena poštena vrednost.

Zemljišča, zgradbe in oprema

Zemljišča so vrednotena po nabavni vrednosti, zmanjšani za morebitno oslabitev. Zgradbe, oprema in letala so vrednoteni po nabavni vrednosti, zmanjšani za obračunano amortizacijo in morebitno oslabitev vrednosti. Družba obračunava amortizacijo na podlagi enakomerne časovne razmejitve v skladu z ocenjeno dobo koristnosti:

Sredstvo	Amortizacijska stopnja v %
Zgradbe	1,5–12,5
Proizvodna oprema	
letala	4,38–10
roto nadomestni deli	10
Računalniška oprema	25
Druga oprema	8,3–33,3
Motorna vozila	12,5–15,5
Naložbene nepremičnine	2,2-3,33

Odprava pripoznanja zemljišč, zgradb, opreme ali letal se izvede, ko se sredstvo proda ali ko Skupina ne pričakuje več ekonomskih koristi, ki bi lahko pritekale ob nadaljnji uporabi posameznega sredstva. Dobički in izgube zaradi odprave pripoznanja sredstva se vključijo v izkaz poslovnega izida v letu, ko se posamezno sredstvo izknjiži.

Preostala vrednost sredstev, ocenjena doba koristnosti sredstev oziroma metoda amortizacije so pregle dane oziroma po potrebi pa tudi spremenjene letno pri pripravi letnih računovodskih izkazov.

Stroški izposojanja

Stroški izposojanja so pripoznani v razdobju, na katerega se nanašajo.

Neopredmetena sredstva

Neopredmetena sredstva, pridobljena posamezno, so pripoznana po nabavni vrednosti, medtem ko se neopredmetena sredstva, pridobljena na podlagi poslovnih združitvev, pripoznajo po pošteni vrednosti na dan prevzema. Po začetem pripoznavanju se uporablja model nabavne vrednosti. Uporabna vrednost posameznega neopredmetenega sredstva je omejena. Ko se obračunava amortizacija neopredmetenega sredstva, se pripozna v izkazu poslovnega izida. Neopredmetena sredstva, ustvarjena znotraj Skupine, razen stroškov razvoja, se ne usredstviijo. Stroški so odhodek obdobja, v katerem nastanejo. Neopredmetena sredstva so preverjena letno za oslabitev in to, ali posamezno ali kot del denar ustvarjajoče enote. Doba uporabnosti posameznega neopredmetenega sredstva je ocenjena enkrat na leto in se po potrebi prilagodi.

Stroški raziskav predstavljajo stroške obdobja in jih Skupina ne pripozna kot neopredmeteno sredstvo. Stroški razvoja se pripoznajo v bilanci stanja kot neopredmeteno sredstvo, kadar je razumno pričakovati, da bodo v zvezi s posameznim projektom pritekale gospodarske koristi. Po začetnem pripoznanju stroškov razvoja Skupina uporablja model nabavne vrednosti. Neopredmetena sredstva se pripoznajo na podlagi stroškov posameznega projekta po izvirni vrednosti ter se amortizirajo skozi dobo uporabnosti in oslabijo, če je to potrebno. Doba uporabnosti se določi na podlagi pričakovanih prihodkov, ki bodo na podlagi usredstvenega projekta pritekali v naslednjih letih.

Knjigovodska vrednost neopredmetenega sredstva se preverja vsako leto za oslabitev, če sredstvo še ni dano v uporabo, in pogosteje, če obstajajo znamenja oslabitve.

Skupina obračunava amortizacijo neopredmetenih sredstev na podlagi enakomerne časovne razmejnitve v skladu z ocenjeno dobo koristnosti:

Sredstvo	Amortizacijska stopnja v %
Računalniški programi	10–50
Druge dolgoročne aktivne časovne razmejnitve	10

Dobički in izgube iz izločitve ali odtujitve neopredmetenega sredstva se ugotovijo kot razlika med prodajno vrednostjo iz odtujitve in knjigovodsko vrednostjo sredstva ter se pripoznajo kot prihodki ali odhodki v izkazu poslovnega izida, ko se neopredmeteno sredstvo izloči ali odtuji.

Naložbene nepremičnine

Naložbene nepremičnine, ki izpolnjujejo pogoje za pripoznanje, se ob začetnem pripoznanju ovrednoti po nabavni vrednosti. Sestavljajo jo njena nakupna cena in stroški, ki jih je mogoče pripisati neposredno nakupu.

Skupina naložbene nepremičnine vrednoti po modelu nabavne vrednosti.

Nadomestljivi znesek nekratkoročnih sredstev

Na dan poročanja Skupina oceni, ali obstajajo morebitni dejavniki, ki nakazujejo, da bi bilo treba nekratkoročna sredstva oslabiliti. Ko nastopijo dogodki, ki kažejo na to, da je knjigovodska vrednost sredstva višja od ocenjene nadomestljive vrednosti, je vrednost sredstva oslabljena na nadomestljivo vrednost sredstva oziroma denar ustvarjajoče enote. Nadomestljiva vrednost sredstva je čista prodajna vrednost oziroma vrednost v uporabi, in sicer večja od njih. Vrednost v uporabi se določi tako, da se pričakovani bodoči denarni tokovi diskontirajo na neto sedanjo vrednost z uporabo diskontne stopnje (pred davki), ki izraža sedanjo tržno oceno časovne vrednosti denarja in morebitno tveganje, povezano s posameznim sredstvom. Pri sredstvu, pri katerem so bodoči denarni tokovi odvisni tudi od drugih sredstev v posamezni denar ustvarjajoči enoti, se vrednost v uporabi izračuna na podlagi bodočih denarnih tokov te denar ustvarjajoče enote. Izgube, ki nastanejo na podlagi oslabitve, se pripoznajo med prevrednotovalnimi poslovnimi odhodki.

Naložbe

Skupina razporedi naložbe v naslednje kategorije:

- finančna sredstva, izmerjena po pošteni vrednosti prek poslovnega izida;
- finančne naložbe v posesti do zapadlosti v plačilo;
- za prodajo razpoložljiva finančna sredstva;
- posojila in terjatve.

Razporeditev je odvisna od namena pridobitve.

Pripoznavanje finančnih sredstev

Skupina na začetku pripozna vse naložbe razen tistih, razporejenih v skupino po pošteni vrednosti skozi izkaz poslovnega izida, po pošteni vrednosti, vključno s stroški nakupa, ki so neposredno povezani s tem nakupom. Naložbe, razporejene v skupino po pošteni vrednosti skozi izkaz poslovnega izida, so pripoznane po pošteni vrednosti (neposredni stroški nakupa niso vključeni v nabavno vrednost).

1. Finančna sredstva, izmerjena po pošteni vrednosti prek poslovnega izida

Finančna sredstva, izmerjena po pošteni vrednosti prek poslovnega izida, se merijo po pošteni vrednosti. Dobički in izgube naložb, razporejenih v skupino po pošteni vrednosti skozi izkaz poslovnega izida, se pripoznajo neposredno v izkazu poslovnega izida.

Poštena vrednost naložb, s katerimi se aktivno trguje na organiziranih trgih, je določena v višini objavljene ponudbene cene borzne kotacije ob zaključku trgovanja na dan bilance stanja. Za naložbe, pri katerih tržna cena ni objavljena na finančnih trgih, se poštena vrednost določi na podlagi podobnega instrumenta, ki kotira na trgu.

Nabave in prodaje posameznih finančnih naložb, razporejenih v skupino finančna sredstva po pošteni vrednosti skozi izkaz poslovnega izida, so pripoznane na dan trgovanja; to je dan, ko se je Skupina zavezala, da bo posamezno sredstvo nabavila ali prodala.

2. Finančne naložbe v posesti do zapadlosti v plačilo

Skupina pripozna finančna sredstva s stalnimi ali določljivimi plačili in določeno zapadlostjo, ki niso izvedeni finančni instrumenti, kot finančne naložbe v posesti do zapadlosti v primeru pozitivnega namena in zmožnosti držati naložbo do zapadlosti. Naložbe, ki jih ima Skupina za nedoločen čas, niso razvrščene v to skupino.

Naložbe, ki so pripoznane kot finančne naložbe v posesti do zapadlosti v plačilo, se vrednotijo po metodi odplačne vrednosti z uporabo metode efektivne obrestne mere. Odplačna vrednost je izračunana z razmejitevijo premije ali diskonta ob pridobitvi skozi dobo do zapadlosti naložbe. Vsi dobički in izgube iz naložb, ki so vrednoteni po odplačni vrednosti, se pripoznajo v izkazu poslovnega izida (odtujitev, oslabitev ali učinki amortiziranja diskonta/premije).

Naložbe, razporejene v skupino do zapadlosti, so pripoznane na dan poravnave.

3. Posojila in terjatve

Posojila in terjatve so finančna sredstva z določenimi ali določljivimi plačili, s katerimi se ne trguje na organiziranem trgu. Ta skupina vključuje tako posojila in terjatve, ki jih pridobi podjetje, kot tudi posojila in terjatve, ki izvirajo iz podjetja. Posojila in terjatve se merijo po metodi odplačne vrednosti z uporabo metode efektivne obrestne mere in so pripoznane na dan poravnave.

4. Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva

Po začetnem pripoznanju so vse naložbe, ki jih Skupina opredeli med za prodajo razpoložljiva finančna sredstva, vrednotene po pošteni vrednosti oziroma po nabavni vrednosti, če se poštena vrednost ne more zanesljivo določiti. Dobički in izgube naložb, ki so razpoložljive za prodajo, se pripoznajo v kapitalu kot neto nerealizirani kapitalski dobički iz finančnih naložb za prodajo, dokler naložba ni prodana ali kakor koli drugače odtujena. Če je naložba oslABLJENA, se oslabitev pripozna v izkazu poslovnega izida.

Nabave in prodaje posameznih finančnih naložb, razporejenih v skupine, ki so razpoložljive za prodajo, so pripoznane na dan trgovanja; to je dan, ko se je Skupina zavezala, da bo posamezno sredstvo nabavila ali prodala.

Slabitev finančnih naložb, razporejenih v skupino za prodajo razpoložljiva finančna sredstva

Skupina redno preverja potrebo po slabitvi finančnih naložb, ki so razporejene v skupino za prodajo razpoložljiva finančna sredstva. Skupina slabi naložbe, katerih vrednost se je v poročevalskem obdobju pomembneje znižala in/ali pa je takšno znižanje dolgoročne narave. Skupina ocenjuje, da je

praviloma izpolnjena predpostavka o pomembnejšem znižanju vrednosti lastniških naložb v primeru, ko negativno prevrednotenje v kapitalu skupaj z morebitnimi tečajnimi razlikami preseže 20 % nabavne vrednosti predmetne lastniške finančne naložbe. V tem primeru Skupina praviloma takšne lastniške naložbe slabi, in sicer v celotnem znesku v kapitalu akumuliranega negativnega prevrednotenja in morebitnih tečajnih razlik.

Skupina slabi le tiste dolžniške naložbe, razporejene v skupino za prodajo razpoložljiva sredstva, za katere kot dober gospodar oceni, da njihova glavnica ob zapadlosti ne bo poplačana ali pa ne bo poplačana v celoti. V prvem primeru takšne dolžniške naložbe praviloma slabi na vrednost 0 evrov, v drugem primeru pa takšne dolžniške naložbe praviloma slabi na tisti odstotek glavnice, za katerega oceni, da bo ob zapadlosti zanesljivo poplačan. V zadnjem primeru Skupina takšnih dolžniških naložb, če nimajo materialnega vpliva na računovodske izkaze, ne vrednoti po odplačni vrednosti, pač pa po ocenjeni izterljivi vrednosti. Preračun se naredi le v primeru obstoja objektivnega dokaza, da slabitev ni več potrebna.

Pomembne računovodske presoje in ocene

Rezervacije za nedoseganje zajamčene donosnosti

Skupina oblikuje dolgoročne rezervacije, če ugotovi, da zajamčena vrednost sredstev preseže dejansko vrednost sredstev posameznega zavarovanca/člana, in sicer v višini ugotovljenega primanjkljaja, to je vsote razlik med zajamčenimi sredstvi zavarovanca/člana in dejansko vrednostjo sredstev zavarovanca/člana.

Rezervacije za primanjkljaj sredstev na KS PPS

Kapitalska družba, d. d., kot upravljaavec Kritnega sklada PPS mesečno ugotavlja znesek matematičnih rezervacij in neto stanje sredstev KS PPS. Če ugotovi, da obstaja presežek matematičnih rezervacij nad neto stanjem sredstev KS PPS, v višini omenjenega presežka oblikuje ustrezne rezervacije.

Slabitve vrednosti naložb

Na dan bilance stanja upravljaavec oceni, ali obstaja nepristranski dokaz o morebitni oslabiljenosti finančne naložbe ali skupine finančnih naložb. Če tak dokaz obstaja, se takšna finančna naložba prevrednoti zaradi oslabitve. Izguba, ki nastane zaradi oslabitve, se pripozna v poslovnem izidu.

Nekratkoročna sredstva (skupine za odtujitev) za prodajo

Nekratkoročna sredstva (skupina za odtujitev) za prodajo so nekratkoročna sredstva (skupina za odtujitev), za katerih (katere) knjigovodsko vrednost se utemeljeno predvideva, da bo poravnana predvsem s prodajo v naslednjih dvanajstih mesecih, in ne z nadaljnjo uporabo.

Ko je sredstvo opredeljeno kot nekratkoročno sredstvo za prodajo ali uvrščeno v skupino za odtujitev za prodajo ali ko se odpravi pripoznanje, odvisno od tega, kaj se zgodi prej, se preneha amortizirati. Takšno nekratkoročno sredstvo ali skupina za odtujitev za prodajo se izmeri po knjigovodski vrednosti ali pošteni vrednosti, zmanjšani za stroške prodaje, in sicer po tisti, ki je manjša.

Zaloge

Med zalogami so ločeno izkazane zaloge surovin in materiala, drobnega inventarja in embalaže, zaloge nedokončane proizvodnje, zaloge polizdelkov in zaloge gotovih izdelkov. Kot material se šteje tudi drobn inventar z dobo koristnosti do leta dni, lahko pa tudi tisti z dobo koristnosti več kot leto dni, če njegova posamična nabavna cena ne presega 500 evrov.

1. Dani predujmi za material

Dani predujmi za material, ki se v bilanci stanja izkazujejo v povezavi z zalogami, se knjigovodsko izkazujejo kot terjatve.

2. Zaloge materiala in trgovskega blaga

Zaloge materiala in trgovskega blaga se vrednotijo po nabavni ceni, ki jo sestavljajo kupna cena, uvozne dajatve in neposredni stroški nabave. Knjigovodska vrednost porabljenih zalog materiala je strošek obdobja. Pri prodaji in porabi zalog materiala družba uporablja metodo FIFO.

3. Zaloge proizvodov in nedokončane proizvodnje

Zaloge proizvodov in nedokončane proizvodnje so vrednotene po proizvodjalnih stroških. Proizvajalne stroške sestavljajo neposredni stroški materiala, neposredni stroški dela, neposredni stroški storitev in ustrezni del splošnih proizvodjalnih stroškov. Knjigovodska vrednost prodanih zalog je poslovni odhodek.

Prevrednotenje zalog je sprememba njihove knjigovodske vrednosti. Opravi se lahko na koncu poslovnega leta. Zaloge se zaradi okrepitve ne prevrednotujejo, se pa prevrednotijo zaradi oslabitve, če knjigovodska vrednost presega njihovo iztržljivo vrednost. Zaloge so izkazane po nabavni ali iztržljivi vrednosti glede na to, katera je nižja. Popravki vrednosti zalog so obračunani zaradi zmanjšanja vrednosti zalog na njihovo iztržljivo vrednost in se vštevajo med odhodke poslovanja.

Poslovne in druge terjatve

Poslovne terjatve so pripoznane v vrednosti izdanih računov, zmanjšane za morebitne popravke vrednosti. Ocena popravkov vrednosti je zasnovana na podlagi razumnega pričakovanja Skupine, da poplačilo ni več verjetno v celoti oziroma določenem znesku.

Denar in denarni ustrezniki

Denar in denarni ustrezniki vključujejo denar pri banki in v blagajni ter kratkoročne depozite z zapadlostjo do treh mesecev.

Delniški kapital

Navadne delnice so razvrščene v kapital. Neposredni dodatni stroški izdaje novih delnic, zmanjšani za davčne učinke, bremenijo kapital.

Prejeti krediti in posojila

Vsi krediti in posojila so na začetku pripoznani po pošteni vrednosti, zmanjšani za stroške pridobitve posameznega posojila.

Po začetnem pripoznanju se posojila merijo po metodi odplačne vrednosti z uporabo metode efektivne obrestne mere skozi izkaz poslovnega izida. Pri tem se upoštevajo stroški pridobitve in kakršni koli diskonti ali premije pri pridobitvi.

Pri izločitvi teh obveznosti se dobički ali izgube pripoznajo v izkazu poslovnega izida.

Rezervacije

Skupina pripozna rezervacije, kadar obstajajo zaradi preteklega dogodka sedanje obveze (pravne ali posredne) in je verjetno, da bo pri poravnavi obveze potreben odtok dejavnikov, ki omogočajo gospodarske koristi, ter je mogoče zanesljivo oceniti znesek obveze. Znesek, pripoznan kot rezervacija, je najboljša ocena izdatkov, potrebnih za poravnavo na dan bilance stanja obstoječe obveze. Ko je

pomembna tudi časovna vrednost denarja, se rezervacije določijo na podlagi diskontiranih denarnih tokov z diskontno stopnjo (pred davki), ki izraža časovno vrednost denarja, in kjer je ustrezno, se vključi tudi morebitno tveganje posamezne obveznosti. Če Skupina določi rezervacije na podlagi diskontiranih denarnih tokov, se skozi leta pripoznajo povečanja v neto sedanji vrednosti kot finančni odhodki.

Tam, kjer se pričakuje, da bodo nekatere ali vse izdatke, potrebne za poravnavo rezervacije, povrnila druge stranke, se povračila pripoznajo kot posebno sredstvo, vendar samo če je prejem skoraj gotov. V tem primeru se stroški rezervacije izkažejo zmanjšani za pričakovano povračilo stroškov.

Zasluži zaposlencev

Prispevke v pokojninski sklad na ravni države, socialno zavarovanje, zdravstveno zavarovanje in zavarovanje za brezposelnost pripozna Skupina kot tekoče stroške obdobja. Skupina pripozna tudi morebitne bodoče stroške na podlagi kolektivne pogodbe v zvezi z zaposlenimi. Omenjeni stroški so preračunani na podlagi aktuarske metode in so pripoznani za celotno obdobje posameznih zaposlenih, na katere se nanaša kolektivna pogodba.

FINANČNI IN POSLOVNI NAJEM

Skupina kot najemojemalec

Skupina pripozna finančni najem, ko je velika večina tveganj in koristi predmeta najema prenesena na Skupino. Finančni najem pripozna Skupina v bilanci stanja kot sredstvo in kot dolg v znesku, ki je na začetku najema enak pošteno vrednosti v najem vzetega sredstva ali sedanji vrednosti najmanjše vsote najemnin, če je ta manjša. Plačila najemnine se razporedijo med finančne odhodke in zmanjšanje neporavnane dolga. Finančni odhodki se razporedijo na obdobja med trajanjem najema z uporabo metode efektivne obrestne mere. Finančni odhodki so pripoznani neposredno v izkazu poslovnega izida.

Sredstva v finančnem najemu se amortizirajo skozi ocenjeno dobo uporabnosti oziroma skozi dobo trajanja finančnega najema, odvisno od tega, kaj je krajše.

Poslovni najem je najem, pri katerem najemodajalec zadrži veliko večino tveganj in koristi, povezanih z lastništvom posameznega predmeta najema. Skupina pripozna najemnino v izkazu poslovnega izida kot odhodek po enakomerni časovni metodi v celotni dobi najema.

Skupina kot najemodajalec

Ko Skupina prenese veliko večino tveganj in koristi predmeta na najemojemalca, Skupina izknjiži sredstvo in pripozna terjatev iz finančnega najema. Plačila najemnine se razporedijo med finančne prihodke in zmanjšanje terjatev. Finančni prihodki se razporedijo na obdobja med trajanjem najema po metodi efektivne obrestne mere. Finančni prihodki so pripoznani neposredno v izkazu poslovnega izida.

Najemnino, prejeto za sredstva v poslovnem najemu, so evidentirane kot prihodki po enakomerni časovni metodi v celotni dobi najema.

Prihodki

Prihodki so pripoznani, če je verjetno, da bodo Skupini pritekale gospodarske koristi in jih je mogoče zanesljivo izmeriti. Izpolnjena morajo biti naslednja merila:

1. Prihodki iz naslova provizij

Skupina je upravičena do povračila vstopnih in izstopnih stroškov ter do letne provizije za upravljanje premoženja pokojninskih skladov. Vstopni stroški se obračunavajo v odstotku od vplačane premije,

izstopni stroški v odstotku od odkupne vrednosti ob prenehanju, provizija za upravljanje pa v odstotku od povprečne letne skupne čiste vrednosti sredstev sklada za obdobje varčevanja.

a. Vstopna provizija

Skupina si za opravljanje svoje dejavnosti skladno s pokojninskim načrtom zaračunava vstopno provizijo, kar pomeni, da se zbrana sredstva, ki se prenašajo v posamezni pokojninski sklad, zmanjšajo za vstopne stroške, sklad pa upravlja sredstva v okviru čiste premije. Vstopna provizija se obračunava v odstotku od vplačane premije ob njenem vplačilu.

b. Upravljavska provizija

Skupina upravlja štiri vzajemne pokojninske sklade in Kritni sklad Prvega pokojninskega sklada, ki jim zaračunava upravljavsko provizijo, kar pomeni, da se mesečna vrednost sredstev posameznih skladov zmanjša za upravljavske stroške. Provizija za upravljanje skladov se izračunava kot odstotek od povprečne čiste letne vrednosti sredstev posameznega sklada, izračunane kot aritmetična sredina čistih vrednosti sredstev sklada na dneve konverzije v tekočem letu.

c. Izstopna provizija

Skupini v skladu s pokojninskim načrtom pripada izstopna provizijo, kar pomeni, da se odkupna vrednost zmanjša za izstopne stroške, in takšno čisto vrednost nato dobi posameznik, ki je prekinil zavarovanje. Izstopna provizija se obračunava v odstotku od odkupne vrednosti ob njenem unovčenju oziroma izplačilu.

2. Prihodki od prodaje izdelkov in storitev

Prihodki so pripoznani, ko Skupina prenese na kupca pomembna tveganja in koristi, povezane z lastništvom proizvodov oziroma z opravljeno storitvijo, prihodke pa je mogoče zanesljivo izmeriti. Prihodki od prodaje sestavljajo prodajne vrednosti prodanih storitev, izdelkov, trgovskega blaga in materiala v obračunskem obdobju, če je realno pričakovati, da bodo plačane ter so navedene v računih in drugih listinah, zmanjšane za vse popuste, ki so dani ob prodaji, pozneje pa tudi za vrednosti vrnjenih količin in pozneje odobrenih popustov.

3. Obresti

Prihodki od obresti se obračunavajo in pripoznajo na podlagi efektivne obrestne mere.

4. Dividende

Dividende se pripoznajo, ko Skupina pridobi pravico do izplačila.

5. Prihodki od najemnin

Prihodki od najemnin, ki izvirajo iz naložbenih nepremičnin, se pripoznajo enakomerno skozi čas trajanja posamezne najemne pogodbe.

6. Državne podpore

Državne podpore se pripoznajo po pošteni vrednosti, vendar ne dokler ne obstaja sprejemljivo zagotovilo, da bo Skupina izpolnila pogoje v zvezi z njimi in podpore prejela. Državne podpore se pripoznajo kot prihodki v obdobjih, v katerih se vzporejajo z zadevnimi stroški, ki naj bi jih nadomestile. Če se državna podpora nanaša na določeno sredstvo, se pripozna kot razmejeni prihodek, ki ga Skupina pripozna v izkazu poslovnega izida v obdobju pričakovane dobe uporabnosti sredstva v enakih letnih obrokih.

Davki

1. Tekoči davki

Obveznost oziroma terjatev za tekoče davke za sedanja in pretekla obdobja se izmeri v znesku, ki ga Skupina pričakuje, da ga bo plačala oziroma dobila od davčne uprave. Obveznosti ali terjatve za tekoče davke se izmerijo na podlagi davčnih stopenj, veljavnih na dan bilance stanja.

2. Odloženi davki

Odložene terjatve in obveznosti za davek iz dobička se obračunavajo po metodi obveznosti v bilanci stanja. Pripoznavajo se samo odložene terjatve in obveznosti, ki izhajajo iz začasnih razlik.

Odložena terjatev za davek se pripozna tudi za neizkoriščene davčne izgube in neizkoriščene davčne dobropise, ki se prenašajo v naslednje obdobje, če obstaja verjetnost, da bo v prihodnje na razpolago obdavčljivi dobiček, v breme katerega bo mogoče uporabiti neizkoriščene davčne izgube in neizkoriščene davčne dobropise.

Terjatve za odložene davke se pregledujejo na dan bilance stanja in se oslabijo za tisti del terjatev, za katerega ni več mogoče pričakovati, da bo v prihodnosti obstajal ustrezen obdavčljivi dobiček, v breme katerega bo mogoče uporabiti neizkoriščene davčne izgube.

Obveznosti ali terjatve za odložene davke se izmerijo na podlagi davčnih stopenj, za katere se pričakuje, da bodo uporabljene, ko bo sredstvo realizirano ali obveznost plačana. Pri tem se upoštevajo davčne stopnje (in davčni predpisi), veljavni ali blizu sprejetja na dan bilance stanja.

Odloženi davek se pripozna neposredno v breme ali dobro kapitala, če se davek nanaša na postavke, pripoznane neposredno v breme ali dobro kapitala.

Prekinitev pripoznavanja finančnih instrumentov

Finančno sredstvo se izknjiži, ko so prenesena tveganja in koristi in nadzor nad pogodbenimi pravicami, povezanimi s finančnim instrumentom. Finančna obveznost se izknjiži, ko je poplačana, ukinjena ali zastarana.

Izpeljani finančni instrumenti

Skupina uporablja finančne instrumente, kot na primer termnske pogodbe in obrestne zamenjave, da zavaruje svoja tveganja, povezana z obrestnimi merami, nihanjem tujih valut in nihanjem cen goriva. Izpeljane finančne instrumente pripozna Skupina po pošteni vrednosti.

Poštena vrednost termnske pogodbe je določena na podlagi sedanjega tečaja za pogodbe s podobno zapadlostjo. Poštena vrednost obrestnih zamenjav je določena na podlagi tržne vrednosti podobnih instrumentov.

Računovodsko varovanje pred tveganjem se deli na varovanje poštene vrednosti, pri katerem se varuje izpostavljenost spremembam poštene vrednosti pripoznanih sredstev in obveznosti, ter varovanje denarnih tokov, pri katerem se varuje spremenljivost denarnih tokov, ki izhaja iz posameznega tveganja, povezanega s pripoznanim sredstvom ali obveznostjo ali pričakovano transakcijo.

Vsi dobički in izgube, povezani s prevrednotenjem instrumentov za zavarovanje pred tveganjem poštene vrednosti, so takoj pripoznani v izkazu poslovnega izida. Dobički in izgube, ki so nastali zaradi prevrednotenja varovane postavke in se nanašajo na zavarovano tveganje na zavarovani postavki, so obračunani v breme/dobro te postavke in se pripoznajo v izkazu poslovnega izida. Če je varovana postavka sredstvo/obveznost, na katero se obračunavajo obresti, se pripisani učinki varovanja amortizirajo skozi obdobje do zapadlosti.

Pri varovanju denarnih tokov pred tveganjem se dobički in izgube od instrumenta za varovanje pred tveganjem pripoznajo za učinkoviti del varovanja v kapitalu. Učinki neučinkovitega varovanja se pri-

poznajo v izkazu poslovnega izida. Če zavarovana čvrsta obveza rezultira v pripoznanju nefinančnega sredstva, se v trenutku pripoznanja sredstva temu pripiše učinek varovanja, ki je bil predhodno knjižen v kapital. V drugih primerih se dobiček ali izguba od instrumenta za varovanje pred tveganjem v naslednjih letih prenaša v izkaz poslovnega izida in pobota vpliv spremembe vrednosti varovane postavke v poslovnem izidu.

Učinki iz prevrednotenja izpeljanih finančnih instrumentov, ki ne izpolnjujejo zahtev za računovodsko varovanje pred tveganjem, so pripoznani neposredno v izkazu poslovnega izida.

Računovodsko obračunavanje varovanja pred tveganjem se prekine, ko finančni instrument za varovanje pred tveganjem poteče ali se proda oziroma ne izpolnjuje več zahtev za računovodsko obravnavanje varovanja pred tveganjem. Dobički in izgube, nabrani pri izpeljanih finančnih instrumentih, ki jih Skupina pripozna v kapitalu, se zadržijo v kapitalu, dokler se ne zgodi predvidena transakcija. Če se nič več ne pričakuje, da se bo zgodila predvidena transakcija, se nabrani dobički in izgube, pripoznani v kapitalu, prenesejo v izkaz poslovnega izida v tekočem letu.

Izkaz denarnih tokov

Izkaz denarnih tokov je sestavljen po posredni metodi (različica II) iz podatkov bilance stanja na dan 31. 12. 2008, iz podatkov bilance stanja na dan 31. 12. 2007, iz podatkov izkaza poslovnega izida za leto 2008 in iz dodatnih podatkov, ki so potrebni za prilagoditev prejemkov in izdatkov ter za ustrezno razčlenitev pomembnejših postavk.

FINANČNO UPRAVLJANJE IN UPRAVLJANJE TVEGANJ

Skupina Kapitalska družba se ukvarja z različnimi vrstami tveganj, ki jih lahko razdelimo na finančna in operativna tveganja.

V okvir finančnih tveganj spadajo:

- kreditno tveganje,
- tveganje spremembe deviznih tečajev,
- tveganje spremembe obrestne mere,
- tveganje spremembe cen vrednostnih papirjev,
- tveganje plačilne sposobnosti,
- tveganje pri zavarovanju interesov in premoženja,
- tveganje, povezano s spremembo cene goriva.

Upravljanje tveganj je pri izvrševanju aktivnosti za doseganje ciljev Kapitalske družbe, d. d., ključnega pomena. Uporaba standardnih metodologij upravljanja tveganj omogoča kakovostno ocenjevanje vseh vrst tveganj, pravočasno odzivanje in zmanjševanje izpostavljenosti tveganjem. Kapitalska družba, d. d., v prvi vrsti upošteva zakonske predpise, področje upravljanja tveganj pa postopoma ureja tudi z internimi akti.

Kot najpomembnejše vrste tveganj pri svojem poslovanju je Kapitalska družba, d. d., opredelila kreditno tveganje, tržna tveganja, likvidnostno in operativno tveganje. V letu 2008 je družba nadaljevala z aktivnostmi za uporabo izvedenih finančnih instrumentov za potrebe varovanja pred tveganji. V letu 2009 bo z namenom dolgoročnega izboljšanja upravljanja premoženja še naprej razvijala in nadgrajevala celotni sistem upravljanja tveganj. Najpomembnejši elementi na tem področju so zaključek projekta uvajanja informacijske podpore za portfeljski način upravljanja premoženja (v okviru katerega je tudi izračun različnih kazalnikov tveganja), nadgradnja sistema limitov ter optimizacija procesa upravljanja tveganj.

Adria Airways, d. d., je zaradi svoje mednarodne usmeritve izpostavljena določenim vrstam finančnih

tveganj, ki jih poskuša prepoznati in obvladovati v procesu upravljanja tveganj. Za učinkovito in sistematično upravljanje tveganj sledi strategiji obvladovanja finančnih tveganj, ki jo je sprejela konec leta 2005.

Tudi družbi Fotona, d. d., in Elektrooptika, d. d., se zavedata pomembnosti obvladovanja tveganj. Stalno in redno nadziranje ter obvladovanje vseh tveganj, s katerimi se družbi srečujeta, so pomemben pogoj za uspešno in učinkovito doseganje zastavljenih dolgoročnih poslovnih ciljev.

Kreditno tveganje

Upravljanje kreditnega tveganja se pri naložbah v lastniške vrednostne papirje izvaja s procesom vladanja v podjetju (corporate governance), pri naložbah v dolžniške vrednostne papirje pa s postavljanjem omejitev glede izpostavljenosti do posameznih izdajateljev vrednostnih papirjev. Kapitalska družba, d. d., ima natančno določene postopke za spremljanje kreditne izpostavljenosti do finančnih institucij, v instrumente katerih nalaga svoje premoženje. Nadalje se kreditno tveganje obvladuje tudi s panožno razpršitvijo naložb in s sprotim spremljanjem poslovanja družb. V okviru internih predpisov se določa boniteta poslovnega partnerja z lastnim modelom ter z bonitetnimi ocenami agencij Standard & Poor's, Fitch in Moody's. Odločanje o odobritvi naložb je na podlagi predlogov internih odborov v pristojnosti uprave.

Poleg navedenega se Skupina srečuje s tveganjem neplačila poslovnih terjatev kupcev doma in v tujini. Skupina uspešno obvladuje tveganje:

- z razpršenostjo kupcev;
- z analizo finančnega poslovanja kupca in oceno rizičnosti pred sklenitvijo pogodbe za odložen rok plačila;
- prek združenja IATA (Mednarodno združenje letalskih prevoznikov), v katerega so včlanjeni letalski prevozniki, s katerimi sodelujemo; tudi večina turističnih agencij, naših partnerjev, ima dovoljenje za prodajo kart IATA; člani IATA so podvrženi nadzoru, za nespoštovanje plačilnih pogojev pa so kaznovani;
- dodatno zavarovanje bolj tveganih terjatev z bančnimi garancijami, menicami, akreditivi;
- s sistematičnim aktivnim procesom izterjave terjatev.

Omejevanje kreditnega tveganja v Fotoni, d. d., se izvaja z rednim zasledovanjem plačil in posebnim centraliziranim nadzorom slabih plačnikov, z omejevanjem prodaje na odprt račun, z instrumenti zavarovanja pri novih kupcih v plačilno problematičnih državah, z dodeljevanjem limitov posameznim kupcem, s povečevanjem števila distributerjev ipd.

Tveganje spremembe cen vrednostnih papirjev

Razpršitev dela naložb Kapitalske družbe, d. d., v tujino je zmanjšala odvisnost portfelja dolgoročnih naložb od gibanja tečajev na slovenskem kapitalskem trgu. Tudi v letu 2009 bo Kapitalska družba, d. d., v skladu z naložbeno politiko nadaljevala razpršitev dela naložb v tujino.

Za področje naložb v tuje lastniške kot tudi dolžniške vrednostne papirje je sprejela strategijo upravljanja, ki ju je potrdila uprava. Spremljanje in merjenje tveganj se izvaja na tedenski ravni z izračunom tvegane vrednosti (V@R), pri čemer se uporablja metoda izračuna Monte Carlo, in sicer ločeno za lastniške ter dolžniške vrednostne papirje. Prav tako se za tuje lastniške vrednostne papirje kot mera sistematičnega tveganja tedensko izračunava kazalnik beta.

Tveganje spremembe deviznih tečajev

Pri upravljanju dela osnovnega premoženja, ki je naložen v tujih valutah, je Kapitalska družba, d. d., izpostavljena tudi tveganju spremembe valutnih tečajev. Z uvedbo evra kot nacionalne valute z dnem

1. 1. 2007 se je valutno tveganje bistveno zmanjšalo, saj je imela družba večinski del naložb nominiran v tolarjih.

Valutno tveganje se spremlja in upravlja dnevno. Za obvladovanje tveganja v zvezi s spremembami deviznih tečajev je Kapitalska družba, d. d., poleg promptnih nakupov in prodaj deviz v letu 2008 uporabljala tudi valutne termenske posle in devizne zamenjave.

Adria Airways, d. d., je glede na svojo geografsko razvejenost poslovnih dejavnosti izpostavljena valutnim tveganjem, pri katerih se lahko zaradi spremembe tečaja posamezne valute zmanjšajo gospodarske koristi podjetja. Ključen valutni par v letu 2008 je bil EUR/USD, spremljamo pa tudi naslednja valutna para, katerih odprte pozicije so relativno nizke: EUR/CHF, EUR/GBP, v manjši meri tudi druge. Na poslovanje družbe Adria Airways, d. d., najbolj vpliva gibanje tečaja USD in pri tej valuti smo že nekaj časa v kratki poziciji, saj so na to valuto vezani nabava letalskega goriva, letal in rezervnih delov ter najem in investicijsko vzdrževanje letal, prilivov pa v tej valuti ustvarimo zelo malo.

Izpostavljenost poskušamo dolgoročno zmanjšati z naravnim ščitenjem (prestrukturiranje vseh dolgoročnih posojil v EUR), torej z uravnavanjem prilivov in odlivov, medtem ko smo med letom 2008 del kratke pozicije varovali tudi z nakupom izvedenih finančnih instrumentov, del pa v skladu s sprejeto strategijo pustili nezavarovan.

Tudi v letu 2009 načrtujemo neto kratko pozicijo v USD, ki smo jo deloma že zavarovali z nakupom izvedenih finančnih instrumentov, del pa bomo pustili nezavarovan.

Družba Fotona, d. d., se srečuje z valutnimi tveganji, vezanimi izključno na razmerje med USD in EUR; tveganje se povečuje glede na obseg prodaje v dolarjih. Pri tem poskuša družba zasledovati politiko izenačitve prodaje in nabave v tej valuti, pri daljših plačilnih rokih dogovarja s kupci EUR-klavzulo (odprti znesek se vsaj delno vodi v evrih). Če to ne bo zadostovalo, bo družba ta tveganja zavarovala.

Obrestno tveganje

Kapitalska družba, d. d., se z nalaganjem sredstev v dolžniške vrednostne papirje in depozite izpostavlja tveganju, ki je povezano s spremembo vrednosti naložb zaradi spremembe obrestne mere. Pri tujih dolžniških vrednostnih papirjih se sredstva nalagajo glede na izbrani referenčni portfelj. Poleg tega interni odbori družbe tedensko spremljajo gibanje obrestnih mer ter analize in napovedi tržnih udeležencev, na podlagi katerih dajejo naložbene predloge.

Tveganja, ki izhajajo iz obrestnih mer, je Kapitalska družba, d. d., poskušala minimizirati s prestrukturiranjem portfelja glede na tržne razmere, z zmanjševanjem povprečnega trajanja obvezniških portfeljev. Pri ugotavljanju izpostavljenosti obrestnemu tveganju Kapitalska družba, d. d., izvaja tudi analizo občutljivosti.

Adria Airways, d. d., opredeljuje tveganje sprememb obrestnih mer kot negotovost, ki je povezana s prihodnjimi vrednostmi referenčnih (spremenljivih) obrestnih mer, Libor za USD in Euribor za EUR.

Vsa dolgoročna posojila družbe Adria Airways, d. d., na dan 31. 12. 2008 so tako nominirana v evrih in vezana večinoma na enomesečni Euribor, v manjši meri pa na trimesečnega. Z nakupi izvedenih finančnih instrumentov smo v preteklosti zavarovali del posojil, v letu 2008 pa zaradi relativno neugodnih cenovnih ravni izvedenih finančnih instrumentov za zaščito pred obrestnimi tveganji nismo povečevali obsega zaščite. Z nakupom instrumentov za fiksiranje obrestne mere Adria Airways, d. d., nadaljuje tudi v letu 2009, saj so trenutno ključne obrestne mere na najnižjih ravneh. Na dan 31. 12. 2008 ima družba 30 odstotkov dolgoročnih posojil zavarovanih pred tveganjem spremembe obrestnih mer.

Obrestna tveganja družbe Fotona, d. d., so povezana s pozicijo družbe kot posojilojemalca. Družba za tekoče poslovanje praktično ne potrebuje dodatnega financiranja, tako da so ta tveganja povezana z obrestnimi merami za morebitna kratkoročna posojila, ki so povezana z izpeljavo večjih enkratnih

poslov. Obseg zadolženosti družbe se je v zadnjih letih zmanjšal, znižale pa so se tudi obrestne mere, tako da se ta tveganja zmanjšujejo.

Likvidnostno tveganje

Zaradi nizke likvidnosti slovenskega kapitalskega trga likvidnostno tveganje obstaja pri večini naložb Kapitalske družbe, d. d., v domače lastniške in dolžniške vrednostne papirje, največje pa je pri netržnih naložbah. Pri razpršitvi dela naložb v tujino Kapitalska družba, d. d., zmanjšuje likvidnostno tveganje tako, da premoženje vlaga le v bolj likvidne vrednostne papirje. Poleg tega likvidnostno tveganje omejuje tudi z načrtovanjem in dnevnim spremljanjem denarnih tokov portfelja ter z naložbami omejenega dela premoženja v visokolikvidne instrumente denarnega trga.

Tveganje plačilne sposobnosti

Adria Airways, d. d., tveganje plačilne sposobnosti zmanjšuje z usklajevanjem ročnosti terjatev in obveznosti s spremljanjem denarnih tokov. Družba izdeluje dnevne in tudi tedenske in mesečne plane likvidnosti ter ima na voljo razpoložljive kreditne linije za kratkoročno uravnavanje denarnih tokov.

Tveganja plačilne sposobnosti so v Fotoni, d. d., povezana večinoma s sezonsko naravo prodaje medicinskih laserjev; v družbi ta tveganja ocenjujejo kot nizka.

Zavarovanje interesov in premoženja

Adria Airways, d. d., obseg in intenzivnost zavarovalnega kritja spreminja z rastjo premoženja, z uporabo novih tehnologij, trgov, hkrati pa se spreminja tudi izpostavljenost tveganju. Obseg zavarovalnega kritja pove, za katere nevarnosti je stvar zavarovana, intenzivnost pa, v kolikšnem obsegu bo škoda povrnjena.

Adria Airways, d. d., za preprečitev škod in izpostavljenosti deluje preventivno:

- z dodatno opremljenostjo letal z vlomno trdnimi vrati – zaradi povečanja varnosti potnikov, posadke in premoženja;
- z vgradnjo navigacijskih sistemov GPS na letalih, ki omogočajo največjo možno natančnost določanja trenutnega položaja letala v zračnem prostoru;
- z usposabljanjem tehničnega ter letalskega osebja s področja varnostnega varovanja z namenom izvajanja varnostnih pregledov letal pred letenjem;
- z vgradnjo sposobnejših sistemov opozoril približevanja letal tlom (Enhanced Ground Proximity Warning System – EGPWS);
- z nakupom delovnih ploščadi in stopnic za varnejše delo izvajalcev in preprečevanje poškodb na letalih;
- z investiranjem v opremo nadzorovanega dostopa na varovana območja;
- s posodabljanjem obstoječe ter z nakupom nove opreme za zemeljsko obsluževanje letal;
- z investiranjem v opremo, ki omogoča nadzorovano ravnanje/uničevanje odpadnih/nevarnih snovi;
- s prenovo obstoječih delovnih prostorov ter strehe na hangarju za vzdrževanje letal;
- z dvakratnim letnim obnavljanjem znanja letalskega osebja na simulatorju;
- s stalnim izobraževanjem zaposlenih na področju požarne varnosti in varnega dela;
- s povezanostjo protipožarnih sistemov z Aerodromom Ljubljana in varnostnimi službami;
- s stalnimi zdravniškimi pregledi zaposlenih.

Družba zavaruje letala, rezervne dele, blago na poti, vse odgovornosti iz naslova potnikov in morebitno odškodnino do tretjih oseb v skladu z veljavnimi mednarodnimi predpisi in montrealso konvencijo.

Družba opravlja svojo dejavnost na podlagi vseh naštetih zavarovanj.

Tveganje, povezano s spremembo cen goriva

Strošek goriva je v letu 2008 postal največji strošek letalskih družb, kar pomeni, da gibanje cen nafte močno vpliva na poslovanje letalskih družb. Cena kerozina je tako kot cena nafte podvržena velikim nihanjem. Po obdobju relativno poceni nafte v prvih mesecih leta 2008 smo bili priča hitri rasti in ekstremno visokim cenam v celotni poletni sezoni 2008.

Porabo in strošek goriva obvladujemo:

- z izborom najkonkurenčnejše ponudbe dobaviteljev letalskega goriva na mednarodnih letališčih in z zahtevo po transparentnosti cen pri domačem dobavitelju goriva;
- s planiranjem ustreznega letala glede na število potnikov;
- z uporabo programa za zmanjševanje porabe goriva, ki je bil izdelan v IATA in vključuje ukrepe pri nadzoru točenja goriva, vzdrževanju letal in tehniki letenja;
- s pribitkom na lastno prodajno ceno za povečan strošek goriva.

V letu 2008 smo v skladu s sprejeto strategijo varovanja pred tveganji nihanja cen letalskega goriva cene zaščitili tudi z uporabo izvedenih finančnih instrumentov.

Operativno tveganje

Ključni dejavniki operativnega tveganja v Kapitalski družbi, d. d., so kadri, poslovni procesi, informacijska tehnologija, organizacijska ureditev in zunanji dogodki. Operativno tveganje Kapitalska družba, d. d., obvladuje s sistemom pooblastil, opredelitve poslovnih procesov in ustrezno usposobljenostjo zaposlenih. Projektna skupina za tveganja je opredelila vire tveganj pri vseh dejavnostih družbe in jih razvrstila po njihovi pomembnosti za poslovanje. Naslednji korak je predlog izboljšave v celostnem sistemu upravljanja tveganj. Za dodatno zmanjšanje operativnih tveganj, povezanih z informacijsko tehnologijo, in za obvladovanje tržnih tveganj bo Kapitalska družba, d. d., v letu 2009 končala posodobitev informacijske podpore za upravljanje vseh vrst premoženja.

Adria Airways, d. d., je letalski prevoznik, za katerega veljajo splošna tveganja, ki so značilna za letalsko industrijo – tako notranja kot tudi zunanja. Obvladovanje teh tveganj se izvaja v okviru procesov, ki jih navedena spodnja tveganja zadevajo, o vsaki znatni spremembi – povečanju posamezne vrste tveganja se prek poročil seznani upravo, ki odloča o nadaljnjih aktivnostih za reševanje morebitnih posledic. Pomembna poslovna tveganja družbe Adria Airways, d. d., so:

- tveganje trga/možnost nastopa recesije, zmanjšanja povpraševanja;
- konkurenca/možnost vstopa ali povečanja konkurence na trgu;
- omejenost zmogljivosti letališč/nezmožnost povečanja kapacitet;
- zamude v v evropskem letalskem prometu/možnost povečanja zamud;
- majhen domači trg in omejenost domačih turističnih kapacitet/nezmožnost doseganja točke preloma v smislu števila potnikov, ki zagotavlja rentabilnost linije;
- vojne, epidemije, terorizem in naravne katastrofe;
- informacijska tehnologija/možnost izpada ključnih elementov IT-infrastruktur;
- varnost in varovanje/možnost nastanka incidenta;
- delovna sila/možnost pomanjkanja kvalificirane delovne sile;
- sindikalne zahteve/možnost zahtev po zviševanju stroškov delovne sile;
- zakonodaja in regulativa EU/možnost negativnega vpliva zakonodaje na poslovanje;
- dobavitelji/možnost neustreznih storitev dobaviteljev.

Družba Fotona, d. d., ocenjuje, da je njihova izpostavljenost poslovnim tveganjem relativno visoka, saj družba deluje na trgu, ki je za medicinske laserje odvisen tudi od modnih trendov, vojaški program pa je odvisen tudi od vrste političnih dejavnikov, ki so večinoma zunaj vpliva družbe. Za področje laserskih naprav je tudi značilno, da je njihova proizvodnja in uporaba urejena z vrsto mednarodnih patentov. Med poslovna

tveganja sodijo tudi morebitne odškodninske tožbe od zdravnikov in pacientov zaradi morebitnih napak pri delovanju naprav in potencialna nevarnost odločitve distributerjev za drugega dobavitelja. Družba poskuša obvladovati našeta poslovna tveganja s programsko diverzifikacijo svoje proizvodnje in prodaje ter geografsko razpršenostjo prodaje, z močno razvojno skupino, s katero izboljšuje obstoječe in razvija nove izdelke, s prijavljanjem lastnih patentov, spoštovanjem patentne zakonodaje in/ali povezovanjem z lastniki patentov. Dejavnosti v družbi so usmerjene na vzdržnostno rast in obvladovanje stalnih stroškov. Fotona, d. d., strogo upošteva vse varnostne predpise pri razvoju, proizvodnji in dajanju naprav v uporabo. Zaradi specifičnosti delovanja Elektrooptike, d. d. – ustanovljena je bila za izterjavo starih terjatev – ima družba tveganja, povezana z (ne)zmožnostjo izterjave starih terjatev. V času svojega obstoja oziroma delovanja bo morala Elektrooptika, d. d., izterjati več terjatev, kot bodo znašali stroški delovanja v tem obdobju. Ker gre v vseh primerih za terjatve iz poslov, starih 20 in več let, je seveda verjetnost izterjave majhna. Zato je treba nenehno ocenjevati stroške delovanja na eni strani in možnost(i) izterjave na drugi strani ter se racionalno odločati.

POROČANJE PO ODSEKIH

Področni odseki

Skupina je kot primarni odsek za poročanje določila področni odsek. Skupina ocenjuje, da so tveganja in donosi iz različnih proizvodnih programov različni, zato ima za potrebe izkazovanja v računovodskih izkazih razkrite tri področne odseke, ki predstavljajo poslovanje Kapitalske družbe, d. d., ter njenih odvisnih družb Adria Airways, d. d., Fotona, d. d., in Elektrooptika, d. d.

v 000 EUR

Leto končano 31. 12. 2008	Upravljanje pokojninskih skladov	Laserska tehnologija	Letalstvo	Skupaj
Prihodki iz prodaje	10.916	17.706	205.390	234.012
Sprememba vrednosti zalog proizvodov in nedokončane proizvodnje	0	-38	0	-38
Usredstveni lastni izdelki in lastne storitve	0	67	0	67
Drugi poslovni prihodki s prevrednotovalnimi poslovnimi prihodki	1.517	3.633	937	6.087
Prihodki iz poslovanja	12.433	21.368	206.327	240.128
Finančni prihodki	73.730	584	5.286	79.600
Delež v dobičku pridruženih podjetij	3.281	0	0	3.281
Skupaj finančni prihodki	77.011	584	5.286	82.881
Drugi prihodki	120	1	0	121
Skupni prihodki	89.564	21.953	211.613	323.130

v 000 EUR

Sredstva in obveznosti po odsekih	Upravljanje pokojninskih skladov	Laserska tehnologija	Letalstvo	Skupaj
Sredstva po odsekih	1.114.479	22.567	152.224	1.289.270
Naložbe v pridružena podjetja	178.335	0	0	178.335
Skupaj sredstva v skupini	1.292.814	22.567	152.224	1.467.605
Skupaj obveznosti v skupini	118.226	5.311	118.214	241.751

v 000 EUR

Drugi podatki po segmentih	Upravljanje pokojninskih skladov	Laserska tehnologija	Letalstvo	Skupaj
Sredstva (neodpisana vrednost)				
Opredmetena osnovna sredstva	10.634	8.950	119.210	138.794
Neopredmetena osnovna sredstva	1.269	187	3.545	5.001
Naložbene nepremičnine	10.007	0	217	10.224
Popravek vrednosti opredmetenih osnovnih sredstev	2.940	31.242	114.252	148.434
Popravek vrednosti neopredmetenih osnovnih sredstev	1.241	89	2.159	3.489
Odpisi osnovnih sredstev (v tekočem poslovnem letu)	-992	-781	-14.067	-15.840

v 000 EUR

Leto končano 31. 12. 2007	Upravljanje pokojninskih skladov	Laserska tehnologija	Letalstvo	Skupaj
Prihodki iz prodaje	10.384	17.716	179.176	207.276
Sprememba vrednosti zalog izdelkov in nedokončane proizvodnje	0	-70	0	-70
Usredstveni lastni izdelki in lastne storitve	0	0	0	0
Drugi poslovni prihodki s prevrednotovalnimi poslovnimi prihodki	4	633	1.763	2.400
Prihodki iz poslovanja	10.388	18.279	180.939	209.606
Finančni prihodki	196.467	114	907	197.488
Delež v dobičku pridruženih podjetij	6.881	0	0	6.881
Skupaj finančni prihodki	203.348	114	907	204.369
Drugi prihodki	166	0	152	318
Skupni prihodki	213.902	18.393	181.998	414.293

v 000 EUR

Sredstva in obveznosti po odsekih	Upravljanje pokojninskih skladov	Laserska tehnologija	Letalstvo	Skupaj
Sredstva po odsekih	2.026.921	19.428	159.765	2.206.114
Naložbe v pridružena podjetja	417.661	0	0	417.661
Skupaj sredstva v skupini	2.444.581	19.428	159.765	2.623.775
Skupaj obveznosti v skupini	375.320	4.744	119.460	499.525

v 000 EUR

Drugi podatki po segmentih	Upravljanje pokojninskih skladov	Laserska tehnologija	Letalstvo	Skupaj
Sredstva (neodpisana vrednost)				
Opredmetena osnovna sredstva	9.691	8.889	124.989	143.569
Neopredmetena osnovna sredstva	1.090	124	2.430	3.644
Naložbene nepremičnine	2.248	0	230	2.478
Popravek vrednosti opredmetenih osnovnih sredstev	2.524	31.310	102.103	135.937
Popravek vrednosti neopredmetenih osnovnih sredstev	1.023	37	1.437	2.497
Odpisi osnovnih sredstev (v tekočem poslovnem letu)	-780	-610	-11.500	-12.890

POJASNILA K IZKAZU POSLOVNEGA IZIDA

Pojasnilo št. 1
Čisti prihodki od prodaje

v 000 EUR

	2008	2007
Prihodki od prodaje izdelkov	17.204	17.185
Prihodki od prodaje storitev	192.752	161.166
Prihodki od prodaje blaga	114	49
Prihodki od upravljanja premoženja	10.413	10.023
Prihodki od najemnin	13.506	18.838
Drugi prihodki od prodaje	23	15
Skupaj	234.012	207.276

v 000 EUR

	2008			
	Upravljanje pokojninskih skladov	Letalstvo	Laserska tehnologija	Skupaj
Prihodki od prodaje na domačem trgu	10.916	2.390	774	14.080
Prihodki od prodaje na tujih trgih	0	203.000	16.932	219.932
Skupaj	10.916	205.390	17.706	234.012

v 000 EUR

	2007			
	Upravljanje pokojninskih skladov	Letalstvo	Laserska tehnologija	Skupaj
Prihodki od prodaje na domačem trgu	10.384	1.873	1.449	13.706
Prihodki od prodaje na tujih trgih	0	177.303	16.267	193.570
Skupaj	10.384	179.176	17.716	207.276

Pojasnilo št. 2
Drugi poslovni prihodki (s prevrednotovalnimi poslovnimi prihodki)

v 000 EUR

	2008	2007
Prihodki od ukinitve dolgoročnih rezervacij	0	0
Prevrednotovalni poslovni prihodki	5.728	1.816
Prihodki od subvencij	359	584
Skupaj	6.087	2.400

v 000 EUR

2008				
	Upravljanje pokojninskih skladov	Letalstvo	Laserska tehnologija	Skupaj
Drugi poslovni prihodki	1.517	937	3.633	6.087

v 000 EUR

2007				
	Upravljanje pokojninskih skladov	Letalstvo	Laserska tehnologija	Skupaj
Drugi poslovni prihodki	4	1.763	633	2.400

Prevrednotovalni poslovni prihodki so poslovni prihodki od prodaje osnovnih sredstev ali odhodki za neposredni odpis terjatev v višini 5.728 tisoč evrov. Večina prihodkov od prodaje osnovnih sredstev je bila ustvarjena s prodajo Nebotičnika. Prihodki od subvencij so v letu 2008 znašali 359 tisoč evrov.

Pojasnilo št. 3
Stroški blaga, materiala in storitev

v 000 EUR

2008				
	Upravljanje pokojninskih skladov	Letalstvo	Laserska tehnologija	Skupaj
Nabavna vrednost prodanega materiala in blaga	0	77	0	77
Stroški materiala	517	58.064	8.536	67.117
Stroški storitev	4.059	86.118	2.150	92.327
Skupaj	4.576	144.259	10.686	159.521

v 000 EUR

2007				
	Upravljanje pokojninskih skladov	Letalstvo	Laserska tehnologija	Skupaj
Nabavna vrednost prodanega materiala in blaga	0	43	0	43
Stroški materiala	469	41.851	7.072	49.392
Stroški storitev	3.710	83.038	2.709	89.457
Skupaj	4.179	124.932	9.781	138.892

Stroški materiala

Stroški materiala pomenijo stroške energije, odpis drobnega inventarja in embalaže, stroške pisarniškega materiala in strokovne literature ter druge stroške materiala.

Stroški storitev

Stroški storitev pomenijo stroške transportnih storitev, stroške storitev v zvezi z vzdrževanjem opredmetenih osnovnih sredstev, najemnine, povračila stroškov zaposlencem v zvezi z delom, stroške plačilnega prometa in bančnih storitev ter zavarovalne premije, stroške intelektualnih in osebnih storitev, stroške sejmov, reklam in reprezentance, stroške storitev fizičnih oseb ter stroške drugih storitev.

Stroški revizije

	v 000 EUR	
	2008	2007
Revidiranje letnega poročila	136	130
Druge storitve dajanja zagotovil	0	17
Storitve davčnega svetovanja	0	0
Druge nerevizijske storitve	53	88
Skupaj	189	235

Pojasnilo št. 4
Stroški dela

	v 000 EUR			
	2008			
	Upravljanje pokojninskih skladov	Letalstvo	Laserska tehnologija	Skupaj
Stroški plač	3.571	29.295	4.658	37.524
Stroški socialnih zavarovanj	705	1.912	330	2.947
Stroški pokojninskih zavarovanj	128	3.920	394	4.442
Drugi stroški dela	580	5.019	772	6.371
Skupaj stroški dela	4.984	40.146	6.154	51.284

	v 000 EUR			
	2007			
	Upravljanje pokojninskih skladov	Letalstvo	Laserska tehnologija	Skupaj
Stroški plač	3.221	24.273	4.359	31.853
Stroški socialnih zavarovanj	722	3.525	316	4.563
Stroški pokojninskih zavarovanj	116	1.378	386	1.880
Drugi stroški dela	455	4.911	846	6.212
Skupaj stroški dela	4.514	34.087	5.907	44.508

Povprečno število zaposlenih v poslovnem letu po izobrazbenih skupinah:

Stopnja izobrazbe	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	Skupaj
Letalstvo	0	11	0	47	299	146	211	5	0	719
Upravljanje pokojninskih skladov	0	0	0	3	30	3	63	18	0	117
Laserska tehnologija	14	1	0	77	67	12	56	15	0	242
Skupaj	14	12	0	127	396	161	330	38	0	1.078

Pojasnilo št. 5
Odpisi vrednosti

v 000 EUR

	2008	2007
Amortizacija	15.277	12.871
Amortizacija neopredmetenih dolgoročnih sredstev	1.041	704
Amortizacija zgradb	707	807
Amortizacija opreme in nadomestnih delov	13.366	11.352
Amortizacija drobnega inventarja	5	8
Amortizacija naložbenih nepremičnin	158	0
Prevrednotovalni poslovni odhodki	563	453
Prevrednotovalni poslovni odhodki neopredmetenih dolgoročnih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev	443	20
Prevrednotovalni poslovni odhodki pri obratnih sredstvih	120	433
Skupaj	15.840	13.324

Amortizacija neopredmetenih dolgoročnih sredstev

Vsi stroški v višini 1.041 tisoč evrov se nanašajo na amortizacijo računalniških programov in drugih dolgoročno aktivnih časovnih razmejitev.

Amortizacija zgradb

Med te stroške so vključeni stroški amortizacije poslovnih prostorov v lasti Kapitalske družbe, d. d., v poslovnem objektu Stekljeni dvor, poslovnih prostorov v lasti Adrie Airways, d. d., in Fotone, d. d.

Amortizacija opreme in nadomestnih delov

Stroški amortizacije opreme in nadomestnih delov se nanašajo na amortizacijo letal, roto nadomestnih delov, elektronske opreme, lesene opreme, adaptacije poslovnih prostorov, avtomobilov in druge opreme v višini 13.366 tisoč evrov.

Prevrednotovalni poslovni odhodki

Prevrednotovalni poslovni odhodki se nanašajo na prevrednotovalne poslovne odhodke za neopredmetena dolgoročna sredstva, opredmetena osnovna sredstva in na odpise terjatev.

Pojasnilo št. 6
Drugi poslovni odhodki

v 000 EUR				
2008				
	Upravljanje pokojninskih skladov	Letalstvo	Laserska tehnologija	Skupaj
Drugi poslovni odhodki	62.107	6.265	215	68.587

v 000 EUR				
2007				
	Upravljanje pokojninskih skladov	Letalstvo	Laserska tehnologija	Skupaj
Drugi poslovni odhodki	27	5.995	174	6.196

Največji delež med drugimi poslovnimi odhodki predstavljajo rezervacije v višini 62.066 tisoč evrov, ki zajemajo rezervacije za nedoseganje zajamčene donosnosti skladov KVPS, SODPZ in ZVPSJU v višini 53.107 tisoč evrov in rezervacije za primanjkljaj sredstev na KS PPS v višini 8.959 tisoč evrov.

Pojasnilo št. 7
Finančni prihodki

v 000 EUR		
	2008	2007
Finančni prihodki iz deležev	56.831	186.800
Finančni prihodki iz drugih naložb in iz danih posojil	20.587	16.791
Finančni prihodki iz drugih naložb	16.231	13.854
Finančni prihodki iz danih posojil	4.356	2.937
Finančni prihodki iz poslovnih terjatev	5.463	778
Skupaj	82.881	204.369

Finančni prihodki iz deležev

v 000 EUR		
	2008	2007
Prihodki od dividend in deležev v dobičku v podjetjih	24.147	21.096
Prevrednotovalni finančni prihodki pri deležih	924	4.548
Neto učinek popravka finančnih prihodkov iz deležev zaradi preračuna pridruženih družb po kapitalski metodi	-2.210	6.793
Prihodki pri prodaji finančnih naložb	33.970	154.363
Skupaj	56.831	186.800

Prevrednotovalni finančni prihodki vključujejo prihodke iz okrepitev delnic in prihodke iz pozitivnih tečajnih razlik delnic, izmerjenih po poštenu vrednosti prek poslovnega izida.

Neto učinek popravka finančnih prihodkov iz deležev zaradi preračuna pridruženih družb po kapitalski metodi je v letu 2008 dosegel –2.210 tisoč evrov in se nanaša na prevrednotenje pridruženih podjetij po kapitalski metodi.

Prihodki od dividend in drugih deležev v dobičku

V letu 2008 prejete dividende za pet družb z najvišjim zneskom:

v 000 EUR

Ime podjetja	Znesek dividend
Telekom, d. d.	4.674
Krka, d. d.	3.179
NLB, d. d.	2.376
Gorenje, d. d.	1.591
Sava, d. d.	1.127

Prihodki pri prodaji finančnih naložb

V letu 2008 je skupina na področju domačih dolgoročnih finančnih naložb v celoti prodala 11 gospodarskih družb v skupni vrednosti 37.412 tisoč evrov. Od tega je bilo v celoti prodanih 5 tržnih naložb v skupni vrednosti 33.674 tisoč evrov in 6 netržnih naložb v skupni vrednosti 3.738 tisoč evrov. Največjo kupnino je skupina realizirala pri prodaji družbe Lesnina, d. d., Mariborska livarna Maribor, d. d., in Tosama, d. d.

Finančni prihodki iz drugih naložb, danih posojil in kratkoročnih terjatev

v 000 EUR

	2008	2007
Obrestni prihodki	18.617	15.063
Prihodki od prevrednotenja terjatev, dolgov in posojil zaradi ohranitve vrednosti	7.082	1.439
Prihodki iz tečajnih razlik	4.605	0
Prevrednotovalni prihodki terminskih pogodb	2.328	907
Prihodki od prevrednotenja depozitov in posojil, nominiranih v tuji valuti	135	380
Drugi prevrednotovalni prihodki	14	152
Drugi finančni prihodki	351	1.067
Skupaj	26.050	17.569

Prihodki od obresti

v 000 EUR

Vrsta naložbe	2008	2007
Depoziti	4.207	2.565
Obveznice	12.695	10.484
Drugi vrednostni papirji	1.715	2.014
Skupaj	18.617	15.063

Pojasnilo št. 8

Finančni odhodki za odpise dolgoročnih in kratkoročnih finančnih naložb

v 000 EUR

	2008	2007
Odhodki od prodaje finančnih naložb	3.882	4.217
Odhodki za obresti	4.737	4.273
Prevrednotovalni finančni odhodki in slabitve	156.691	1.846
Odhodki od vrednotenj tujih delnic, razporejenih po poštenu vrednosti prek izkaza poslovnega izida	0	60
Odhodki od vrednotenj domačih delnic, razporejenih po poštenu vrednosti prek izkaza poslovnega izida	4.963	0
Odhodki od slabitev domačih delnic vrednotenih po nabavni vrednosti	18.889	0
Odhodki od slabitev obveznic, vrednotenih po nabavni vrednosti	1.414	0
Odhodki od slabitev lastniških naložb, vrednotenih po poštenu vrednosti prek kapitala	120.884	0
Odhodki od slabitev dolžniških naložb, vrednotenih po poštenu vrednosti prek kapitala	1.449	0
Odhodki iz tečajnih razlik	5.514	1.396
Prevrednotovalni odhodki poslov valutnih zamenjav	3.343	132
Drugi prevrednotovalni odhodki	235	258
Drugi finančni odhodki	250	39
Zmanjšanje finančnih odhodkov zaradi preračuna pridruženih družb po kapitalski metodi	-23.829	0
Skupaj	141.731	10.375

Odhodki od prodaje finančnih naložb v višini 3.882 tisoč evrov so odhodki, ki so nastali pri prodaji vrednostnih papirjev.

Največji del odhodkov za obresti v višini 4.737 tisoč evrov obsegajo odhodki za najete kredite pri bankah.

Osrednji del prevrednotovalnih finančnih odhodkov so slabitve lastniških naložb, vrednotenih po poštenu vrednosti prek kapitala.

Neto učinki zmanjšanja finančnih odhodkov zaradi preračuna pridruženih družb po kapitalski metodi so v letu 2008 dosegli 23.829 tisoč evrov.

Tečajne razlike

v 000 EUR

	2008	2007
Prihodki iz tečajnih razlik	4.605	2.437
Odhodki iz tečajnih razlik	5.514	3.833
Neto tečajne razlike	-909	-1.396

Neto tečajne razlike skupine so bile tudi v letu 2008 negativne in so znašale 909 tisoč evrov.

Pojasnilo št. 9

Drugi prihodki

v 000 EUR

	2008	2007
Izterjane odpisane terjatve	0	18
Prejete odškodnine	1	8
Druge postavke	120	292
Skupaj	121	318

Pojasnilo št. 10

Drugi odhodki

v 000 EUR

	2008	2007
Odhodki za ZPIZ	49.000	39.121
Druge postavke	17.650	811
Skupaj	66.650	39.932

Skladno s sklepom Vlade Republike Slovenije z dne 22. 5. 2008 in Pogodbo o izvedbi sklepov Vlade Republike Slovenije glede pokrivanja obveznosti Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije iz sredstev Kapitalske družbe, d. d., je Kapitalska družba, d. d., v letu 2008 iz svojih sredstev plačala na račun ZPIZ denarni znesek v višini 49.000 tisoč evrov. Ta sestavlja največji del zneska drugih odhodkov. Kapitalska družba, d. d., je vključno s tem vplačilom v blagajno ZPIZ do zdaj vplačala 346.321 tisoč evrov.

V skladu z Zakonom o lastninskem preoblikovanju deleža zavarovalnic, do katerega so upravičene fizične osebe (ZLPDZ), ki ga je Državni zbor Republike Slovenije sprejel 23. 5. 2008, je Kapitalska družba, d. d., trajno neodplačno prenesla delnice Zavarovalnice Triglav, d. d., na Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije. Z delnicami Zavarovalnice Triglav, d. d., v imenu in za račun ZPIZ upravlja Kapitalska družba, d. d. Tako pomeni največji del zneska drugih postavk odhodek od brezplačnega prenosa delnic Zavarovalnice Triglav, d. d., na Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije v višini 17.092 tisoč evrov.

Pojasnilo št. 11

Davek od dobička

v 000 EUR

	2008	2007
Poslovni izid obračunskega obdobja pred davki	-180.483	161.066
Davčno nepriznani odhodki	154.685	6.715
Popravki vrednosti zalog in terjatev	58	158
Oblikovanje rezervacij	80	65
Neobdavčeni prihodki	-61.904	-107.574
Davčna olajšave	-162	-283
Davčne izgube	91.464	-1.270
Drugo	94	-73
Skupaj	3.832	58.804
Davek od dobička (2008: 22 %, 2007: 23 %)	843	13.525

Skupina ne izdeluje konsolidirane davčne bilance in je imela v letu 2008 obveznosti za plačilo davka od dohodkov pravnih oseb v višini 843 tisoč evrov, ki v celoti odpade na obveznosti iz naslova davka od dohodkov pravnih oseb, ki jih izkazuje družbi Fotona, d. d. in Elektrooptika, d. d.

Kapitalska družba, d. d., je imela v letu 2008 negativno davčno osnovo –89.031 tisoč evrov in za to ni obračunala obveznosti za plačilo davka od dohodkov pravnih oseb. Podobno tudi Adria Airways, d. d., ni obračunala davka od dohodkov pravnih oseb zaradi pokrivanja davčne izgube. Fotona, d. d., v letu 2008 izkazuje davčne obveznosti za plačilo davka od dohodkov pravnih oseb v višini 101 tisoč evrov. Elektrooptika, d. d. pa 742 tisoč evrov.

Davek iz dobička je izračunan na podlagi prihodkov in odhodkov, ki so vključeni v izkaz poslovnega izida skladno s slovenskimi računovodskimi standardi in Zakonom o davku od dohodkov pravnih oseb (ZDDPO-2). Obračunan je po stopnji 22 % od davčne osnove. Izračun davčne obveznosti je po mnenju uprave ustrezen in je narejen na podlagi stališč, navedenih v nadaljevanju, in na podlagi pridobljenih mnenj davčnih svetovalcev. Vendar obstaja možnost, da bi pristojni davčni organ zavzel drugačno stališče do nekaterih vprašanj, kar bi lahko imelo za posledico razlike med izkazanim stanjem davčnih obveznosti v računovodskih izkazih in ocenjenim zneskom davčnega organa.

Kapitalska družba, d. d., je skladno z določili Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Ur. list RS, št. 106/99, s spremembami in dopolnitvami), sklepom Vlade Republike Slovenije z dne 22. 5. 2008, aneksom k pogodbi z Zavodom za pokojninsko in invalidsko zavarovanje o izvedbi sklepov Vlade Republike Slovenije glede pokrivanja obveznosti Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije iz sredstev Kapitalske družbe, d. d., v letu 2008 ter skladno s sklepom skupščine o potrditvi finančnega načrta družbe morala v blagajno ZPIZ v letu 2008 izvršiti plačilo v vrednosti 49.000 tisoč evrov. Kapitalska družba, d. d., je v blagajno ZPIZ vplačala skupno že 346.321 tisoč evrov. Kapitalska družba, d. d., je ta vplačila izkazala kot druge odhodke v izkazu poslovnega izida in kot davčno priznane odhodke v izračunu davčne obveznosti.

Izračun efektivne davčne stopnje skupine za leto 2008 zaradi negativnega poslovnega izida obračunskega obdobja pred davki ni smisel.

Pojasnilo št. 12

Odloženi davek

Odloženi davek od dobička na dan 31. 12. 2008 vključuje postavke v spodnji tabeli.

	Bilanca stanja		Izkaz poslovnega izida	
	31. 12. 2008	31. 12. 2007	2008	2007
v 000 EUR				
Odloženi davek od dobička – obveznosti				
Iz naslova prevrednotenja za prodajo razpoložljivih finančnih naložb na pošteno vrednost	50.708	220.058	60	65
Iz naslova drugih prevrednotenj	0	0	0	0
Celotne obveznosti iz odloženega davka od dobička	50.708	220.058	60	65
Odloženi davek od dobička – terjatve	43.937	6.115	37.822	–2.537
Prenesene izgube, ki se jih lahko uporabi za davčne olajšave	18.696	0	18.696	0
Popravki vrednosti OS	0	1	–1	0
Popravki vrednosti naložb	24.855	5.637	19.218	–2.364
Popravki vrednosti terjatev	5	0	5	0

Popravki za dividende	60	0	60	0
Rezervacije	321	477	-156	-173
Celotna sredstva od odloženih davkov na dobiček	43.937	6.115	37.822	-2.537
Netiranje terjatev in obveznosti za odloženi davek	0	0	37.882	-2.472

Razkritja za davčne izgube

v 000 EUR

	2008	2007
Prenos davčne izgube, ki bo predvidoma porabljena v naslednjih letih		
Stanje davčne izgube na 1. 1. poročevalskega obdobja	5.397	6.666
+ povečanje/- poraba v obdobju poročanja	91.492	-1.269
= stanje na 31. 12. poročevalskega obdobja	96.889	5.397
Neomejeno	96.889	5.397

Na davčno izgubo, ki znaša 96.889 tisoč evrov, so bile obračunane terjatve za odloženi davek. Večina medletnega povečanja davčne izgube odpade na Kapitalsko družbo, d. d., zaradi slabitev naložb v letu 2008. Družbi Fotona, d. d., in Elektrooptika, d. d., na dan 31. 12. 2008 ne izkazuje davčne izgube.

Razkritje gibanja odloženih davkov, pripoznanih neposredno v kapital

v 000 EUR

Gibanje odloženih davkov	2008	2007
Stanje na dan 1. 1.	220.058	159.110
Spremembe na dan 1. 1.	0	0
Spremembe med letom	-169.350	60.948
Stanje na dan 31. 12.	50.708	220.058

Obveznost za odloženi davek na dan 31. 12. 2008 v višini 50.708 tisoč evrov je posledica pozitivnega prevrednotenja finančnih naložb, ki so vrednotene po pošteni vrednosti prek kapitala. Celotna sprememba odloženih davkov, pripoznanih neposredno v kapitalu, se nanaša na Kapitalsko družbo, d. d. Največji del negativne spremembe med letom je posledica padca tečajev vrednostnih papirjev v letu 2008.

Čisti dobiček/izguba na delnico

Osnovni čisti dobiček/izguba na delnico je izračunan, če čisti dobiček/izgubo obračunskega obdobja, ki pripada navadnim delničarjem, delimo s tehtanim povprečnim številom v obračunskem obdobju uveljavljajočih se navadnih delnic. Tehtano povprečno število uveljavljajočih se navadnih delnic se izračuna iz podatkov o številu uveljavljajočih se navadnih delnic ob upoštevanju morebitnih odkupov in prodaj znotraj obdobja ter upoštevani čas, v katerem so bile delnice udeležene pri ustvarjanju dobička. Popravljeni čisti dobiček/izguba na delnico upošteva tudi vse potencialne navadne delnice, ki izhajajo iz zamenljivih obveznic, opcij in rokovnih pogodb. Pri njegovem izračunu se čisti dobiček/izguba in število uveljavljajočih se navadnih delnic prilagodi za učinke vseh popravljanih potencialnih navadnih delnic, ki bi se pojavili, če bi v obračunskem obdobju prišlo do njihove zamenjave v navadne delnice.

	2008	2007
Čisti poslovni izid, ki pripada imetnikom navadnih delnic matične družbe (v 000 EUR)	-143.612	144.556
Prilagojeni čisti poslovni izid, ki pripada imetnikom navadnih delnic matične družbe (v 000 EUR)	-143.612	144.556
Tehtano povprečno število navadnih delnic za osnovni čisti dobiček na delnico	730.450	730.450
Prilagojeno povprečno število navadnih delnic za izračun prilagojenega čistega dobička na delnico	730.450	730.450
Čisti dobiček na delnico (v EUR)	-197	198

Skupina na dan 31. 12. 2008 nima v posesti finančnih instrumentov, ki bi zahtevali prilagoditev bodisi čistega poslovnega izida bodisi tehtanega povprečnega števila navadnih delnic.

Pojasnilo št. 13

Čisti poslovni izid

Čisti izguba poslovnega leta v višini -143.444 tisoč evrov bi se na podlagi prevrednotenja kapitala zaradi ohranjanja kupne moči na podlagi rasti cen življenjskih potrebščin povečala za 23.593 tisoč evrov.

BILANCA STANJA

Pojasnilo št. 14

Neopredmetena sredstva in dolgoročne aktivne časovne razmejitev

Tabela 26

Pregled gibanja neopredmetenih sredstev in dolgoročnih aktivnih časovnih razmejitev v letu 2008

v 000 EUR

31. 12. 2008	Dolgoročne premoženjske pravice	Dobro ime	Dolgoročno odloženi stroški razvijanja	Druge dolgoročne aktivne časovne razmejitev	Predujmi za neopredm. sredstva	Skupaj
NABAVNA VREDNOST						
Začetno stanje 1. 1. 2008	1.320	0	2.014	2.795	12	6.141
Pridobitve	577	0	1.003	1.007	117	2.704
Odtujitve	-48	0	-25	-282	0	-355
Prevrednotenje	0	0	0	0	0	0
Drugo	0	0	0	0	0	0
Končno stanje 31. 12. 2008	1.849	0	2.992	3.520	129	8.490
POPRAVEK VREDNOSTI						
Začetno stanje 1. 1. 2008	333	0	1.141	1.023	0	2.497
Amortizacija	418	0	405	218	0	1.041
Odtujitve	-24	0	-25	0	0	-49
Prevrednotenje	0	0	0	0	0	0

Drugo	0	0	0	0	0	0
Končno stanje 31. 12. 2008	727	0	1.521	1.241	0	3.489
NEODPISANA VREDNOST						
Začetno stanje 1. 1. 2008	987	0	873	1.772	12	3.644
Končno stanje 31. 12. 2008	1.122	0	1.471	2.279	129	5.001

Tabela 27

Pregled gibanja neopredmetenih sredstev in dolgoročnih aktivnih časovnih razmejitev v letu 2007

v 000 EUR

31. 12. 2007	Dolgoročne premoženjske pravice	Dobro ime	Dolgoročno odloženi stroški razvijanja	Druge dolgoročne aktivne časovne razmejitve	Predujmi za neopredm. sredstva	Skupaj
NABAVNA VREDNOST						
Začetno stanje 1. 1. 2007	752	0	1.254	1.753	0	3.759
Pridobitve	568	0	760	1.123	12	2.463
Odtujitve	0	0	0	-81	0	-81
Prevrednotenje	0	0	0	0	0	0
Drugo	0	0	0	0	0	0
Končno stanje 31. 12. 2007	1.320	0	2.014	2.795	12	6.141
POPRAVEK VREDNOSTI						
Začetno stanje 1. 1. 2007	77	0	921	824	0	1.822
Amortizacija	281	0	220	203	0	704
Odtujitve	0	0	0	-4	0	-4
Prevrednotenje	0	0	0	0	0	0
Drugo	-25	0	0	0	0	-25
Končno stanje 31. 12. 2007	333	0	1.141	1.023	0	2.497
NEODPISANA VREDNOST						
Začetno stanje 1. 1. 2007	675	0	333	929	0	1.937
Končno stanje 31. 12. 2007	987	0	873	1.772	12	3.644

Pojasnilo št. 15
Opredmetena osnovna sredstva

Tabela 28

Pregled gibanja opredmetenih osnovnih sredstev v letu 2008

v 000 EUR

31. 12. 2008	Zemljišča	Zgradbe	Proizva- jalne naprave in stroji	Druge naprave in oprema	Osnovna sredstva v gradnji ali izdelavi	Predujmi za pridobitev osnovnih sredstev	Skupaj
NABAVNA VREDNOST							
Začetno stanje 1. 1. 2008	1.957	33.007	232.426	11.389	148	579	279.506
Pridobitve	1	457	0	432	9.358	6.020	16.268
Prenos v uporabo	0	58	7.718	589	-8.365	-361	-361
Odtujitve	0	0	-2.172	-804	-9	-5.219	-8.204
Prevrednotenje	0	0	0	0	0	0	0
Drugo	0	0	0	0	0	19	19
Končno stanje 31. 12. 2008	1.958	33.522	237.972	11.606	1.132	1.038	287.228
POPRAVEK VREDNOSTI							
Začetno stanje 1. 1. 2008	0	11.594	115.665	8.678	0	0	135.937
Amortizacija	0	706	12.550	822	0	0	14.078
Odtujitve	0	0	-791	-790	0	0	-1.581
Prevrednotenje	0	0	0	0	0	0	0
Drugo	0	0	0	0	0	0	0
Končno stanje 31. 12. 2008	0	12.300	127.424	8.710	0	0	148.434
NEODPISANA VREDNOST							
Začetno stanje 1. 1. 2008	1.957	21.413	116.761	2.711	148	579	143.569
Končno stanje 31. 12. 2008	1.958	21.222	110.548	2.896	1.132	1.038	138.794

Tabela 29

Pregled gibanja opredmetenih osnovnih sredstev v letu 2007

v 000 EUR

31. 12. 2007	Zemljišča	Zgradbe	Proizva- jalne naprave in stroji	Druge naprave in oprema	Osnovna sredstva v gradnji ali izdelavi	Predujmi za pridobitev osnovnih sredstev	Skupaj
NABAVNA VREDNOST							
Začetno stanje 1. 1. 2007	2.164	33.388	192.437	11.173	1.762	1.766	242.690
Pridobitve	0	2.041	398	437	42.699	6.228	51.803
Prenos v uporabo	0	0	40.383	1.142	-42.260	0	-735
Odtujitve	-207	-2.422	-792	-1.363	-2.045	-7.267	-14.096
Prevrednotenje	0	0	0	0	0	0	0
Drugo	0	0	0	0	-8	-148	-156
Končno stanje 31. 12. 2007	1.957	33.007	232.426	11.389	148	579	279.506

POPRAVEK VREDNOSTI							
Začetno stanje 1. 1. 2007	0	11.962	105.834	9.041	0	0	126.837
Amortizacija	0	799	10.676	689	0	0	12.164
Odtujitve	0	-1.039	-784	-1.036	0	0	-2.859
Prevrednotenje	0	0	0	0	0	0	0
Drugo	0	-128	-61	-16	0	0	-205
Končno stanje 31. 12. 2007	0	11.594	115.665	8.678	0	0	135.937
NEODPISANA VREDNOST							
Začetno stanje 1. 1. 2007	2.164	21.426	86.603	2.132	1.762	1.766	115.853
Končno stanje 31. 12. 2007	1.957	21.413	116.761	2.711	148	579	143.569

Tabela 30

Neodpisana vrednost zemljišč in zgradb

v 000 EUR

Neodpisana vrednost zemljišč in zgradb	31. 12. 2008	31. 12. 2007
Zemljišča	1.958	1.957
Zgradbe	21.222	21.413
Skupaj	23.180	23.370

Pojasnilo št. 16

Naložbene nepremičnine

v 000 EUR

31. 12. 2008	Zemljišča	Zgradbe	Skupaj
NABAVNA VREDNOST			
Začetno stanje 1. 1. 2008	0	3.625	3.625
Pridobitve	0	7.909	7.909
Odtujitve	0	-17	-17
Prevrednotenje	0	0	0
Drugo	0	0	0
Končno stanje 31. 12. 2008	0	11.517	11.517
POPRAVEK VREDNOSTI			
Začetno stanje 1. 1. 2008	0	1.147	1.147
Amortizacija	0	158	158
Odtujitve	0	-12	-12
Prevrednotenje	0	0	0
Drugo	0	0	0
Končno stanje 31. 12. 2008	0	1.293	1.293
NEODPISANA VREDNOST			
Začetno stanje 1. 1. 2008	0	2.478	2.478
Končno stanje 31. 12. 2008	0	10.224	10.224

Poštena vrednost naložbenih nepremičnin pomembneje ne odstopa od knjigovodske vrednosti naložbenih nepremičnin na dan 31. 12. 2008.

v 000 EUR

31. 12. 2007	Zemljišča	Zgradbe	Skupaj
NABAVNA VREDNOST			
Začetno stanje 1. 1. 2007	0	3.625	3.625
Pridobitve	0	0	0
Odtujitve	0	0	0
Prevrednotenje	0	0	0
Drugo	0	0	0
Končno stanje 31. 12. 2007	0	3.625	3.625
POPRAVEK VREDNOSTI			
Začetno stanje 1. 1. 2007	0	1.047	1.047
Amortizacija	0	99	99
Odtujitve	0	0	0
Prevrednotenje	0	0	0
Drugo	0	0	0
Končno stanje 31. 12. 2007	0	1.147	1.147
NEODPISANA VREDNOST			
Začetno stanje 1. 1. 2007	0	2.578	2.578
Končno stanje 31. 12. 2007	0	2.478	2.478

Pojasnilo št. 17**Naložbe v odvisne družbe, pridružene družbe in skupne podvige**

Naložbe v odvisne družbe na dan 31. 12. 2008 vključujejo:

v 000 EUR

Odvisna družba	Sedež družbe	Delež udeležbe v kapitalu (%)	Kapital družbe 31. 12. 2008	Čisti dobiček družbe v letu 2008
Adria Airways, d. d.	Kuzmičeva ulica 7, Ljubljana	77,31	34.010	-3.241
Fotona, d. d.	Stegne 7, Ljubljana	70,48	13.968	404
Elektrooptika, d. d.	Stegne 7, Ljubljana	70,48	3.287	2.657
Steklarska nova Rogaška Slatina, d. o. o.	Steklarska ulica 1, Rogaška Slatina	100,00	-1.875	-2.287

Naložbe v pridružena podjetja na dan 31. 12. 2008 vključujejo:

Pridružena družba	Sedež družbe	Delež udeležbe v kapitalu (%)
Aero, d. d.	Ipavčeva ulica 32, Celje	32,60
Casino Ljubljana, d. d.	Miklošičeva cesta 9, Ljubljana	34,73
Casino Maribor, d. d.	Glavni trg 1, Maribor	20,00
Casino Portorož, d. d.	Obala 75 a, Portorož	31,84
Cinkarna Celje, d. d.	Kidričeva ulica 26, Celje	20,00
Gidgrad, d. d. – v stečaju	Glavna ulica 107, Lendava	21,15
Gio, d. o. o. – v likvidaciji	Dunajska cesta 160, Ljubljana	28,68

Gorenje, d. d.	Partizanska cesta 12, Velenje	25,19
Gospodarsko razstavišče, d. o. o.	Dunajska cesta 18, Ljubljana	29,51
Hit, d. d.*	Delpinova ulica 7 a, Nova Gorica	20,32
Kli Logatec, d. d. – v likvidaciji	Tovarniška cesta 36, Logatec	27,70
Loterija Slovenije, d. d.	Gerbičeva ulica 99, Ljubljana	25,00
Novoles, d. d.	Na žago 6, Straža	19,61
Paloma, d. d.	Sladki Vrh 1, Sladki Vrh	37,48
Skimar, d. o. o.	Begunje na Gorenjskem 1, Begunje na Gorenjskem	49,03
Terme Čatež, d. d.	Čatež ob Savi, Topliška cesta 35, Brežice	23,79
Terme Olimia, d. d.	Zdraviliška cesta 24, Podčetrtek	19,98
Unior, d. d.	Kovaška cesta 10, Zreče	31,51
Železarna Ravne – Monter Dravograd, d. d.	Otiški Vrh 177, Šentjanž pri Dravogradu	22,75

*Pri Hit, d. d., je delež glasovalnih pravic 33,33 %.

Spodaj je razkrit kapital na dan 31. 12. 2008 in čisti dobiček v letu 2008 tistih pridruženih družb, izkazanih po kapitalski metodi, ki pomembno vplivajo na konsolidirane izkaze.

v 000 EUR

Pridružena družba	Kapital družbe 31. 12. 2008	Čisti dobiček družbe v letu 2008
Gorenje, d. d.	312.566	11.972
Hit, d. d.	164.897	-4.599

Kapitalska družba, d. d., uskupinjuje v skupinskih računovodskih izkazih naslednje pridružene družbe: Gorenje, d. d., Gospodarsko razstavišče, d. o. o., Hit, d. d., Loterijo Slovenije, d. d., in Unior, d. d. Preostalih pridruženih družb pa ne uskupinjuje, ker vključitev njihovih računovodskih izkazov v skupinske računovodske izkaze ni pomembna za resničen in pošten prikaz računovodskih izkazov Skupine Kapitalska družba kot celote.

Tabela 31

Gibanje vrednosti naložb v pridružene družbe

v 000 EUR

Knjigovodska vrednost na dan 1. 1. 2008	417.660
Spremembe zaradi konsolidacije	-39.388
Pripis dobičkov/izgub po kapitalski metodi	3.281
Izločitev dividend	-2.594
Izločitev presežka iz prevrednotenja	-20.068
Izločitev naložbe v Zavarovalnico Triglav, d. d., zaradi prenosa na ZPIZ	-121.034
Izločitev popravka naložbe	101.027
Prodaje pridruženih družb	-27.102
Dokapitalizacije in dokupi pridruženih družb	17.871
Spremembe presežka iz prevrednotenja/slabitve pridruženih družb	-188.591
Prenos iz sredstev za prodajo na pridružene družbe	7.616
Pridružene družbe, prenesene na sredstva za prodajo	-9.731
Knjigovodska vrednost na dan 31. 12. 2008	178.335

Naložbe v pridružene družbe (Gospodarsko razstavišče, d. o. o., Paloma, d. d., in Železarna Ravne – Monter Dravograd, d. d.), namenjene za prodajo v naslednjih 12 mesecih, so razvrščene v nekratkoročna sredstva za prodajo.

Naložbe v skupne podvige na dan 31. 12. 2008 vključujejo:

Skupaj obvladovana družba	Sedež družbe	Delež udeležbe v kapitalu (%)
Rimske terme, d. o. o.	Toplice 10, Rimske Toplice	19,49
Terme Olimia Bazen, d. d.	Zdraviliška cesta 24, Podčetrtek	49,70

Kapitalska družba, d. d., ne uskuinjuje skupaj obvladovane družbe Terme Olimia Bazen, d. d., v skupinskih računovodskih izkazih, ker vključitev računovodskih izkazov skupaj obvladovane družbe v skupinske izkaze ni pomembna za resničen in pošten prikaz računovodskih izkazov Skupine Kapitalska družba kot celote.

v 000 EUR

	31. 12. 2008	31. 12. 2007
Delnice in deleži v pridruženih družbah in skupnih podvigih	178.335	417.660
Skupaj	178.335	417.660

Pojasnilo št. 18

Sredstva za prodajo

Nekratkoročna sredstva za prodajo na dan 31. 12. 2008 vključujejo:

Gospodarska družba	Sedež družbe	Delež udeležbe v kapitalu (%)
Agrogorica, d. d.	Vrtojbenska cesta 48, Šempeter pri Gorici	10,00
CRI Celje, d. o. o.	Oblakova ulica 34, Celje	9,11
Gospodarsko razstavišče, d. o. o.	Dunajska cesta 18, Ljubljana	29,51
HTG Sežana, d. d.	Partizanska cesta 1, Sežana	14,44
Paloma, d. d.	Sladki Vrh 1, Sladki Vrh	37,48
SM Strojkoplast, d. o. o.	Meljska cesta 47, Maribor	10,00
Železarna Ravne – Monter Dravograd, d. d.	Otiški Vrh 177, Šentjanž pri Dravogradu	22,75

v 000 EUR

	31. 12. 2008	31. 12. 2007
Sredstva za prodajo	10.612	26.983
Skupaj	10.612	26.983

Nekratkoročna sredstva za prodajo na dan 31. 12. 2008 v višini 10.542 tisoč evrov vključujejo gospodarske družbe, namenjene za prodajo v naslednjih 12 mesecih, in za 70 tisoč evrov nepremičnin Adria Airways, d. d.

Pojasnilo št. 19

Finančne naložbe razen posojil

v 000 EUR

	Dolgoročne		Kratkoročne		Skupaj	
	31. 12. 2008	31. 12. 2007	31. 12. 2008	31. 12. 2007	31. 12. 2008	31. 12. 2007
Delnice in deleži v pridruženih družbah	178.335	417.660	0	0	178.335	417.660
Druge delnice in deleži	666.295	1.558.205	0	7.900	666.295	1.566.105
Druge finančne naložbe	217.254	213.462	57.151	70.909	274.405	284.371
Sredstva za prodajo	0	0	10.543	26.296	10.543	26.296
Skupaj	1.061.884	2.189.327	67.694	105.105	1.129.578	2.294.432

Finančne naložbe razen posojil v zgornji tabeli ne vključujejo umetniških del Kapitalske družbe, d. d., v znesku 30 tisoč evrov in za 70 tisoč evrov nepremičnin Adrie Airways, d. d.

Skupina je finančne naložbe razen posojil razvrstila v eno izmed teh skupin: finančna sredstva, izmerjena po pošteni vrednosti prek poslovnega izida, finančne naložbe v posesti do zapadlosti v plačilo in za prodajo razpoložljiva finančna sredstva. Finančne naložbe je družba še razporedila na dolgoročne in kratkoročne.

Finančne naložbe razen posojil so bile 31. 12. 2008 razporejene v naslednje skupine:

v 000 EUR

	Dolgoročne		Kratkoročne		Skupaj	
	31. 12. 2008	31. 12. 2007	31. 12. 2008	31. 12. 2007	31. 12. 2008	31. 12. 2007
Finančne naložbe, izmerjene po pošteni vrednosti prek poslovnega izida	893	304	6.929	15.575	7.822	15.879
Finančne naložbe v posesti do zapadlosti v plačilo	1.690	264	0	1.013	1.690	1.277
Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva	880.966	1.771.099	60.765	88.517	941.731	1.859.616
Finančne naložbe v pridružena podjetja, obračunane po kapitalski metodi	178.335	417.660	0	0	178.335	417.660
Skupaj	1.061.884	2.189.327	67.694	105.105	1.129.578	2.294.432

Finančne naložbe razen posojil v zgornji tabeli ne vključujejo umetniških del Kapitalske družbe, d. d., v znesku 30 tisoč evrov in za 70 tisoč evrov nepremičnin Adrie Airways, d. d.

Razvrstitev finančnih naložb razen posojil na dan 31. 12. 2008 glede na kotacijo:

v 000 EUR

	31. 12. 2008	31. 12. 2007
Finančne naložbe, ki kotirajo	951.442	1.890.637
Finančne naložbe, ki ne kotirajo	178.136	403.795
Skupaj	1.129.578	2.294.432

Pojasnilo št. 20
Posojila drugim

v 000 EUR

	Dolgoročna		Kratkoročna		Skupaj	
	31. 12. 2008	31. 12. 2007	31. 12. 2008	31. 12. 2007	31. 12. 2008	31. 12. 2007
Posojila drugim	145	35	28.059	47.516	28.204	47.551
Skupaj	145	35	28.059	47.516	28.204	47.551

Dolgoročna posojila drugim so dana dolgoročna posojila zaposlenim in dana posojila za stanovanje v višini 145 tisoč evrov.

Kratkoročna posojila drugim so kratkoročni depoziti, dani Commerzbank AG, Novi KBM, d. d., in Banki Celje, d. d., v višini 28.028 tisoč evrov ter dana posojila zaposlenim v višini 31 tisoč evrov.

Pojasnilo št. 21
Poslovne terjatve

v 000 EUR

	Dolgoročna		Kratkoročna		Skupaj	
	31. 12. 2008	31. 12. 2007	31. 12. 2008	31. 12. 2007	31. 12. 2008	31. 12. 2007
Poslovne terjatve do kupcev	0	0	13.177	20.055	13.177	20.055
Poslovne terjatve do drugih	574	475	16.267	8.241	16.841	8.716
Skupaj	574	475	29.444	28.296	30.018	28.771

Največji del dolgoročnih poslovnih terjatev predstavljajo dane varščine za letalo in rezervni motor v dolgoročnem poslovnem najemu v znesku 540 tisoč evrov. Preostali del dolgoročnih poslovnih terjatev do drugih v višini 34 tisoč evrov so po svoji vsebini dana posojila kupcem nekdanjih družbenih stanovanj, ki jih je Kapitalska družba, d. d., dobila po Zakonu o denacionalizaciji in prodala po stanovanjskem zakonu v višini 7 tisoč evrov, ter vplačila v rezervni sklad za vzdrževanje nepremičnin v višini 27 tisoč evrov.

Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev (bruto vrednosti) družbe Adria Airways, d. d., so terjatve do domačih in tujih kupcev (od tega 7.809 tisoč evrov do kupcev v tujini in 3.698 tisoč evrov do kupcev v državi). Pomembno pa je, da družba opravlja stalni nadzor nad kupci in da so terjatve realne in izterljive.

Redni letalski prevozniki, ki so člani IATA (Mednarodno združenje letalskih prevoznikov), obračunavajo svoje tedenske terjatve in obveznosti prek institucije Clearing House, registrirane v Montrealu, ki opravlja tedenski pobot. Terjatve so na svoj način zavarovane, saj nespoštovanje dogovorjenih pogodbenih rokov pomeni hudo kršitev proti letalskemu prevozniku in v poznejši fazi njegovo izključitev iz institucije. Na dan 31. 12. 2008 je stanje terjatev do IATA 588 tisoč evrov in je delno že pobotano. Delni pobot in plačilo sta bila v celoti izvršena januarja 2009.

Adria Airways, d. d., prodaja letalske vozovnice tudi prek zastopnikov doma in v tujini. Podoben mesečni obračun in plačilna disciplina, ki veljata za letalske prevoznike, veljata tudi za zastopnike, katerih terjatve se poračunavajo prek sistema Bank Settlement Plan (BSP); organizirani so na območju države, kjer se letalski dokumenti prodajajo. BSP preverja boniteto vseh svojih partnerjev, in če ne izpolnjujejo določenih finančnih kazalnikov, ki so v vsaki državi različni, zahteva instrument zavarovanja plačil, ki se

v primeru neplačila deli med letalske prevoznike glede na višino njihovih odprtih terjatev. Višina terjatev do različnih BSP-jev na dan 31. 12. 2008 je 2.669 tisoč evrov (23 % vseh terjatev do kupcev).

Adria Airways, d. d., oblikuje popravek vrednosti terjatev skladno s kriteriji, ki so navedeni v poglavju o računovodskih usmeritvah. Leta 2008 je dodatno oblikovala popravek vrednosti kratkoročnih poslovnih terjatev do kupcev v znesku 4 tisoč evrov ter prejela plačane že izbrisane in odpisane terjatve v višini 17 tisoč evrov. Družba je leta 2008 neposredno v breme prevrednotovalnih odhodkov odpisala za 15 tisoč evrov terjatev.

Adria Airways, d. d., ima 11.507 tisoč evrov terjatev do kupcev, od tega je 65 % (7.445 tisoč evrov) zavarovanih, in sicer: Clearing House (2 % – 269 tisoč evrov), BSP (23 % – 2.669 tisoč evrov), z depoziti (13 % – 1.482 tisoč evrov), bančne garancije in akreditivi (2 % – 196 tisoč evrov), s predujmi (3 % – 392 tisoč evrov), kompenzacije (15 % – 1.714 tisoč evrov), menice (2 % – 173 tisoč evrov) in proračunski porabniki (5 % – 549 tisoč evrov); 35 % (4.063 tisoč evrov) kratkoročnih terjatev je nezavarovanih.

Razčlenitev poslovnih terjatev do kupcev po rokih zapadlosti

v 000 EUR

31. 12. 2008	Nezapadle	Do 30 dni	Od 31 do 60 dni	Od 61 do 90 dni	Od 91 do 180 dni	Od 181 do 365 dni	Več kot 366 dni
11.507	8.379	1.380	216	228	218	637	449
%	72,8	12,0	1,9	2,0	1,9	5,5	3,9

Višina zavarovanih poslovnih terjatev do kupcev v tujini družbe Fotona, d. d., na dan 31. 12. 2008 znaša 50 tisoč evrov. Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev v državi družbe Fotona, d. d., niso zavarovane.

Kapitalska družba, d. d., na dan 31. 12. 2008 nima zavarovanih terjatev.

Druge kratkoročne poslovne terjatve so plačane kratkoročne varščine, terjatve za davek na dodano vrednost, terjatve za prodajo kart do prodajnih mest, terjatve do dobaviteljev za priznane, a še neizstavljene dobropise in terjatve za že priznane odškodnine.

Skupina nima poslovnih terjatev do članov uprave, članov nadzornega sveta, delavcev s posebnimi pooblastili in notranjih lastnikov.

Pojasnilo št. 22

Zaloge

v 000 EUR

	31. 12. 2008	31. 12. 2007
Material	10.030	6.827
Nedokončana proizvodnja	2.904	3.041
Proizvodi in trgovsko blago	452	353
Predujmi za zaloge	26	19
Skupaj	13.412	10.240

Pretežni del materiala se nanaša na stalne zaloge rezervnih delov in potrošnega materiala za vzdrževanje letal, in sicer v višini 7.469 tisoč evrov. Obseg in optimiziranje zalog se oblikujeta glede na priporočila proizvajalcev letal glede na število letal.

Pri popisu zalog tehničnega materiala družbe Adria Airways, d. d., na dan 31. 12. 2008 je bil ugotovljen popisni primanjkljaj v višini 15 tisoč evrov, ki se bo zaradi tehničnih programskih omejitev evidencial v letu 2009.

Proizvodi in trgovsko blago se nanašajo na optoelektronske in laserske naprave, ki jih proizvaja Fotona, d. d. Prav tako se nedokončana proizvodnja v celoti nanaša na zalogo polproizvodov optoelektronskih in laserskih naprav. Pri rednem letnem popisu zalog je družba ugotovila popisne primankljaj v skupni vrednosti 9 tisoč evrov in popisne presežke v skupni vrednosti 12 tisoč evrov. Družba je zaradi ukinitve proizvodnje in prenehanja obveznosti za oskrbovanje z rezervnimi deli odpisala zaloge v skupni vrednosti 81 tisoč evrov.

Predujmi za zaloge so dani predujmi Fotone, d. d., za zaloge materiala.

Knjigovodska in iztržljiva vrednost zalog se ne razlikujeta.

Pojasnilo št. 23

Denarna sredstva

	v 000 EUR	
	31. 12. 2008	31. 12. 2007
Denar na transakcijskih računih pri bankah in v blagajni	1.427	1.243
Depozit na odpoklic	10.558	2.580
Depoziti do treh mesecev originalne dospelosti	54.965	81.501
Skupaj	66.950	85.324

Pojasnilo št. 24

Kapital

	31. 12. 2008	31. 12. 2007
Osnovni kapital (v 000 EUR)	304.810	304.810
Navadne delnice (število)	730.450	730.450
Nevpoklicani kapital	0	0

Skupina nima lastnih delnic. Osnovni kapital skupine v višini 304.810 tisoč evrov je razdeljen na 730.450 navadnih imenskih kosovnih delnic.

Pojasnilo št. 25

Kapitalske rezerve

	v 000 EUR	
	31. 12. 2008	31. 12. 2007
Kapitalske rezerve	400.573	407.396

V letu 2008 so se kapitalske rezerve znižale za 7.121 tisoč evrov zaradi prenosa tistega dela delnic Zavarovalnice Triglav, d. d., ki jih je Kapitalska družba, d. d., brezplačno pridobila, na Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Republike Slovenije v skladu z Zakonom o lastninskem preoblikovanju deleža zavarovalnic, do katerega so upravičene fizične osebe.

Kapitalske rezerve so se povečale za 298 tisoč evrov od prejetega dodatnega premoženja v skladu z Zakonom o lastninskem preoblikovanju podjetij.

Pojasnilo št. 26

Rezerve iz dobička

v 000 EUR

	Zakonske rezerve	Rezerve za lastne delnice in lastne poslovne deleže	Statutarne rezerve	Druge rezerve iz dobička	Skupaj
1. 1. 2008	0	0	0	228.401	228.401
Povečanje rezerv iz dobička	0	0	0	68.257	68.257
Zmanjšanje rezerv iz dobička	0	0	0	115.700	115.700
31. 12. 2008	0	0	0	180.958	180.958

Druge rezerve iz dobička so se v letu 2008 povečale za 68.257 tisoč evrov bilančnega dobička za leto 2007, ki ga je skupščina Kapitalske družbe, d. d., v letu 2008 v celoti razporedila v druge rezerve iz dobička.

Druge rezerve iz dobička so se v letu 2008 zmanjšale za kritje čiste izgube poslovnega leta 2008 v višini 115.700 tisoč evrov.

Pojasnilo št. 27

Finančne obveznosti

v 000 EUR

	Dolgoročne		Kratkoročne		Skupaj	
	31. 12. 2008	31. 12. 2007	31. 12. 2008	31. 12. 2007	31. 12. 2008	31. 12. 2007
Finančne obveznosti do bank	69.729	79.844	15.275	7.849	85.004	87.693
Druge finančne obveznosti	1.838	2.688	4.995	1.983	6.833	4.671
Skupaj	71.567	82.532	20.270	9.832	91.837	92.364

Ponderirane povprečne obrestne mere

31. 12. 2008	EUR
Finančne obveznosti do bank	4,51 %
Druge posojila	0,22 %
31. 12. 2007	EUR
Finančne obveznosti do bank	5,26 %
Druge posojila	2,39 %

Valute posojil

v 000 EUR

31. 12. 2008	EUR	Ostalo	Skupaj
Finančne obveznosti do bank	85.004	0	85.004
Druga posojila	6.619	214	6.833
Skupaj	91.623	214	91.837
31. 12. 2007	EUR		Skupaj
Finančne obveznosti do bank		87.693	87.693
Druga posojila		4.671	4.671
Skupaj		92.364	92.364

Razkritja obrestnega tveganja po posameznih vrstah prejetih posojil

v 000 EUR

Leto končano 31. 12. 2008	Obrestna mera se spremeni v 6 mesecih ali manj	Obrestna mera se spremeni v 6 do 12 mesecih	Obrestna mera se spremeni v 1 do 5 letih	V več kot 5 letih	Skupaj
Skupaj posojila	88.424	-	3.413	-	91.837
Učinek obrestne zamenjave	-848	-	-	848	-
Skupaj	87.576	0	3.413	848	91.837

v 000 EUR

Leto končano 31. 12. 2007	Obrestna mera se spremeni v 6 mesecih ali manj	Obrestna mera se spremeni v 6 do 12 mesecih	Obrestna mera se spremeni v 1 do 5 letih	V več kot 5 letih	Skupaj
Skupaj posojila	88.488	-	3.876	-	92.364
Učinek obrestne zamenjave	-970	-	-	970	-
Skupaj	87.518	0	3.876	970	92.364

v 000 EUR

	Zapadlo do 1 leta	Od 1 do 2 let	Od 2 do 5 let	Več kot 5 let	Skupaj
2008	20.270	11.405	28.731	31.431	91.837
2007	12.520	10.115	31.155	38.574	92.364

Druge dolgoročne finančne obveznosti se nanašajo na posojilo Fotone, d. d., NBJ – Vojni servis v višini 1.615 tisoč evrov, ki pa se v letu 2008 ni obrestovalo.

Dolgoročna posojila NBJ predstavljajo obveznost do Vojnega servisa NBJ in se izkazujejo v znesku 1.615 tisoč evrov, ugotovljenem v otvoritvenem izkazu stanja 1. 1. 1993 in v sklepu o potrditvi prisilne poravnave z dne 5. 7. 1999. Dolgoročna posojila NBJ se ne prevrednotujejo.

Del dolgoročnih finančnih obveznosti iz finančnega najema, ki zapade v plačilo v poslovnem letu 2009, je v višini 71 tisoč evrov izkazan med kratkoročnimi finančnimi obveznostmi.

Del dolgoročnih posojil Adrie Airways, d. d., ki zapade v plačilo v poslovnem letu 2009, je v višini 10.115 tisoč evrov izkazan med kratkoročnimi finančnimi obveznostmi.

Zavarovanje kreditov

Vse dolgoročne finančne obveznosti do bank so krediti družbe Adria Airways, d. d., in so zavarovani z zastavno pravico na letalih.

Pojasnilo št. 28
Poslovne obveznosti

v 000 EUR

	Dolgoročne		Kratkoročne			Skupaj
	31. 12. 2008	31. 12. 2007	31. 12. 2008	31. 12. 2007	31. 12. 2008	31. 12. 2007
Poslovne obveznosti do dobaviteljev	0	0	21.943	20.531	21.943	20.531
Poslovne obveznosti na podlagi predujmov	6	16	1.035	4.174	1.041	4.190
Druge poslovne obveznosti	2.869	0	5.543	17.861	8.412	17.861
Skupaj	2.875	16	28.521	42.566	31.396	42.582

Dolgoročna poslovna obveznost v višini 6 tisoč evrov je prejeta varščina od najemnika poslovnega prostora. Dolgoročna poslovna obveznost v višini 2.869 tisoč evrov je obveznost za plačilo naložbene nepremičnine.

Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev izhajajo iz obveznosti za prejeto blago in storitve doma in v tujini. Ročnost kratkoročnih poslovnih obveznosti je od 8 do 60 dni od dobave blaga, opravljene storitve ali od izdaje računa.

Druge kratkoročne poslovne obveznosti zajemajo obveznosti do države, obveznosti do delavcev in druge kratkoročne poslovne obveznosti, ki večinoma pomenijo obveznosti po sodni odločbi JAT Airways Beograd.

v 000 EUR

31. 12. 2008	Poslovne obveznosti do dobaviteljev	Poslovne obveznosti na podlagi predujmov	Druge poslovne obveznosti	Skupaj
Dospelost do 1 leta	21.943	1.035	5.543	28.521
Od 1 do 2 let	0	0	0	0
Od 2 do 5 let	0	6	2.869	2.875
Več kot 5 let	0	0	0	0
Skupaj	21.943	1.041	8.412	31.396
Obveznosti, zavarovane s stvarnim jamstvom (zastavna pravica, ipd.)	0	0	0	0

Pojasnilo št. 29

Rezervacije in dolgoročne pasivne časovne razmejitve

v 000 EUR

	Rezervacije za pokojnine in podobne obveznosti	Druge rezervacije	Skupaj
Na dan 1. 1. 2008	2.356	139.588	141.944
Novooblikovane med letom	161	62.066	62.227
Sprostitve rezervacij	-98	-138.616	-138.714
Na dan 31. 12. 2008	2.419	63.038	65.457

Skupina v skladu z načelom previdnosti oblikuje rezervacije za prejete tožbe in pravne spore na podlagi najboljših ocen verjetnosti plačila.

Kapitalska družba, d. d., je zaradi nedoseganja zajamčene donosnosti skladov KVPS, SODPZ in ZVPS-JU oblikovala rezervacije v skupni vrednosti 53.107 tisoč evrov. Družba je oblikovala tudi rezervacije zaradi primanjkljaja sredstev na KS PPS v višini 8.959 tisoč evrov. Tako je v letu 2008 na novo oblikovanih 62.066 tisoč evrov rezervacij, osrednji del zneska sprostitve rezervacij pa je odprava rezervacije v višini 138.160 tisoč evrov za naložbo Kapitalske družbe, d. d., v delnice Zavarovalnice Triglav, d. d., ki so bile oblikovane v preteklih letih. Omenjena naložba je bila v letu 2008 neodplačno prenesena na ZPIZ.

Zunajbilančne obveznosti

Na dan 31. 12. 2008 je imela Kapitalska družba, d. d., v zunajbilančni evidenci obveznost za plačilo Zavodu za pokojninsko in invalidsko zavarovanje v višini 49.000 tisoč evrov, ki zapade v letu 2009, preostalo obvezo v višini 1.814 tisoč evrov za morebitna dodatna vplačila v sklad zasebnega kapitala, terjatev do kupca nepremičnine v višini 2 tisoč evrov, evidentirano valutno zamenjavo v višini 32.839 tisoč evrov, obveznost v višini 1.000 tisoč evrov iz naslova zastavne pravice na podlagi sporazuma o zavarovanju denarne terjatve z zastavno pravico na naložbeni nepremičnini in obveznost za plačilo preostalega dela kupnine naložbene nepremičnine v višini 6.930 tisoč evrov.

Adria Airways, d. d., v zunajbilančni evidenci vodi hipoteke (zastavne pravice), vpisane v korist domačih bank, za najete dolgoročne kredite za nakup letal in zastavno pravico v korist družbe IAE, s katero ima družba sklenjeno sedemletno pogodbo za vzdrževanje motorjev za letala A320. Znesek vpisanih hipotek (zastavnih pravic), ki jih družba Adria Airways, d. d., vodi zunajbilančno na dan 31. 12. 2008, znaša 108.733 tisoč evrov. Družba zunajbilančno vodi garancije za zajete dane plačilne garancije za nabavo storitev in blaga doma in v tujini v korist dobaviteljev in prejete garancije za zavarovanje terjatev v višini 3.211 tisoč evrov. Družba zunajbilančno vodi še gradbene objekte, ki so izločeni iz uporabe, v višini 29 tisoč evrov. Družba ima odprte pravne zadeve pri različnih sodiščih, kjer je udeležena bodisi kot tožeča bodisi kot tožena stranka. Tožbe izvirajo večinoma iz obligacijskih in delovnopравnih sporov. Zaradi vloženih zahtev za sodno varstvo pri prekrškovnem organu pa je Adria Airways, d. d., udeležena tudi v postopkih nadzornih in državnih institucij. Družba ne pričakuje, da bi imeli rezultati sporov finančne učinke, ki bi pomembno vplivali na družbo, zato iz tega naslova nima oblikovanih dodatnih rezervacij.

Fotona, d. d., v zunajbilančni evidenci vodi možne obveznosti iz naslova danih garancij v višini 118 tisoč evrov.

Elektrooptika, d. d., v zunajbilančni evidenci vodi terjatve iz poslov prek SDPR v Siriji, Angoli in Kuvajtu

ter JLA v znesku 6.043 tisoč evrov. Vse terjatve so iz obdobja do leta 1991. Družba v zunajbilančni evidenci vodi tudi obveznice RS, ki predstavljajo pogojno obveznost, ki jo je treba poravnati le v primeru poplačil zgoraj omenjenih terjatev iz Kuvajta v višini 142 tisoč evrov in druge terjatve iz starih poslov v višini 318 tisoč evrov.

FINANČNI INSTRUMENTI

Poštena vrednost

Večina naložb, razporejenih v skupino finančna sredstva, izmerjena po pošteni vrednosti skozi izkaz poslovnega izida in za prodajo razpoložljiva finančna sredstva, je izkazana v izkazih po pošteni vrednosti, medtem ko so terjatve in posojila izkazani po odplačni vrednosti. Poštene vrednosti naložb, ki so vrednotene po odplačni vrednosti, po mnenju posloводства, ker je večina terjatev, obveznosti in posojil kratkoročnih oziroma s spremenljivo obrestno mero, ne odstopajo pomembneje od knjigovodskih vrednosti.

Naložbe, pri katerih se poštena vrednost ne more zanesljivo določiti, so vrednotene po nabavni vrednosti, zmanjšani za morebitne trajne oslabitve. Skupna vrednost teh naložb v računovodskih izkazih družbe na dan 31. 12. 2008 je 170.579 tisoč evrov.

Tveganje spremembe obrestnih mer

Tabela 32

Sestava finančnih naložb po skupinah na dan 31. 12. 2008 glede na pogodbene roke za popravek obrestne mere ali roka za plačilo oziroma zapadlost, kar nastopi prej

v 000 EUR

Postavka	Do 90 dni	Več kot 90 do vključno 180 dni	Več kot 180 do vključno 270 dni	Več kot 270 do vključno 365 dni	Več kot 365 dni	Skupaj
Finančne naložbe v posesti do zapadlosti v plačilo	0	0	0	0	1.690	1.690
Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva	55.724	9.945	3.877	11.377	184.911	265.834
Finančne naložbe po pošteni vrednosti prek izkaza poslovnega izida	4.975	0	1.954	0	0	6.929
Dana posojila in depoziti	133	7.405	5.505	15.016	145	28.204
Denarna sredstva	66.950	0	0	0	0	66.950
Skupaj naložbe	127.782	17.350	11.336	26.393	186.746	369.607
Skupaj finančne obveznosti	12.384	2.828	2.529	2.529	71.567	91.837
Razlika med naložbami in obveznostmi	115.398	14.522	8.807	23.864	115.179	277.770

Finančne naložbe v zgornji tabeli obsegajo vse dolžniške finančne naložbe, povečane za denarna sredstva.

Tabela 33

Prikaz efektivnih obrestnih mer po skupinah finančnih naložb na dan 31. 12. 2008

		v 000 EUR
Postavka	Efektivna obrestna mera	
Finančne naložbe v posesti do zapadlosti v plačilo		6,39 %
Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva		5,27 %
Dana posojila in depoziti		3,80 %
Skupaj		5,15 %

Finančne naložbe v zgornji tabeli vključujejo vse dolžniške finančne naložbe, povečane za denarna sredstva in zmanjšane za tisti del dolžniških finančnih naložb, ki je razporejen v skupino finančna sredstva, izmerjena po poštenu vrednosti prek poslovnega izida.

Pri obveznicah, katerih kuponi niso letni in so enako dolgi, je EOM izračunana za obdobje kupona in ne na letni ravni. Če kuponi niso letni in niso enako dolgi, je pri izračunu EOM uporabljeno obdobje 365 dni. Pri obveznicah s spremenljivo kuponsko obrestno mero se pri izračunu EOM upošteva tista kuponska obrestna mera, ki velja v trenutku nakupa. EOM obveznic, ki se revalorizirajo s TOM, se izračunavajo z uporabo linearne metode.

Obrestno tveganje skupine, ki izhaja iz financiranja skupine, je razvidno pri točki razkritij pri finančnih obveznostih.

Valutno tveganje

Tabela 34

Valutna sestava finančnih sredstev družbe na dan 31. 12. 2008

					v 000 EUR
Skupina finančnega sredstva	EUR	USD	Drugo	Skupaj	
Finančna sredstva, izmerjena po poštenu vrednosti prek poslovnega izida	7.822	0	0	7.822	
Finančne naložbe v posesti do zapadlosti v plačilo	1.690	0	0	1.690	
Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva	886.786	46.694	8.251	941.731	
Finančne naložbe v pridružena podjetja, obračunane po kapitalski metodi	178.335	0	0	178.335	
Dana posojila in depoziti	28.204	0	0	28.204	
Denarna sredstva	66.342	292	316	66.950	
Skupaj finančna sredstva	1.169.179	46.986	8.567	1.224.732	
Skupaj finančne obveznosti	91.837	0	0	91.837	
Razlika med finančnimi sredstvi in finančnimi obveznostmi	1.077.342	46.986	8.567	1.132.895	

Finančne naložbe v zgornji tabeli obsegajo dolgoročne in kratkoročne finančne naložbe ter denarna sredstva in tiste finančne naložbe, ki so razporejene med sredstva za prodajo. V znesku 1.224.732 tisoč evrov niso zajete naložbe v nepremičnine, katerih stanje je konec leta 2008 znašalo 10.224 tisoč evrov. Valutno tveganje skupine, ki izhaja iz financiranja skupine, je razvidno pri točki razkritij pri finančnih obveznostih.

Izvedeni finančni instrumenti

Na dan 31. 12. 2008 je imela Skupina naslednje odprte terminske pogodbe in obrestne zamenjave.

Instrumenti za zavarovanje pred obrestnim tveganjem

v 000 EUR

Vrsta instrumenta	Nominalna vrednost		Poštena vrednost	
	31. 12. 2008	31. 12. 2007	31. 12. 2008	31. 12. 2007
Obrestna zamenjava	848	970	-6	41
Obrestna ovratnica	10.531	14.000	-158	153

Obrestne zamenjave in ovratnice so obračunane kot varovanje bodočih denarnih tokov.

v 000 EUR

Vrsta instrumenta	Nominalna vrednost		Poštena vrednost	
	31. 12. 2008	31. 12. 2007	31. 12. 2008	31. 12. 2007
Dinamično obrestno zavarovanje	9.003	10.300	66	239

Instrumenti dinamičnega obrestnega zavarovanja niso obračunani kot računovodsko varovanje pred tveganjem.

Terminske pogodbe za nakup deviz

v 000 EUR

	Nominalna vrednost		Poštena vrednost	
	31. 12. 2008	31. 12. 2007	31. 12. 2008	31. 12. 2007
Nakup deviz	0	38.876	0	-2.021
Prodaja deviz	0	39.202	0	412

123

Terminske devizne zamenjave

Kapitalska družba, d. d., je imela na dan 31. 12. 2008 sklenjeni dve devizni zamenjavi, in sicer je na dan 30. 12. 2008 kupila USD, ki jih bo 31. 3. 2009 prodala.

Datum sklenitve	Banka	Znesek (v 000 USD)	Tečaj ob sklenitvi (nakup USD)	Terminski tečaj (prodaja USD)	Znesek (v 000 EUR)	Zapadlost	Strošek	Poštena vrednost (v 000 EUR)
30. 12. 2008	SKB, d. d.	3.000	1,4164	1,4133	2.123	31.3.2009	0,89 %	2.156
30. 12. 2008	NLB, d. d.	20.000	1,4170	1,4137	14.147	31.3.2009	0,94 %	14.371

Terminske pogodbe za nakup goriva

Obdobje 2008	januar –marec	april–junij	julij–september	oktober–december
% terminskega nakupa načrtovanih količin kerozina	0	0	0	0
Obdobje 2007				
% terminskega nakupa načrtovanih količin kerozina	0	0	0	0

Kreditno tveganje

Skupina na 31. 12. 2008 ni imela pomembnih koncentracij kreditnega tveganja.

Druga razkritja

Podatki o skupinah oseb

Imena članov uprave in drugih organov so navedena v uvodnem delu letnega poročila v razdelku Splošna predstavitev skupine.

V letu 2008 ni bilo evidentiranih poslovnih terjatev ter dolgo- oziroma kratkoročnih dolgov do članov uprave, nadzornega sveta oziroma notranjih lastnikov.

Prejemki uprave, nadzornega sveta in delavcev, zaposlenih na podlagi individualne pogodbe

Prejemki, ki so jih za opravljanje funkcije oziroma nalog v podjetju prejeli člani uprave, člani nadzornega sveta družbe in zaposleni na podlagi individualne pogodbe, za katere ne velja tarifni del kolektivne pogodbe, so v letu 2008 dosegli skupaj 3.613 tisoč evrov. Prejemki po posameznih kategorijah so prikazani v spodnji tabeli.

Tabela 35

Prejemki v letu 2008 po kategoriji prejemkov

v 000 EUR	
Kategorija prejemnikov	Znesek prejemkov
Člani uprave	1.153
Člani nadzornega sveta	170
Zaposleni po individualni pogodbi	2.291
Skupaj	3.613

Predujmov, posojil oziroma poroštev Skupina v letu 2008 ni izdajala.

Poslovanje s povezanimi podjetji in strankami

Kapitalska družba, d. d., je v letu 2008 imela naslednje transakcije s povezanimi podjetji oziroma strankami:

- od odvisne družbe Adria Airways, d. d., je kupila letalske karte v znesku 4 tisoč evrov;
- pridruženi družbi Gio, d. o. o., je plačala 1.004 tisoč evrov kupnine po pogodbi o nakupu nepremičnine, preostalo vrednost kupnine v višini 3.155 tisoč evrov pa bo plačala v naslednjih letih.

Predlog spremembe pokojninskega načrta SODPZ

V skladu z ZPIZ-1 Kapitalska družba, d. d., izvaja obvezno dodatno pokojninsko zavarovanje za zavarovance, ki opravljajo posebno težka in zdravju škodljiva dela, in zavarovance, ki opravljajo dela, ki jih po določeni starosti ni mogoče uspešno poklicno opravljati.

Veljavni predpisi ne opredeljujejo nedvoumno, ali gre pri obveznem dodatnem pokojninskem zavarovanju za zavarovanje z vnaprej določenimi prispevki ali za zavarovanje z vnaprej določenimi pravicami.

Neodvisno od interpretacije veljavnih predpisov bi bilo v obeh primerih treba zagotoviti približno enak obseg pravic zavarovancev. Z namenom zmanjšanja razlik v obsegu pravic zavarovancev ne glede na razlago veljavnih predpisov in jasnejše opredelitve pravic zavarovancev je Kapitalska družba, d. d., v letu 2008 pripravila predlog novega pokojninskega načrta SODPZ in ga julija 2008 posredovala ministrstvu za delo, družino in socialne zadeve (MDDSZ).

MDDSZ je z namenom celostne ureditve obveznega dodatnega pokojninskega zavarovanja ustanovilo Delovno skupino za modernizacijo obveznega dodatnega pokojninskega zavarovanja, ki bo podrobno proučila obstoječe stanje na področju obveznega dodatnega pokojninskega zavarovanja in predlagala rešitve.

Prerazvrstitev finančnih naložb iz kategorije po poštenu vrednosti prek poslovnega izida

Kapitalska družba, d. d., je na dan 31. 12. 2008 prerazvrstila delnice družb Krka, d. d., in Petrol, d. d., ki so bile razporejene v kategorijo po poštenu vrednosti prek poslovnega izida v skupino za prodajo razpoložljiva finančna sredstva. Odhodki iz vrednotenja delnic, ki so pripoznani v izkazu poslovnega izida, so v letu 2008 znašali 4.963 tisoč evrov. Poštena oziroma knjigovodska vrednost omenjenih delnic je bila na dan 31. 12. 2008 2.771 tisoč evrov.

Prenos delnic Zavarovalnice Triglav, d. d., na ZPIZ

V skladu z Zakonom o lastninskem preoblikovanju deleža zavarovalnic, do katerega so upravičene fizične osebe (ZLPDZ), ki ga je Državni zbor Republike Slovenije sprejel 23. 5. 2008, je Kapitalska družba, d. d., trajno neodplačno prenesla delnice Zavarovalnice Triglav, d. d., na Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije. Z delnicami Zavarovalnice Triglav, d. d., v imenu in za račun ZPIZ upravlja Kapitalska družba, d. d. Omenjeni enkratni poslovni dogodek je imel vpliv na zmanjšanje bilančne vsote družbe za 24.213 tisoč evrov. Obenem je negativno vplival na izkaz poslovnega izida družbe v višini 17.092 tisoč evrov.

POMEMBNEJŠI DOGODKI PO DATUMU IZDELAVE BILANCE STANJA

Kapitalska družba, d. d., je na podlagi javnega poziva delničarjem, ki ga je dne 16. 1. 2009 objavila uprava družbe Adria Airways, d. d., za vpis in vplačilo delnic, sodelovala v prvem in drugem krogu dokapitalizacije družbe Adria Airways, d. d., v višini 2.072 tisoč evrov. Obenem se je Kapitalska družba, d. d., z upravo družbe Adria Airways, d. d., dogovorila, da v morebitnem tretjem krogu vpiše in vplača število delnic, ki je enako vsoti števila delnic po sklenjenih pogodbah s poslovodstvom in zaposlenimi v družbi Adria Airways, d. d., po emisijski ceni delnice v višini 22 evrov za delnico.

Dne 27. 1. 2009 je bilo v časopisu Finance objavljeno javno zbiranje ponudb za nakup poslovnih deležev v 11 družbah z omejeno odgovornostjo s predkupno pravico in v 9 družbah z omejeno odgovornostjo s prosto prenosljivimi poslovnimi deleži. Zbiranje ponudb, katerih veljavnost mora biti najmanj do 28. 4. 2009, je potekalo do 28. 2. 2009. Navedene aktivnosti sodijo v sklop prestrukturiranja naložbenega portfelja Prvega pokojninskega sklada, ki mora uskladiti strukturo svojih naložb z določbami ZZavar do 13. 7. 2009.

Uprava Kapitalske družbe, d. d., je na svoji 534. seji 29. 1. 2009 sprejela Kodeks korporativnega upravljanja. Namen kodeksa je vnaprejšnje jasno in javno opredelitev načel, postopkov ter kriterijev, po katerih bodo ravnali Kapitalska družba, d. d., in vsi njeni zastopniki pri izvrševanju članskih pravic v družbah, v katerih ima Kapitalska družba, d. d., lastniške deleže. Sprejem in objava Kodeksa pomenita javno razkritje politike korporativnega upravljanja in glasovanja ter postopkov odločanja o uporabi glasovalnih pravic Kapitalske družbe, d. d., skladno z mednarodnimi standardi dobre prakse.

Nadzorni svet Kapitalske družbe, d. d., je skladno s sklepom skupščine in določili statuta imenoval kadrovske komisije, ki je bila zadolžena za izvedbo postopka javnega razpisa za predsednika uprave Kapitalske družbe, d. d. Razpis za predsednika uprave Kapitalske družbe, d. d., je bil objavljen v Uradnem listu RS dne 9. 1. 2009. Komisija je nadzornemu svetu podala poročilo o svojem delu, na podlagi katerega je nadzorni svet oblikoval predlog skupščini za imenovanje predsednika uprave. Skupščina

Kapitalske družbe, d. d., je na svoji 42. seji dne 6. 3. 2009 z dnem 7. 3. 2009 za predsednika uprave za obdobje petih let imenovala Boruta Jamnika.

Skupščina Kapitalske družbe pokojninskega in invalidskega zavarovanja, d. d., je na svoji 42. seji dne 6. 3. 2009 razrešila članico uprave mag. Heleno Bešter in obenem sprejela sklep, s katerim je naložila nadzornemu svetu, da nemudoma začne postopek imenovanja člana uprave.

Konec januarja je Adria Airways, d. d., prevzela četrto letalo CRJ-900 v naši floti, ki ga je najela od nemške lizinške hiše GOAL.

Vpliv globalne finančne krize se vse bolj kaže v zmanjšanju povpraševanja po letalskem prevozu potnikov tako na globalni ravni kot tudi v Evropi in bo najverjetneje izničil pozitivne vplive trenutnega zmanjšanja cen goriva, zato je uprava družbe sprejela paket ukrepov za zmanjšanje stroškov poslovanja. S februarjem 2009 je uprava družbe sprejela ukrep o splošnem znižanju plač za 5 %.

Izpeljana sta prva dva kroga dokapitalizacije družbe Adria Airways, d. d., od lastnikov (vplačilo 2.072 tisoč evrov); v teku je še tretji krog dokapitalizacije.

S poletnim voznim redom, ki je začel veljati konec marca, je uvedla novo linijo v Madrid.

Po zaključku poslovnega leta družbi Fotona, d. d., in Elektrooptika, d. d., nista imeli pomembnih dogodkov, ki bi lahko vplivali na rezultate poslovanja družb.

RAČUNOVODSKI KAZALNIKI

v 000 EUR

	Vrednost	Vrednost	Vrednost kazalnika	
	Tekoče leto 2008	Preteklo leto 2007	Tekoče leto 2008	Preteklo leto 2007
1. KAZALNIKI STANJA FINANCIRANJA				
a. stopnja lastniškosti financiranja				
kapital	1.225.854	2.124.250	0,84	0,81
obveznosti do virov sredstev	1.467.605	2.623.775		
b. stopnja dolgoročnosti financiranja				
kapital + dolg. dolgovi (skupaj z rezervacijami) + dolg. PČR	1.416.461	2.568.800	0,97	0,98
obveznosti do virov sredstev	1.467.605	2.623.775		
2. KAZALNIKI STANJA INVESTIRANJA				
a. stopnja osnovnosti investiranja				
osnovna sredstva (po knjigovodski vrednosti)	143.795	147.213	0,10	0,06
sredstva	1.467.605	2.623.775		
b. stopnja dolgoročnosti investiranja				
osn. sr. + dolg. AČR (po knjig. vrednosti) + naložbene nepr. + dolg. fin. nal. + dolg. posl. terj.	1.216.652	2.339.558	0,83	0,89
sredstva	1.467.605	2.623.775		
3. KAZALNIKI VODORAVNEGA FINANČNEGA USTROJA				
a. kapitalska pokritost osnovnih sredstev				
kapital	1.225.854	2.124.250	8,53	14,43
osnovna sredstva (po knjigovodski vrednosti)	143.795	147.213		
b. neposredna pokritost kratkoročnih obveznosti				
likvidna sredstva	66.950	85.324	1,31	1,55
kratkoročne obveznosti	51.144	54.975		
c. pospešena pokritost kratkoročnih obveznosti				
likvidna sredstva + kratkoročne terjatve	96.394	113.620	1,88	2,07
kratkoročne obveznosti	51.144	54.975		
č. kratkoročna pokritost kratkoročnih obveznosti				
kratkoročna sredstva	207.016	278.102	4,05	5,06
kratkoročne obveznosti	51.144	54.975		

	Vrednost	Vrednost	Vrednost kazalnika	
	Tekoče leto 2008	Preteklo leto 2007	Tekoče leto 2008	Preteklo leto 2007
4. KAZALNIKI GOSPODARNOSTI				
a. gospodarnost poslovanja				
poslovni prihodki	240.128	209.606	0,81	1,03
poslovni odhodki	295.232	202.920		
5. KAZALNIKI DOBIČKONOSNOSTI				
a. čista dobičkonosnost kapitala				
čisti dobiček obračunskega obdobja	-143.444	145.069	-0,09	0,08
povprečni kapital (brez č. posl. izida obrač. obd.)	1.674.240	1.746.711		
b. dividendnost osnovnega kapitala				
vsota dividend za poslovno leto	0	0	0,00	0,00
povprečni osnovni kapital	304.809	304.810		

izdala: Kapitalska družba, d. d.
Dunajska cesta 119, 1000 Ljubljana
oblikovanje: Špela Goltes
fotografije: Dragan Arrigler
Ljubljana, maj 2009